

Република Србија
Основна школа „Свети Сава“, Врчин
29. новембра 15, 11224 Врчин
тел: +381 11 8053467; 8055527, 8055285
факс: +381 11 8056016
www.os-svetisava.edu.rs
e-mail: os-svsava@mts.rs
ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233 шиф. дел: 8520

Република Србија

Министарство просвете

Школска управа Београд

План и програм наставе и учења за четврти разред

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
за период од 2023/2024 – 2027/2028.

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

3. Учитељска пасошна аутоца са изјавом: Упознате смо са изјавама о аутоци:

Република Србија
Основна школа „Свети Сава“, Врчин
29. новембра 15, 11224 Врчин
тел: +381 11 8053467; 8055527, 8055285
факс: +381 11 8056016
www.os-svetisava.edu.rs
e-mail: os-svsava@mts.rs
ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233 шиф. дел: 8520

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНА ШКОЛА
»СВЕТИ САВА«
Бр. 491/3
04.04. 2023. год.
ВРЧИН, 29. новембра бр. 15
Тел. 011/8053467, факс: 8056-016
E-mail: os-svsava@mts.rs

Република Србија

Министарство просвете

Школска управа Београд

План и програм наставе и учења за четврти разред

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД
за период од 2023/2024 – 2027/2028.

Основна школа „Свети Сава“, Врчин

29. новембра 15, 11224 Врчин
тел: +381 11 8053 467, 8055 527, 8055 285
факс: +381 11 8056 016
www.os-svetisava.edu.rs
e-mail: os-svsava@mts.rs

ПИБ: 101953139 мат. бр: 07035233 шиф. дел: 8520 os-svsava@mts.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНА ШКОЛА
»СВЕТИ САВА«
Бр. 491/3
07.04. 2023. год.
ВРЧИН, 29. новембра бр. 15
Тел. 011/8053-467, факс: 8055 016

На основу члана 119. став 1. тачка 2. и члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19, 6/20 и 129/21), на основу Правилника о плану наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. – Просветни гласник бр. 15/18-77, 18/18-1, 3/19-83) и Правилника о допунама Правилника о плану наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања и на основу члана 73. Статута ОШ „Свети Сава“ из Врчина, Школски одбор Основне школе „Свети Сава“ из Врчина доноси следећу

О Д Л У К У

1. Усваја се План и програм наставе и учења за четврти разред за школску 2023/2024. годину једногласном одлуком чланова Школског одбора, усаглашен са Правилником о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања „Службени гласник РС – Просветни гласник бр. 5/2010-4) и Правилником о допуни Правилника о плану наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања (Сл. гласник РС – Просветни гласник РС бр. 3/2019)

О б р а з л о ж е њ е

На основу члана 119. став 1. тачка 2. а у вези са чланом 61. став 2. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 10/19) Орган управљања доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању, усаглашен са Образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања, па је у оквиру својих овлашћења о усвајању Школског програма за четврти разред основног образовања, одлучено као у диспозитиву одлуке.

САДРЖАЈ	
УВОД	7
СВРХА И ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМ	7
ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА	8
ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ	13
ЛИСТА ПРЕДМЕТА, АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА	14
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА СТАНДАР; ДОДАТНА НАСТАВА; ДОПУНСКА НАСТАВА; СЕКЦИЈЕ;	
-Српски језик	15
-додатна настава	39
-допунска настава	39
-литерарна секција	40
-драмско-рецитаторска секција	42
-Математика	45
-додатна настава	66
-допунска настава	66
-математичка секција	67
- Природа и друштво	72
-Мали еколози	90
-Физичко и здравствено васпитање	91
-спортска секција	105
- Ликовна култура	106
-ликовна секција	121
-креативна секција	122
-Музичка култура	124
-Енглески језик	137
-додатна настава	170
-допунска настава	171
-Дигитални свет	173
-Секција из информатике	179
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРОГРАМИ	181
- Грађанско васпитање	181
- Верска настава	186
Час одељењског старешине	193
Факултативни предмет – Кинески језик	194
Продужени боравак	196
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ	206
ПРОГРАМ ПРИЈАТЕЉА ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА	209
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ	211
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА	212
ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА	222
ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ	224
ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА	225
ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА	226
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	226
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	227
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	227
РАД СА РОДИТЕЉИМА	230
ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ	230

КОЛИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА	
Аплицирање за модел установе кроз пројектне активности „Учимо сви заједно“	232
ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ	232
ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА	234
ПРОГРАМ НАСТАВЕ У ПРИРОДИ, ПОСЕТЕ, ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈЕ	236
ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА	237
ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ	240
ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	241
УЦБЕНИЦИ	242

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Сврха програма образовања

Сврха програма образовања је квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у друштву.

Сврха је и развијање знања, вештина, као и ставова, вредности које оспособљавају ученике:

- Да успешно задовољавају своје потребе и интересе;
- Да развију своју личност и потенцијале ;
- Да поштују друге особе и њихов идентитет;
- Да активно и одговорно учествују у економском, друштвеном и културном животу и да доприносе демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА СУ :

- развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са својим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених особина ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука значајних и важних за сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природне и животне средине;
- усвајање и развој основних моралних и социјалних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградњу сопственог система вредности и вредности ставова који се темељена начелима различитости и доброти за све;
- развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, етничке и верске толеранције, јачање поверења међу ученицима и спречавање понашања који нарушавају остваривања права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и ранијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалних одговорности.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

Школски програм за четврти разред темељи се на

1.1. Полазне основе за израду школског програма су:

- Закон о основама система образовања и васпитања Службени гласник РС", бр. 88 од 29. септембра 2017, 27 од 6. априла 2018 - др. закони, 10 од 15. фебруара 2019, 6 од 24. јануара 2020, 129 од 28. децембра 2021.
- Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018, 10/2019 и 129/2021.);
- Правилнику о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС 11/2019-1, 6/2020-20, 7/2021-671, 1/2023-1)
- Правилник о општинском Савету родитеља („Службени гласник РС“, бр. 72/2018.)
- Правилник о програму за остваривање екскурзије у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 30 од 25.априла 2019.године);

- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС–Просветни гласник“, број 14/18)
- Правилник о вредновању квалитета рада установе („Службени гласник РС“, бр.10/19.)
- Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету, ученику и одраслом („Службени гласник РС“, број 80/2018)
- Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/2019 и 104/2020.)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/2018).
- Правилник о општим стандардима постигнућа–образовни стандарди за крај обавезног образовања(“Службени гласник РС–Просветни гласник”,бр.5/2010);
- Школски развојни план
- Извештај о раду школе у претходној 2022/23.школској години
- Искуства наставника у раду током 2022/2023.школскогодине
- Извештај и писмене и усмене смернице чланова екстерне комисије након екстерног вредновања спроведеног у школи децембра 2019.године

ШКОЛА И ЊЕНА ОКОЛИНА

Врчин је подавалско село које броји око 10.000 становника и једно је од највећих села у Србији. Иако се налази 20 км од центра Београда због идеалног географског и саобраћајног положаја из Врчина до центра града се стиже брже него са неких периферних насеља Београда до Теразија. За разлику од Београда у Врчину влада мир, без саобраћајних гужви, чист ваздух и лепа природа. Врчин има здраву средину великих потенцијала, са могућношћу привредног и економског развоја захваљујући између остalog и одличној комуникацији са Београдом. Код младих доминира опредељење да се школују, а затим и да раде у Београду, где већина становника Врчина и ради.

Прва школа у Врчину почела је са радом 1827. године. Кроз дугу историју, врчинска школа се највише суочавала са проблемом адекватности школске зграде, те је због нехигијенских услова до 1898. године у време Кнежевине, а касније и Краљевине Србије, више пута затварана на основу извештаја школских ревизора, који су сматрали да је зграда неподесна за школу. У овој згради школа непрекидно ради од 1957. године, а први упис у судски регистар је 30.12.1965. године, решењем број 359 65. Школа је основана решењем Народног одбора општине Гроцка, број 8608 од 16.12.1965. године. Решењем Окружног привредног суда у Београду Us број 1242/73 од 27.12.1973. године у судски регистар уписана је ОШ „Мирослав Јовановић Џеровац“ у улици Облаћовска број 3. Решењем број 06 - 51 од 11.07.1978. године Скупштина општине Гроцка дала је

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

сагласност на Статут Школе. Решењем Трговинског суда у Београду XII-Fi. 8244/04 од 20.08.2004. године промењен је назив школе у ОШ „Свети Сава“. Последњи упис извршен је решењем Трговинског суда број I-Fi 393/07 од 23.10.2007. године, којим је извршена промена лица овлашћеног за заступање, број регистарског улошка 5-18500. Школа је обухваћена мрежом школа, на основу Одлуке о броју и просторном распореду основних школа у Републици Србији (Сл. гласник РС број 58/94). За Дан школе је одређен 19. мај.

Данас Основна школа „Свети Сава“ има укупно преко **600** ученика од 1. до 8. разреда. У саставу школе се налазе:

- 1. Матична школа у центру Врчина**, на адреси ул. 29.новембра, број 15 (од 1. до 8. разреда).

- 2. Издвојено одељење Доња Мала**, на адреси ул.Београдска 1- удаљена 1 км од матичне школе (од1. до 4.разреда).

ОШ „Свети Сава“ – Издвојено одељење Доња Мала

- 3. Издвојено одељење Рамнице**, на адреси ул. Загребачка 8, удаљена 900м од матичне школе. Школска зграда се користи за пројектне активности и ваннаставне активности.

ОШ „Свети Сава“ –Издвојено одељење Рамнице

Химна школе

Први пут изведена 8. 12. 2011. године

Текст: Огњен Исидоровић, ученик наше школе и Илинка Маринковић, секретар школе

Композиција: Мила Ђачић, наставник музичке културе

Под Авалом школа мала,
име јој је Свети Сава,
носи име светитеља,
славнога просветитеља.

Школо моја, школо мила
У себи си децу свила,
Децу чувај децу учи
Да их живот не намучи
Нек' их Свети Сава води
Путем части, путем знања
Нек' их Свети Сава води
Путем среће, поуздана

Ту се прва знања стичу

Ту се прва слова сричу

Школски дани брзо лете

Још мало ћу бити дете
Школо јуче, данас, сутра,
Нек' ти знањем свиђу јутра,
Нек се школско звоно чује
И уз радост одјекује
Свети Саво, главо света,
Нек у школи знање цвета,
Молимо се теби сви,
Свети Саво, услиши.

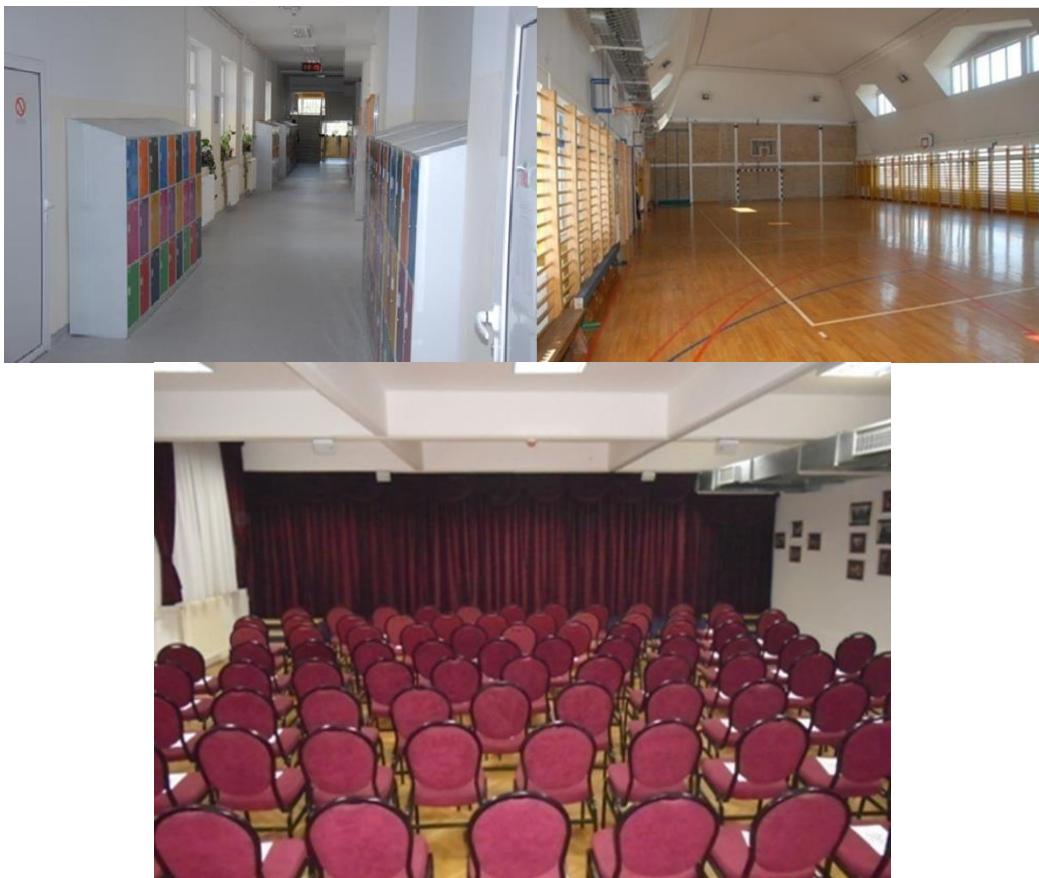
Многи је још увек памте,
Прадедови, деде, тате,
Умове је многе дала,
На свему јој пуно хвала
Школо јуче.....

Матична школа од расположивих 8019 м² школске парцеле школа користи само 3240 м², а на истом простору се налази и предшколска установа,,Лане“.

Доградња и реконструкција централне школске зграде почела је 16.10.2004. године. Сви планирани грађевински радови друге фазе радова завршени су током 2012. и 2013. године. Урађена је обједињена кровна конструкција над старим делом школе и новим дограђеним учионичким трактом ради заштите објекта од прокишињавања, утврђена је громобранска инсталација и грејачи за хоризонталне и вертикалне олуке, фасада и термоизолација на старом и дограђеном делу школе, као и алуминијумска фасадна столарија на шест нових учионица. Завршени су радови на покривању дограђеног улазног хола са одводњавањем и утврђивањем алуминијумске фасадне столарије, утврђена је мрежна кишна канализација и дренажа и израђени су тротоари око објекта; утврђена је нивелација школског дворишта и израда свих слојева и завршног ради одводњавања атмосферске воде са платоа. Током лета 2014. године утврђен је кров између фискултурне сале и старог дела школе, замењени су плафони у свим ходницима, окречени су, и у свим ходницима су замењени подови; сва врата су окренута ка споља; свака просторија је добила интернет; потпуно је завршена хидрантска мрежа и реконструисан је биодиск. Добијањем новог видео надзора са 24 камере школски и дворишни простор су у потпуности покривени, а стари видео надзор постављен је у подручној школи. Школа има и потпуно уређен паркинг за 10-ак аутомобила радника школе, као и просторију за разговор с родитељима ученика која ће ускоро бити стављена у функцију. Доста је рађено на уређењу зелених површина у школском дворишту. Терен у школском дворишту је обележен за кошарку и одбојку. Постављени су кошеви на терену као и клупе. Утврђено је поновно асфалтирање дворишта и уградња нових плоча.

Школа поседује потпуно нову ограду, рампу за инвалиде, аутоматску дојаву пожара, разглас, електронско звоно, дигитални сат, хидрантску мрежу. У делу дворишта испод вртића „Лане“

изграђен је противпожарни базен за хидрантску мрежу (72 кубика), као и пречишћивач отпадних вода..Школа сада располаже квадратуром од 3240 m². Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Учионице су простране, са довољно светlostи. Опремљене су савременим наставним средствима, одговарајућим намештајем, са довољним бројем клупа и столица у односу на број ученика. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим. Учионице имају паметну таблу, бим пројектор, као и интернет, разглас, кабловска, wireless. Такође је у кабинету за информатику, обезбеђен је и рад на тридесет рачунарских места. У информатичкој учионици постоји 30 компјутерских јединица са мониторима. Школа има 13 бим пројектора, 11 паметних табли од тога 1 медис систем, 6 фотокопир апарати, 13 зелених табли, 12 белих табли, 1 бела табла са нотним линијама, 65 паноа по учионицама, 57 паноа у ходницама, 4 паноа у зборници, 9 тв пријемника. Све учионице и кабинети имају рачунаре. Свака просторија у школи је опремљена новим телекомуникационим системом – рачунарска, телефонска, антенска мрежа. Школа је успела да угради AMPEC интернет мрежу и да сада у целом објекту постоји wi-fi мрежа.

Издвојено одељење Доња Мала ради у школској згради корисне површине око 490 m² и школског дворишта од око 2000 m². У самој згради су две врло простране и светле учионице са трпезаријом. У згради постоје још и зборница, трпезарија, тоалети за ученике и наставнике. Мањи део дворишта је уређен у кошаркашко и одбојкашко игралиште. Изграђен је летњиковац, поправљена и окречена фасада и уgraђен видео надзор. На већем делу дворишта асфалтирано је рукометно игралиште и игралиште за мали фудбал. Двориште има спрave за вежбање на отвореном простору, клупе, љуљашке и клацкалице. Урадили смо и ограду до главног пута у дужини од 40 метара, окречене су школске просторије и побољшан квалитет видео надзора уградњом укупно 8 камера. Сваке године сарадњом родитеља и школе ради се на санацији и улепшавању постојећег објекта. Асфалтиран је део између ограде и пута и урађен је потпорни зид у дужини од 50 метара изнад школског терена и 56 метара ограде око школске зграде, што укупно чини 106 метара ограде у подручној школи. Претходне школске обновљена је и санирана фасада објекта у Доњој Мали као и електро- инсталације. Током школске 2020/21. године у издвојеном одељењу "Доња Мала" радови су обухватили: реконструкцију електро-енергетских инсталација (замена сигналне инсталације, разводни ормани, напојни каблови, инсталација осветљења, инсталација прикључнице и термичких

потрошача, инсталација за изједначење потенцијала, уземљивач и громобранска инсталација.) У оквиру овог пројекта извршени су фарбарско-молерски, керамички, водоинсталатерски радови, аутоматска дојава пожара, озвучење, видео надзор, као и хобловање и лакирање паркета. Урађена су спољна врата, је комплетна реконструкција ђачких тоалета са новим санитаријама и комплетна реконструкција кухиње са новим елементима.

Издвојено одељење Рамнице- Школа има једну зграду у засеку Рамнице која се не користи.

Током лета 2020. године, уз помоћ ГО Гроцка успели смо да зграду овог издвојеног одељења, након 42 године некоришћења, спасимо и отргнемо од заборава, пропадања и прокишињавања. Детаљно смо заменили преко 320м² крова. Подашчана је комплетна кровна конструкција и урађени су олуци. Комплетно је реновирана фасада објекта. Још раније је уређено двориште постављањем металне ограде до улице и изградњом рукометног игралишта. Урађен је прикључак за воду, тј. чесма у дворишту школе.

Током школске 2020/21. године на школском објекту у Рамницама радови су обухватили:

1. Рушење и демонтажа (скидање постојећег црепа са кровова, скидање постојећих летви са кровова, демонтажа олучних хоризонтала, демонтажа олучних вертикалa, демонтажа лимених опшивки калканских зидова и демонтажа дрвене ламперије са стрехе)
2. Зидарски радови (малтерисање димњака)
3. Тесарски радови (преглед и санација дела кровне конструкције, набавка и постављање дашчане подлоге преко кровне конструкције, летвисање крова летвама 3x3 см, паралелно са роговима, преко дашчане оплате, за стварање ваздушног простора испод покривача, летвисање крова летвама 3x5 см, на размаку од 32 см за покривање фалцованим црепом, заштитни премаз дрвених елемената крова)
4. Покривачки радови (набавка и постављање фалцованог црепа)
5. Изолаторски радови (постављање паропропусне водонепропусне кровне фолије)
6. Суво-монтажни радови (опшивање стрехе аквапанелима)
7. Лимарски радови (уградња олучних хоризонтала, уградња олучних вертикалa, опшивање калканских зидова, опшивање димњака, уградња снегобрана)

Захваљујући овом пројекту зграда овог издвојеног одељења је након 42 године некоришћења отрната од заборава, пропадања и прокишињавања.

Сва три школска објекта имају јавну расвету, као и декоративно осветљење канделаберима.

Централна зграда

НАМЕНА ПРОСТОРА	БРОЈ ПРОСТОРИЈА	УКУПНА ПОВРШИНА М2
Улази	3	20
Степеништа	4	61
Хол	2	85,39
Учионице	12	648
Кабинети	5	280
Ходници уз учионице	4	343
Сала за физичко васпитање	1	411
Свлачионице	2	20 + 20
Библиотека	1	47
Школска кухиња	1	34,35
Трпезарија	1	109
Остава хигијеничара	1	7,4
Продужени боравак	2	108м, 2*54м2
Зборница	1	56
Свечана сала	1	255,4
Управа школе	3	36
Стручни сарадници	1	16
Котларница	1	54
Архива	1	15

Издвојено одељење Доња Мала у потпуности је реновирано. Има две учионице, ходник, зборницу и тоалет са 3 кабине, котларницу на природни гас, рукометно игралиште стандардне величине, мањи кошаркашки терен, теретану на отвореном простору. Сва постојећа дидактичка средства се одржавају, чувају и допуњавају новим.

Све учионице су у потпуности опремљене савременим наставним средствима и одговарају захтевима савремене наставе. Настава се одвија се у модерним и савременим специјализованим учионицама.

Шк.2013/2014 уређене су две нове просторије за извођење продуженог боравка.. Наставници су добили нову зборницу, а техничко особље своју просторију. Школска библиотека налази се у адекватном простору. Настава физичког васпитања изводи се у фискултурној сали, а када је лепо време у школском дворишту. Нашим ученицима на располагању савремена фискултурна сала са неопходним реквизитима, свлачионицама и спроварницом. Ученици су добили лепе свлачионице, спроварницу, а наставници свој кабинет. Од савремених наставних средстава школа располаже са компјутерима , штампачима, бим пројекторима , паметним таблама и медис системом, фотокопир апаратима , телевизорима, музичким линијама , фотоапаратима , скенерима, клавирима , звучницима , микрофонима , разгласом.

Школски веб-сајт садржи потребне информације у вези са образовно-васпитним процесом у школи. Свакодневно се ажурира, тако да су сви заинтересовани благовремено обавештени о свим дешавањима у школи. У свечаној сали организују се прославе, представе, књижевни сусрети, хуманитарне акције и друге манифестације од значаја за рад школе. Опремљена је сценом, столицама, клавиром и озвучењем, као и бим пројектом и рачунаром.

Наша школа је школа са традицијом. Храм знања, културе, спорта. Мото наше школе је реч, дело, љубав. Желимо да се у њој чују само лепе речи, а оне које то нису нека буду заборављене.

Желимо да креирајмо климу у којој се учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности, у којој владају хармонични односи и сви се лепо осећају, а љубав треба дабуде она покретачка снага којом све почиње.

3 Ученик бира један од понуђених изборних програма.Настава у природи организује се у складу са одговарајућим правилником План наставе и учења за четврти разред задовољава интересе и потребе ученика у складу са могућностима наше школе. Према условима и могућностима бирамо садржаје и облике слободних активности. Намера нам је да за овакве облике васпитно-образовног рада издвојимо 1 до 2 часа недељно. Кроз слободне активности остварујемо разне активности, које ће се одвијати фронтално и по интересним групама. Предвиђено је да то буду друштвене активности за потребе локалне средине, хуманитарне акције за потребе школе и шире; културне активности у оквиру прослава значајнијих празника у школи и за потребе локалне средине.

Понекад ће то бити и спортске активности које ће се реализовати кроз међуодељењска и разредна такмичења, Дане спорта (крос, спортски сусрети, јавни час) и излете.

Поред тога у оквиру слободних активности ученици ће се укључивати, према интересовању у школске секције: драмско-рецитаторску, литерарну, драмску, еколошку, ликовну, математичку, секцију Малих еколога, саобраћајну, спортску, секцију Енглеског језика, секцију Веронауке, Хор млађих разреда, секцију С колена на колено, Читалачки клуб, итд.

ЦИЉЕВИ, ИСХОДИ, САДРЖАЈИ И АКТИВНОСТИ

Стручни актив школе се определио да четврти разред има интегративи приступ настави, полазећи од тема и уважавајући узрасне карактеристике ученика. Начин планирања је прилагодио својим потребама.

Годишње планирање и програмирање наставних и изборних предмета је извршено по наставним областима и темама, исходима, са укупним бројем часова и бројем часова обраде, утврђивања и вежбања. Дати су и циљеви и задаци са исходима. Месечно ће се вршити корелација наставних садржаја и диференцијација наставних јединица по предметима, бираће се најприкладније наставне методе, облици рада и наставна средства са задатком максималне активизације и осамостаљивања ученика у раду.

- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву.
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

ЛИСТА ПРЕДМЕТА И АКТИВНОСТИ И ФОНД ЧАСОВА

На националном нивоу у 36 наставних недеља изучаваће се обавезни и изборни предмети:

Врста и назив предмета	Фонд часова	
	Недељно	Годишње
1) ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	Српски језик	5
	Математика	5
	Природа и друштво	2
	Музичка култура	1
	Ликовна култура	2
	Физичко васпитање	3
	Енглески језик	2
	Дигитални свет	1
2) ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	Грађанско васпитање или Верска настава	1
		36
Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности		
Допунска настава	1	36
Додатна настава	1	36
Настава у природи **	7–10 дана годишње	
Остали облици образовно-васпитног рада		
Час одељењског старешине	1	36
Ваннаставне активности ⁶	1-2	36-72
Екскурзија	1-3 дана годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК – 4. РАЗРЕД

Циљ : Циљ учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

Годишњи фонд:180

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандард и	Опште међупредметне и предметне компетенције
1. Књижевност . ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија 1. Шаљива народна песма <i>Женидба врапца Подунавца</i> 2. Војислав Илић: <i>Јесен</i> /Владислав Петковић Дис: <i>Зима</i> 3. Момчило Мошо Одаловић: <i>Молитва за маму</i> 4. Мирослав Антић: <i>Космонаутска песма</i> 5. Бранко Мильковић: <i>Песма о цвету</i> 6. Добрица Ерић: <i>Завичај/Отаџбина је наша очевина</i> /Момчило Мошо	– шаљива народна песма, – прича о животињама, – особине народне епске песме, – приповетка, – роман за децу, – персонификација, – опис природе	– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја,	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама;

<p>Одаловић: <i>Птице косовчице</i></p> <p>7. Мирослав Антић: <i>Прва љубав/Најљубавнија песма/Алексије Марјановић: Јубав</i></p> <p>8. Бранко Ђорђић: <i>Месец и његова бака/Десанка Максимовић: Пауково дело</i></p> <p>9. Бранислав Џинчевић: <i>Кад би мени дали један дан</i></p> <p>10. Владимир Андрић: <i>Дај ми крила један круг</i></p> <p>11. Народна песма <i>Милоши у Латинима</i></p> <p>12. Народна песма <i>Јетрвица адамско колено</i></p> <p>Проза</p> <p>1. Народна прича о животињама: <i>Међед, свиња и лисица</i></p> <p>2. Народна приповетка: <i>Најбоље задужбине</i></p> <p>3. Народна приповетка: <i>Ветар и сунце</i></p> <p>4. Народна бајка: <i>Пепељуга</i></p> <p>5. Бранислав Нушић: <i>Прва љубав</i> (одломак из <i>Аутобиографије</i>)</p> <p>6. Бранислав Џинчевић: <i>Босоноги и небо</i></p>	<p>и ликова,</p> <ul style="list-style-type: none"> – приповедање у 1. и 3. лицу, – сукоб драмских лица. <p>време и место дешавања у прочитаном тексту;</p> <ul style="list-style-type: none"> – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; 		<p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Учење</p> <p>Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи књижевни језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
--	--	--	---

<p>7. Гроздана Олујић: <i>Стакларева љубав</i></p> <p>8. Светлана Велмар Јанковић: <i>Стефаново дрво</i></p> <p>9. Лав Николајевич Толстој: <i>Врабац и ласте/Два мраза</i></p> <p>10. Драган Алексић: <i>Позориште на небу</i></p> <p>11. Весна Алексић: <i>Детективско среће</i></p> <p>12. Ханс Кристијан Андерсен: <i>Ружно Паче – читање у наставцима</i></p> <p>Драмски текстови</p> <p>1. Гвидо Тарталья: <i>Подела улога</i></p> <p>2. Љиљана Крстић: <i>Кад пролеће дође</i></p> <p>3. Дејан Алексић: <i>Слава</i></p> <p>Научнопопуларни и информативни текстови</p> <p>(из књига, енциклопедија и часописа за децу)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● о нашим знаменитим књижевницама, сликаркама и научницама; ● о природним лепотама и културним знаменитостима Србије; ● о занимљивим пределима, народима, обичајима у свету 		<ul style="list-style-type: none"> – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела; 	
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • бонтон. <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Милован Данојлић: Избор из поезије за децу 2. Драган Лукић: Избор из поезије за децу 3. Јасминка Петровић: <i>O дугмету и срећи</i> 4. Рене Гијо: <i>Бела Грива</i> 5. Ерик Најт: <i>Леси се враћа кући</i> 6. Александар Поповић: <i>Пепељуга</i> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР</p> <p>(са наведеног списка или по сопственом избору бирају се три дела)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Избор драмских текстова за децу 2. Бранко В. Радичевић: <i>Песме о мајци</i> 3. Светлана Велмар Јанковић: <i>Књига за Марка/Очаране наочаре</i> 4. Горан Петровић: <i>Разлике</i> 5. Едмондо де Амичис: <i>Срце</i> 6. Јохана Шпире: <i>Хајди</i> 7. Михаел Енде: <i>Бескрајна прича</i> (одломак)				
--	--	--	--	--

<p>8. Астрид Линдгрен: <i>Пили Дуга Чарана</i></p> <p>9. Златко Васић: <i>Чаробно путовање</i></p> <p>10. Урош Петровић: <i>Мартинина велика загонетна авантура</i></p> <p>11. Гордана Тимотијевић: <i>Сличице/Владимир из чудне приче</i></p> <p>12. Угљеша Шајтинац: <i>Чарна и Несвет</i></p> <p>13. Момо Капор: <i>Сања</i></p> <p>14. Весна Алексић: <i>Брљиво срце</i></p>				
<p>2. Језик</p> <p>Речи које у писању и говору мењају облик; речи које не мењају облик (без именовања врста непроменљивих речи).</p> <p>Реченица и реченични чланови (субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе).</p> <p>Појам субјекта; различите врсте речи (именице и личне заменице) у функцији субјекта; изостављени субјекат.</p> <p>Појам предиката (глаголски предикат).</p> <p>Појам објекта (именице у функцији објекта).</p> <p>Прилошке одредбе за време, место и начин.</p>	<p>-Промењиве и непромењиве речи;</p> <p>- субјекат, предикат, објекат, прилошке одредбе;</p> <p>-управни говор;</p> <p>-велико слово;</p> <p>- речца ли;</p> <p>-</p>	<p>– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима;</p> <p>– разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику;</p> <p>– одреди основне реченичне чланове;</p> <p>– разликује врсту речи од службе речи у</p>	<p>1CJ.1.4.1.</p> <p>1CJ.1.4.2.</p> <p>1CJ.2.4.1.</p> <p>1CJ.2.4.2.</p> <p>1CJ.2.4.4.</p> <p>1CJ.2.4.5.</p> <p>1CJ.3.4.2.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p>

<p>Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба; приdev уз именицу у служби атрибута у оквиру групе речи која има службу субјекта или објекта.</p> <p>Управни говор (трећи модел).</p> <p>Велико слово:</p> <p>имена становника држава и насеља; називи улица и тргова;</p> <p>имена из уметничких дела – примери из обрађених дела (нпр. <i>Ружно Паче...</i>);</p> <p>устаљена и посебно наденута имена животиња;</p> <p>називи институција, предузећа и установа, манифестација;</p> <p>устаљена имена историјских догађаја и личности (усклађено са предметом Природа и друштво).</p> <p>Речца ли; скраћени упитни облик <i>је ли</i> (<i>је л'</i>) према узрочном везнику <i>јер</i>.</p> <p>Предлог <i>са</i> уз заменице (нпр. <i>са мном, с њом и сл.</i>).</p> <p>Писање вишечланих бројева.</p>	<p>реченици;</p> <ul style="list-style-type: none"> – поштује и примени основна правописна правила; 	<p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p>	<p>Опште предметне компетенције</p> <p>Учење</p> <p>Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи књижевни језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
--	--	---	---

<p>Основни облици усменог и писменог изражавања: препричавање текста у целини и по деловима (по датом плану); причање у дијалошкој форми (уношење дијалога, управног говора у структуру казивања); описивање односа међу предметима, бићима и појавама; описивање природе, личности, књижевних ликова и сл.</p> <p>Речи истог облика, а различитог значења; речи истог значења, а различитог облика (на примерима књижевних текстова); усталjeni језички изрази.</p> <p>Разгледница, честитка, писмо.</p> <p>Књижевни и други текстови (линеарни и нелинеарни) у функцији унапређивања језичке културе.</p> <p>Говорне вежбе: рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драматизованог текста и сл.</p> <p>Правописне вежбе: диктат; управни говор (сва три модела); наводници; велико слово; заменица <i>Vi</i> из поштовања; спојено и одвојено писање речи (речца <i>ли</i>, предлог <i>са</i>, вишечлани бројеви).</p> <p>Језичке вежбе: допуњавање реченица предикатом у садашњем, прошлом и</p>	<p>-препричавање, причање, дијалог, описивање;</p> <p>- рецитовање, изражајно читање, сценско приказивање драмског/драма тизованог текста;</p> <p>- диктат;</p> <p>-управни говор; - наводници;</p> <p>-заменица <i>Vi</i> из поштовања;</p>	<p>– правилно пише сва три модела управногговора;</p> <p>– употреби основне облике усменог и писменог изражавања: препричавање, причање и описивање;</p> <p>– употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика;</p> <p>– препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији;</p> <p>– напише разгледницу, честитку, приватно писмо;</p> <p>– прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној;</p> <p>– повеже информације исказане у линеарном</p>	<p>1CJ.0.1.4.</p> <p>1CJ.0.1.6.</p> <p>1CJ.1.3.5.</p> <p>1CJ.1.3.7.</p> <p>1CJ.1.3.10.</p> <p>1CJ.2.3.1.</p> <p>1CJ.2.3.2.</p> <p>1CJ.2.3.3.</p> <p>1CJ.2.3.6.</p> <p>1CJ.2.3.7.</p> <p>1CJ.2.3.8.</p> <p>1CJ.2.3.1.</p> <p>1CJ.3.3.2.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Учење</p> <p>Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи</p>

<p>будућем времену; проширивање реченица; укрштене речи; асоцијације.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: одређивање значења усталјених израза; састављање речи на основу датог почетног и последњег слова; допуњавање низа речима које су повезане са датом речју.</p> <p>Четири школска писмена задатка – два у првом и два у другом полуодишту.</p>		<p>и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак;</p> <ul style="list-style-type: none"> – правилно структурира текст; – учествује у предлагању садржаја и начина рада. 	<p>језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорни и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи књижевни језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
--	--	--	--

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА- систематско и доследно реализацивање програмираних и њима сличних вежбања у говору

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Изговара, пише и чита речи, реченице, текстове, црта, истражује...	Диктати, наставни листићи, тестови, домаћи задаци...

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад упару, группни, тимски	Читанка, радна свеска, граматика, свеске, часописи, енциклопедије, дигитална наставна средства, бојице...

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке зад аље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска	Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем се, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тестови, писмене вежбе, диктати, напамет научени текстови, читање...
---	---

Уџбеници: – Маја Димитријевић, „Читанка 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.

- Маја Димитријевић, „Радна свеска 4, уз Читанку за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.
- Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, „Граматика 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.
- Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, „Радна свеска 4, уз Граматику за четврти разред основне школе”, Вулкан знање, Београд 2021.

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАТСКИМ ПЕЛИНАМА

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Књижевност	53	23	76
2.	Језик	24	28	52
3.	Језичка култура	18	34	52
УКУПНО		95	85	180

Оријентациони годишњи план наставних јединица

Редни број и назив наставне теме	Ред. бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Остало	Укупно
3. Језичка култура	1.	Добродошли, четвртаци – причање о доживљајима са летовања		1	
3. Језичка култура	2.	Читање и анализа домаћег задатка		1	
2. Језик	3.	Иницијални тест			Провера
1. Књижевност	4.	„Ветар и Сунце”, народна приповетка	1		
3. Језичка култура	5.	Препричавање народне приповетке „Ветар и Сунце”		1	
2. Језик	6.	Променљиве речи: Именице	1		
2. Језик	7.	Променљиве речи: Заменице	1		
2. Језик	8.	Променљиве речи: Придеви	1		
1. Књижевност	9.	„Међед, свиња и лисица”, народна прича о животињама	1		
2. Језик	10.	Променљиве речи: Бројеви	1		
2. Језик	11.	Променљиве речи: Глаголи	1		
2. Језик	12.	Променљиве речи		1	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

3. Језичка култура	13.	Стварам и пишем	1		
3. Језичка култура	14.	Стварам и пишем		1	
1. Књижевност	15.	„Врабац и ласте”, Лав Николајевич Толстој	1		
1. Књижевност	16.	„Врабац и ласте”, Лав Николајевич Толстој		1	
1. Књижевност	17.	„Јесен”, Војислав Илић	1		
3. Језичка култура	18.	Писмена вежба: Јесен у мом крају		1	
3. Језичка култура	19.	Израјајно рецитовање песме „Јесен” Војислава Илића		1	
2. Језик	20.	Речи које у писању и говору не мењају облик (непроменљиве речи)	1		
2. Језик	21.	Речи које у писању и говору не мењају облик (непроменљиве речи)		1	
1. Књижевност	22.	„Пауково дело”, Десанка Максимовић	1		
1. Књижевност	23.	Обнављалица		1	
2. Језик	24.	Учим како се пише – речца ЛИ	1		
2. Језик	25.	Како се пише речца ЛИ		1	
2. Језик	26.	Контролни задатак бр. 1			Провера
1. Књижевност	27.	Избор из поезије Драгана Лукића („Друг другу”)	1		
1. Књижевност	28.	Избор из поезије Драгана Лукића		1	
2. Језик	29.	Реченице	1		
2. Језик	30.	Реченице		1	
3. Језичка култура	31.	Израјајно рецитовање песама Драгана Лукића		1	
1. Књижевност	32.	Час посвећен Вилхелмини Мини Каракић Вукомановић	1		
2. Језик	33.	Реченични чланови	1		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

2. Језик	34.	Реченични чланови		1	
1. Књижевност	35.	„Милош у Латинима”, народна епска песма	1		
1. Књижевност	36.	„Милош у Латинима”, народна епска песма		1	
3. Језичка култура	37.	Писмена вежба: Како замишљам Милоша Обилића		1	
2. Језик	38.	Усталјена имена историјских догађаја и личности	1		
2. Језик	39.	Усталјена имена историјских догађаја и личности		1	
1. Књижевност	40.	„Отаџбина је наша очевина”, Добрица Ерић	1		
1. Књижевност	41.	„Завичају”, Добрица Ерић	1		
3. Језичка култура	42.	„Отаџбина је наша очевина”, Добрица Ерић (изражайно рецитовање)		1	
1. Књижевност	43.	Час посвећен Исидори Секулић	1		
2. Језик	44.	Субјекат	1		
2. Језик	45.	Субјекат		1	
1. Књижевност	46.	„Птице косовчице”, Момчило Мошо Одаловић	1		
3. Језичка култура	47.	Припрема за први писмени задатак	1		
3. Језичка култура	48.	Први писмени задатак			Провера
3. Језичка култура	49.	Исправак првог писменог задатка		1	
2. Језик	50.	Имена становника држава	1		
2. Језик	51.	Имена становника држава		1	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

2. Језик	52.	Предикат	1		
2. Језик	53.	Предикат		1	
2. Језик	54.	Субјекат, предикат (глаголски предикат)		1	
1. Књижевност	55.	Час посвећен Милени Павловић Барили	1		
2. Језик	56.	Објекат	1		
2. Језик	57.	Објекат		1	
1. Књижевност	58.	Час посвећен Ксенији Атанасијевић	1		
1. Књижевност	59.	„Јетрвица адамско колено”, народна песма	1		
1. Књижевност	60.	Природне лепоте и културне знаменитости Србије	1		
3. Језичка култура	61.	Говорна вежба: Моја Србија	1		
3. Језичка култура	62.	Читање и анализа домаћег задатка		1	
2. Језик	63.	Шта смо научили из граматике		1	
2. Језик	64.	Контролни задатак бр. 2			Провера
1. Књижевност	65.	„Песма о цвету”, Бранко Мильковић	1		
3. Језичка култура	66.	„Песма о цвету”, Бранко Мильковић (рецитовање)		1	
1. Књижевност	67.	„Стефаново дрво”, Светлана Велмар Јанковић	1		
1. Књижевност	68.	„Стефаново дрво”, Светлана Велмар Јанковић	1		
3. Језичка култура	69.	„Стефаново дрво”, Светлана Велмар Јанковић (препричавање)		1	
3. Језичка култура	70.	Опис књижевног лика	1		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

3. Језичка култура	71.	Читање и анализа домаћег задатка		1	
2. Језик	72.	Називи улица и тргова	1		
2. Језик	73.	Називи улица и тргова		1	
1. Књижевност	74.	„Космонаутска песма”, Мирослав Антић	1		
1. Књижевност	75.	„Детективско срце”, Весна Алексић	1		
1. Књижевност	76.	„Детективско срце”, Весна Алексић		1	
3. Језичка култура	77.	Речи истог значења, а различитог облика	1		
3. Језичка култура	78.	Речи истог значења, а различитог облика		1	
1. Књижевност	79.	„Зима”, Владислав Петковић Дис	1		
3. Језичка култура	80.	Припрема за други писмени задатак	1		
3. Језичка култура	81.	Други писмени задатак			Провера
1. Књижевност	82.	Час посвећен Надежди Петровић		1	
3. Језичка култура	83.	Исправак другог писменог задатка		1	
1. Књижевност	84.	„Два мраза”, Лав Николајевич Толстој	1		
1. Књижевност	85.	„Два мраза”, Лав Николајевич Толстој		1	
3. Језичка култура	86.	Говорна и писмена вежба: Доживљај из новогодишње/божићне ноћи	1		
1. Књижевност	87.	„Мјесец и његова бака”, Бранко Ђорђић	1		
3. Језичка култура	88.	Читање и анализа домаћег задатка		1	
3. Језичка култура	89.	Говорна вежба: Зима је стигла у моју улицу	1		
3. Језичка култура	90.	Писмена вежба: Зима је стигла у моју улицу		1	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Књижевност	91.	Бонтон у кући и комшилуку	1		
3. Језичка култура	92.	Речи истог облика, а различитог значења		1	
1. Књижевност	93.	„Ружно Паче”, Ханс Кристијан Андерсен (читање у наставцима)	1		
1. Књижевност	94.	„Ружно Паче”, Ханс Кристијан Андерсен (читање у наставцима)	1		
1. Књижевност	95.	„Ружно Паче”, Ханс Кристијан Андерсен (читање у наставцима)	1		
1. Књижевност	96.	„Ружно Паче”, Ханс Кристијан Андерсен		1	
1. Књижевност	97.	„Најбоље задужбине”, народна приповетка	1		
1. Књижевност	98.	„Најбоље задужбине”, народна приповетка		1	
3. Језичка култура	99.	Свети Сава у народној приповеци „Најбоље задужбине”		1	
1. Књижевност	100.	Друга обнављалица		1	
1. Књижевност	101.	„Пепељуга”, народна бајка	1		
1. Књижевност	102.	„Пепељуга”, народна бајка		1	
2. Језик	103.	Учим како се пише – предлог СА	1		
2. Језик	104.	Обнављам како се пише – предлог СА		1	
2. Језик	105.	Називи институција, предузећа и установа; Називи манифестација	1		
2. Језик	106.	Називи институција, предузећа и установа; Називи манифестација		1	
1. Књижевност	107.	„Прва љубав”, Мирослав Антић	1		
3. Језичка култура	108.	„Прва љубав”, Мирослав Антић (рецитовање)		1	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

1. Књижевност	109.	„Најљубавнија песма”, Мирослав Антић	1		
2. Језик	110.	Прилошке одредбе за место, време и начин	1		
2. Језик	111.	Прилошке одредбе за место, време и начин		1	
1. Књижевност	112.	„Молитва за маму”, Момчило Мошо Одаловић	1		
3. Језичка култура	113.	Говорна и писмена вежба: Особа из породице која ми пуно значи	1		
1. Књижевност	114.	Трећа обнављалица		1	
1. Књижевност	115.	„Љубав”, Алексије Марјановић	1		
1. Књижевност	116.	„Прва љубав”, Бранислав Нушић	1		
1. Књижевност	117.	„Прва љубав”, Бранислав Нушић		1	
3. Језичка култура	118.	Говорна и писмена вежба: Моја симпатија	1		
3. Језичка култура	119.	Путујемо с Доситејом	1		
1. Књижевност	120.	„Кад пролеће дође”, Љиљана Крстић	1		
1. Књижевност	121.	„Кад пролеће дође”, Љиљана Крстић		1	
2. Језик	122.	Управни говор	1		
2. Језик	123.	Управни говор		1	
1. Књижевност	124.	„Стакларева љубав”, Гроздана Олујић	1		
1. Књижевност	125.	„Стакларева љубав”, Гроздана Олујић		1	
1. Књижевност	126.	„Стакларева љубав”, Гроздана Олујић		1	
3. Језичка култура	127.	Усталјени језички изрази	1		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

3. Језичка култура	128.	Устаљени језички изрази		1	
1. Књижевност	129.	„Женидба врапца Подунавца”, шаљива народна песма	1		
1. Књижевност	130.	Четврта обнављалиша		1	
2. Језик	131.	Шта смо научили из граматике и правописа		1	
2. Језик	132.	Контролни задатак бр. 3			Провера
1. Књижевност	133.	„Кад би мени дали”, Бранисав Џрнчевић	1		
3. Језичка култура	134.	Изражajno рецитовање песме „Кад би мени дали”, Бранислава Џрнчевића		1	
1. Књижевност	135.	О занимљивим пределима у свету	1		
1. Књижевност	136.	„Босоноги и небо”, Бранисав Џрнчевић	1		
1. Књижевност	137.	„Босоноги и небо”, Бранисав Џрнчевић		1	
2. Језик	138.	Вишечлани бројеви	1		
2. Језик	139.	Вишечлани бројеви		1	
1. Књижевност	140.	”Леси се враћа кући” (одломак „Није на продају”, Ерик Најт	1		
1. Књижевност	141.	„Леси се враћа кући” (одломак „Није на продају”, Ерик Најт		1	
1. Књижевност	142.	„Леси се враћа кући”, Ерик Најт	1		
2. Језик	143.	Устаљена и посебно наденута имена животиња	1		
3. Језичка култура	144.	Припрема за трећи писмени задатак	1		
3. Језичка култура	145.	Трећи писмени задатак			Провера
1.	146.	„Дај ми крила један круг”, Владимир	1		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Књижевност		Андреј			
3. Језичка култура	147.	Исправак трећег писменог задатка		1	
3. Језичка култура	148.	Изражајно рецитовање песме „Дај ми крила један круг”		1	
1. Књижевност	149.	„Подела улога”, Гвидо Тарталья	1		
1. Књижевност	150.	„Подела улога”, Гвидо Тарталья		1	
2. Језик	151.	Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба	1		
2. Језик	152.	Речи и групе речи у функцији субјекта, објекта и прилошких одредаба		1	
1. Књижевност	153.	„Позориште на небу”, Драган Алексић	1		
1. Књижевност	154.	„Позориште на небу”, Драган Алексић		1	
3. Језичка култура	155.	Да ли умем да ли знам...		1	
1. Књижевност	156.	„Бела Грива” (одломак „Кад се снови остваре”), Рене Гијо	1		
1. Књижевност	157.	„Бела Грива” (одломак „Кад се снови остваре”), Рене Гијо		1	
2. Језик	158.	Имена из уметничких дела	1		
2. Језик	159.	Имена из уметничких дела		1	
1. Књижевност	160.	Бонтон у школи	1		
2. Језик	161.	Придев у служби атрибута	1		
2. Језик	162.	Придев у служби атрибута		1	
2. Језик	163.	Контролни задатак бр. 4			Провера
1. Књижевност	164.	О народима и обичајима у свету	1		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

3. Језичка култура	165.	Разгледница, честитка, писмо	1		
3. Језичка култура	166.	Разгледница, честитка, писмо		1	
1. Књижевност	167.	„Слава”, Дејан Алексић	1		
1. Књижевност	168.	„Слава”, Дејан Алексић		1	
3. Језичка култура	169.	Препричавање	1		
3. Језичка култура	170.	Описивање	1		
3. Језичка култура	171.	Описивање		1	
3. Језичка култура	172.	Припрема за четврти писмени задатак	1		
3. Језичка култура	173.	Четврти писмени задатак			Провера
3. Језичка култура	174.	Причање		1	
3. Језичка култура	175.	Исправак четвртог писменог задатка		1	
3. Језичка култура	176.	Говорне вежбе		1	
3. Језичка култура	177.	Језичке вежбе		1	
3. Језичка култура	178.	Лексичке вежбе		1	
1. Књижевност	179.	Пета обнављалица		1	
1.Књ. 2.Језик 3.Језичка култура	180.	Систематизација садржаја		1	

Општи стандарди постигнућа – образовни стандарди за крај првог циклуса обавезног образовања за Српски језик садрже стандарде постигнућа за области: Говорна култура, Вештина читања и разумевања прочитаног, Писано изражавање, Граматика и лексикологија и Књижевност. У оквиру сваке области описаны су захтеви на три нивоа, осим у области Говорна култура.

ТЕМА	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1. ГОВОРНА КУЛТУРА	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.6. 1CJ.0.1.7. 1CJ.0.1.8.		
2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊА ПРОЧИТАНОГ	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.3. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.8.	1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.3. 1CJ.2.2.4. 1CJ.2.2.5. 1CJ.2.2.6. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.2.10.	1CJ.3.2.5.
3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ	1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5. 1CJ.1.3.6. 1CJ.1.3.8. 1CJ.1.3.9. 1CJ.1.3.10.	1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.2. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.5. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.8. 1CJ.2.3.9. 1CJ.2.3.10. 1CJ.2.3.11.	1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.3.
4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3.	1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5. 1CJ.2.4.6. 1CJ.2.4.7. 1CJ.2.4.9.	1CJ.3.4.2.
5. КЊИЖЕВНОСТ	1CJ.1.5.1. 1CJ.1.5.2. 1CJ.1.5.3. 1CJ.1.5.4.	1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6.	1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2.

1. ГОВОРНА КУЛТУРА

У области ГОВОРНА КУЛТУРА ученик/ученица:

1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике

1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања

1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певашења“ или „скандирања“

1CJ.0.1.4. уме да преприча избрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издавања значајних делова или занимљивих детаља

1CJ.0.1.5. уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређујући основну информацију и додатне информације

1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање

1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју

1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

ученик/ученица:

1CJ.1.2.1. влада основном техником читања ћириличког и латиничког текста

1CJ.1.2.2. одговара на једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.)

1CJ.1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту

1CJ.1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник)

1CJ.1.2.5. одређује основну тему текста

1CJ.1.2.6. разуме дословно значење текста

1CJ.1.2.7. разликује књижевно-уметнички од информативног текста

1CJ.1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издава речи које су му непознате

3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

1CJ.1.3.1. пише писаним словима ћирилице

1CJ.1.3.2. уме да се потпише

1CJ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункциским знаком

1CJ.1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места (једночланих), назива школе

1CJ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре

1CJ.1.3.6. издава наслов, углавном се држи теме

1CJ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи)

1CJ.1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава

1CJ.1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.)

1CJ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)

4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА

**У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима,
ученик/ученица:**

1CJ.1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)

1CJ.1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)

1CJ.1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)

У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:

1CJ.1.4.4. препознаје антонимију

1CJ.1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији (у кући, школи и сл.)

5. КЊИЖЕВНОСТ

У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:

1CJ.1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме

1CJ.1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)

1CJ.1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту

1CJ.1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

ученик/ученица:

1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије

1CJ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле)

1CJ.2.2.3. раздава битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту

1CJ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детаљ који је приказан на илustrацији, у табели, или на дијаграму)

1CJ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену

1CJ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту

1CJ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста (предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)

1CJ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова

1CJ.2.2.9. издаваја делове текста који су му нејасни

1CJ.2.2.10. вреднује примереност илustrација које прате текст; наводи разлоге за

избор одређене илустрације

3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

- 1CJ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)
- 1CJ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно пише гласове ћ, ч, ђ, ц; правилно пише сугласник ј у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и реччу не; употребљава запету при набрајању
- 1CJ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...)
- 1CJ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима
- 1CJ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној)
- 1CJ.2.3.6. саставља кратак наративни текст
- 1CJ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст
- 1CJ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синониме (нпр. да избегне понављање)
- 1CJ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)
- 1CJ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)
- 1CJ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира.

4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА

У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима,

ученик/ученица:

- 1CJ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)
- 1CJ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)
- 1CJ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу
- 1CJ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаши глаголе из једног глаголског времена у друго
- 1CJ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат
- 1CJ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)
- 1CJ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику

У подобласти ЛЕКСИКОЛОГИЈА ученик/ученица:

- 1CJ.2.4.8. препознаје синонимију
- 1CJ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава

5. КЊИЖЕВНОСТ

У области КЊИЖЕВНОСТ ученик/ученица:

- 1CJ.2.5.1. разликује лирску од епске песме
- 1CJ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице)
- 1CJ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфи у лирској песми
- 1CJ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликове и односе међу ликовима у књижевно-уметничком тексту
- 1CJ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује редослед догађаја у књижевно-уметничком тексту)
- 1CJ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога
- 1CJ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевно-уметничком тексту

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на **напредном нивоу**.

2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

У области ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ ПРОЧИТАНОГ

ученик/ученица:

- 1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег текста
- 1CJ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ)
- 1CJ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају)
- 1CJ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст
- 1CJ.3.2.5. представља текст у одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм)
- 1CJ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.)
- 1CJ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликове у тексту (нпр. објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)

3. ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

У области ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ ученик/ученица:

- 1CJ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене
- 1CJ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну информацију и додатне информације унутар текста и пасуса
- 1CJ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста
- 1CJ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст
- 1CJ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст)
- 1CJ.3.3.6. издваја пасусе

4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА

У подобласти ГРАМАТИКА, у типичним школским примерима, ученик/ученица:

1CJ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)

1CJ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју.

ДОДАТНА НАСТАВА-СРПСКИ ЈЕЗИК

План наставних јединица

Бр. часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Књиге које смо прочитали	Утврђивање
2.	Самостално причање на тему „Јесен“	Утврђивање
3.	Уметничке и народне бајке – сличности и разлике	Утврђивање
4.	Ликови у епским песмама	Утврђивање
5.	Како се пише - стил изражавања	Утврђивање
6.	Моја омиљена књига	Утврђивање
7.	Најдражи лик из књижевног дела	Утврђивање
8.	Ја у улози писца – новогодишња бајка, прича, песма	Утврђивање
9.	Свети Сава – упознавање са животом и радом првог српског просветитеља	Утврђивање
10.	Пишемо песме – Жена као инспирација песника	Утврђивање
11.	Литерарни рад – тема „Београд“	Утврђивање
12.	Литерарни рад – тема „Еколођија – животна средина“	Утврђивање
13.	Описивање појава и осећања које буди пролеће	Утврђивање
14.	Литерарни рад – „Свако пролеће отвара нове видике“	Утврђивање
15.	Драма	Утврђивање
16.	Драматизација омиљеног књижевног дела	Утврђивање

ДОПУНСКА НАСТАВА – СРПСКИ ЈЕЗИК

План наставних јединица

Бр. Час	Наставне јединице	Тип часа
1.	Вежбе читања	Утврђивање
2.	Употреба великог слова у писању	Утврђивање
3.	Збирне, градивне, властите и заједничке именице	Утврђивање
4.	Глаголски и именички скуп речи	Утврђивање
5.	Прошло, садашње и будуће време	Утврђивање
6.	Именнички и глаголски скупови речи	Утврђивање

7.	Састављање приче на основу задатих речи	Утврђивање
8.	Граматика и правопис	Утврђивање
9.	Граматички и правописни садржаји са писмених провера	Утврђивање
10.	Реченица	Утврђивање
11.	Врста и служба речи	Утврђивање
12.	Препричавање према заједничком плану	Утврђивање
13.	Увежбавање технике писања састава	Утврђивање
14.	Глаголи у одређивању времена	Утврђивање
15.	Скупови речи у реченици	Утврђивање
16.	Именички и глаголски додаци	Утврђивање
17.	Служба речи у реченици	Утврђивање
18.	Научили смо из граматике и правописа	Утврђивање
17.	Литерарни рад – тема „Моја школа-школа без насиља“	Утврђивање
18.	Колаж најомиљенијих песама и прича	Утврђивање

ЛИТЕРАРНА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње).

Литерарна секција подстиче ученике на литерарно стваралаштво и упућује у технике израде различитих облика писмених састава, развија креативност и оспособљава их за анализу различитих врста писмених састава.

Циљ ове секције јесте да деца уживају у писању различитих писмених састава, читању књижевних дела и часописа за децу, богате фонд речи кроз читање одабране литературе, испољавају оригиналност и креативност у писању.

Циљеви и задаци секције су:

- Развој културе писменог и усменог изражавања
- Развој љубави према писаној речи
- Развој интересовања за читање и писање
- Развој маштовитости и креативности
- Неговање читања, усменог и писаног изражавања

План наставних јединица литерарне секције

1. Формирање секције
2. Упознавање ученика са циљевима и садржајима рада
3. Посета и упознавање са радом библиотеке –колективно учење ученика школе
4. Књига – мој најбољи пријатељ
5. Уређење паноа (израда корица за омиљену књигу)
6. Први литерарни покушај – Јесен у мом месту
7. Добро и шта поправити у нашем првом литерарном покушају
8. Јесен у мом месту – изложба ученичких радова

9. Прелиставамо дечју штампу
10. Одабрани текстови из дечје штампе
11. Идејно решење за насловну страну школског часописа
12. Учешће на литерарним конкурсима – избор радова
13. Писање састава на тему Зимске радости
14. Анализа ученичких радова
15. Зимске радости – изложба ученичких радова
16. Свети Сава у поезији
17. Свети Сава у прози
18. Писање састава о Светом Сави
19. Уређење паноа – Свети Сава
20. О мајци и за мајку – поезија
21. О мајци и за мајку – проза
22. Мајка - изложба ученичких радова
23. Читање и одабир песама за такмичење у рецитовању
24. Увежбавање изражајног рецитовања
25. Учешће на школском такмичењу у рецитовању
26. Час слободног стваралаштва – поезија
27. Час слободног стваралаштва – проза
28. Изложба ученичких радова
29. Препоручио бих другу да прочита – дечја штампа
30. Препоручио бих другу да прочита – поезија
31. Препоручио бих другу да прочита – проза
32. Одабир радова за учешће на Пролећном фестивалу школе
32. Учешће на Пролећном фестивалу школе – читање и рецитовање најуспешнијих радова
33. Учешће на Пролећном фестивалу школе – читање и рецитовање најуспешнијих радова
34. Сусрет са песником - књижевником
35. Анализа рада секције
36. Подела диплома најуспешнијим члановима секције

- План је подложен променама редоследа реализације наставних једница у складу са одређивањем датума одржавања приредби и манифестација.
- Приредбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: Литерарни конкурси у оквиру школе и ван ње, Школска слава – Свети Сава, Савини дани, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), школско такмичење у рецитовању, Пролећни фестивал, конкурсни, итд.

Наставни садржаји су распоређени по редоследу уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наступи у оквиру секције могу се одржавати у културно-уметничким и образовно-васпитним установама у зависности од места одржавања манифестација и приредби.

Место за рад

Учионице, библиотека, свечана сала, школско двориште у централној школи, природа (ливада, шума,...).

Средства за рад ученика

Ђачки часописи, штампа за децу, књиге за децу – проза и поезија

Средства за рад наставника

-*Методика наставе српског језика и књижевности у млађим разредима основне школе;* Вук Милатовић

- *Звездано јато књижевност за децу;* Драгутин Огњановић

Ђачки часописи, штампа за децу, књиге за децу – проза и поезија, интернет странице.

Електронски дневник, интерактивна табла, пројектор, штампач

Драмско - рецитаторска секција

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ рада драмско рецитаторске секције: да подстиче и развија слободу комуникације и правилно језичко изражавање ученика.

Задаци драмско рецитаторске секције су:

- Схватање улога, изражавање индивидуалних осећања, доживљаја драмског текста
- Ученици треба да прочитају, схвате смисао и поруку аутора, правовремено и правилно препродукују свој део текста

Методе рада:

- метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалошка метода)
- метода демонстрације
- метода цртања и илустративних радова
- метода писања и писмених радова
- метода читања и рада на тексту
- метода упоређивања
- метода апстракције и генерализације
- метода анализе и синтезе
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Оријентациони план наставних јединица драмско-рецитаторске секције

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упис чланова секције; Упознавање са планом и програмом Избор драмских текстова. Подела улога	Обрада
2.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
3.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
4.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцена и костима	Утврђивање
5.	Приредба – Дечја недеља	Систематизација
6.	Народне песме; избор, читање, анализа	Утврђивање
7.	Народне приче; избор, читање, анализа	Утврђивање
8.	Народне умотворине; избор, читање, анализа	Утврђивање
9.	Народна књижевност (Вук С. Карадић) – припрема и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцена и костима	Утврђивање
10.	Приредба - живот и дело – Вук Стефановић Карадић	Систематизација

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

11.	Основна упутства за поставку драмског текста на позорницу. Избор драмских текстова. Подела улога	Обрада
12.	Проблеми глуме, доживљавања, преображавања и представљања Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
13.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
14.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
15.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
16.	Новогодишња приредба	Систематизација
17.	Свети Сава – живот и дело; избор песама	Утврђивање
18.	Учешће на свечаној академији поводом школске славе Свети Сава	Утврђивање
19.	Избор текстова и подела улога за осмомартовску приредбу.	Утврђивање
20.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација	Утврђивање
21.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
22.	Припремање и увежбавање драмских текстова и рецитација; израда сцене и костима	Утврђивање
23.	Избор песама за школско такмичење у рецитовању	Утврђивање
24.	Припреме за школско такмичење у рецитовању	Утврђивање
25.	Приредба за 8. март - Најлепша мама на свету	Систематизација
26.	Учешће на школском такмичењу у рецитовању	Утврђивање
27.	Избор текста („Школа без насиља“), драматизација текста и подела улога за луткарско позориште	Утврђивање
28.	Припремање и увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	Утврђивање
29.	Припремање и увежбавање драмских текстова („Школа без насиља“); израда сцене и лутки	Утврђивање
30.	Луткарско позориште („Школа без насиља“) – представа	Систематизација
31.	Одлазак у позориште или сусрет са глумцем	Утврђивање
32.	Избор и рецитовање најлепших песама/стихова	Утврђивање
33.	Избор и глума најуспешнијих драматизација	Утврђивање
34.	Избор и глума најуспешнијих драматизација	Утврђивање
35.	Анализа рада и успеха драмско-рецитаторске секције	Утврђивање
36.	Приредба за крај школске године	Систематизација

- У оквиру Драмско – рецитаторске секције планирана је организација школског такмичења у рецитовању за ученике I – IV разреда, као и вођење ученика који су освојили 1. (прва) места на Општинско, и према потреби, даља такмичења у рецитовању – Градско и Републичко такмичење у рецитовању.
- Приредбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: пријем првака у Дечји савез, Књижевно вече – живот и дело – Вук С. Каракић, Новогодишња приредба, Дан школе – Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), школско такмичење у рецитовању, Луткарско позориште.

Место за рад

Учионица у централној и подручној школи, свечана сала.

Средства за рад ученика

1. Ђачки часопис
2. Једна свеска уске линије А-5 за школски и домаћи рад
3. Оловка графитна
4. Оловке у боји 6 комада за израду маски
5. Фломастери у боји 6 комада за израду маски
6. Гумица
7. Разни костими

Средства за рад наставника

1. Електронски дневник
2. Школски програм за четврти разред, месечни планови рада и дневне припреме наставника
3. Свеска за праћење рада ученика
4. Лектира за четврти разред
4. Табла и креда
5. Сет креда у боји
6. Пано
7. Приче и драмски комади
8. Персонални рачунар, интерактивна табла, пројектор и штампач
9. „На позорници“-ЗУНС-НОЛИТ
10. www.vremeigre.com
11. www.ispeciparecideci.com

МАТЕМАТИКА – 4. РАЗРЕД Годишњи фонд:180

Циљ: Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Опште међупредметне и предметне компетенције
1. Скуп природних бројева N и скуп No	природни бројеви, декадни систем,	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој; – одреди месну вредност цифре; 	1MA.1.1.1. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.2. 1MA.3.1.1.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња;

				11) дигитална компетенција. Опште предметне компетенције Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
2. Сабирање и одузимање бројева у скупу N_i скупу No	природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз,	<ul style="list-style-type: none"> – изврши четири основне рачунске операције у скупу No; – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – чита, користи и представља податке у 	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.2. 1MA.1.1.4. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini;

		<p>табелама или графичким дијаграмима;</p> <ul style="list-style-type: none"> – формира низ на основу упутства; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; 	1МА.2.1.4. 1МА.3.1.1. 1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3.	6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.
3. Геометрија –	, коцка, квадар,	– именује елементе и опише особине квадра и	1МА.1.2.1.	Међупредметне компетенције :

квадар и коцка	<p>коцке;</p> <ul style="list-style-type: none"> – црта мреже и прави моделе квадра и коцке; – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна; 	<p>1МА.1.2.2.</p> <p>1МА.1.2.3.</p> <p>1МА.2.2.1.</p>	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за</p>
----------------	---	---	---

				даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
4. Множење и дељење у скупу N_i и скупу N_o	природни бројеви, декадни систем, својства операција, израз.	<ul style="list-style-type: none"> – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – изврши четири основне рачунске операције у скупу N_o; 	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.2. 1MA.1.1.3. 1MA.1.1.4. 1MA.1.1.5. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.4. 1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3. 1MA.3.1.4.	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске,</p>

				геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
5. Мерење и мере – површина геометријских фигура и тела	коцка, квадар, површина и запремина.	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине; – израчуна површину квадрата и правоугаоника; – реши проблемске задатке у контексту мерења; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; – израчуна површину квадра и коцке; 	1MA.1.2.1. 1MA.1.2.2. 1MA.1.2.3. 1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2. 1MA.2.2.4. 1MA.3.2.2	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема;

					<p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
6. Изрази; Једначине и неједначине	природни бројеви, израз, једначине и неједначине,	<ul style="list-style-type: none"> – изврши четири основне рачунске операције у скупу $\mathbb{N}_0$; – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција; – реши једначине и 	1MA.1.1.5. 1MA.2.1.5. 1MA.3.1.4.	Међупредметне компетенције : <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p>	

	<p>неједначине и провери тачност решења;</p> <ul style="list-style-type: none"> – реши проблемски задатак користећи једначину или неједначину; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема; 	1МА.3.1.5.	<p>5) одговоран однос према околини;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
--	---	------------	---

	разломци, десимални запис броја,	<ul style="list-style-type: none"> – прочита и запише разломке облика ($m, n \leq 10$); – упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима; – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима; – запише резултат мерења дужине десималним бројем са највише две десимале; – сабере и одузме десималне бројеве са највише две десимале; – чита, користи и представља податке у табелама; 	1MA.1.3.1. 1MA.1.3.2. 1MA.2.3.1. 1MA.3.3.1.	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-</p>
7. Разломци; Десимални запис броја				

				комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
8. Мерење и мере – запремина квадра и коцке	коцка, квадар, површина и запремина.	<ul style="list-style-type: none"> – прочита, упореди и претвори јединице за мерење запремине; – реши проблемске задатке у контексту мерења; – израчуна запремину квадра и коцке. 	1МА.1.4.2. 1МА.1.4.4. 1МА.2.4.3. 1МА.2.4.4. 1МА.3.4.2.	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне</p>

			математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
--	--	--	---

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Пребројавају, цртају, упоређују, уочавају, класификују, групишу...	Листићи, вежве, тестови, домаћи задаци...

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, радна свеска, свеске, дигитална наставна средства, модели, часописи, бојице...

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у

развоју су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно	Сумативно
<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативнооцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе, рад на часу</p>

Уџбеници:*Математика 4*, уџбеник и радна свеска, Нела Малиновић-Јовановић

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАТСКИМ ЦЕЛИНАМА

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Скуп природних бројева N и скуп No	6	11	17
2.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу No	6	13	19
3.	Геометрија – квадар и коцка	5	8	13
4.	Множење и дељење у скупу N и скупу No	18	26	44
5.	Мерење и мере – површина геометријских фигура и тела	7	14	21
6.	Изрази; Једначине и неједначине	14	19	33
7.	Разломци; Децимални запис броја	9	12	21
8.	Мерење и мере – запремина квадра и коцке	4	8	12
УКУПНО		69	111	180

Оријентациони годишњи план наставних јединица

Редни број и назив наставне теме	Р.бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Остало	Укупно
1. Скуп природних бројева N и скуп No	1.	Научили смо у трећем разреду		понављање	
	2.	Научили смо у трећем разреду		понављање	
	3.	Научили смо у трећем разреду		понављање	
	4.	Иницијални тест		провера	
	5.	Декадне јединице и вишеструке декадне јединице до милион	O		
	6.	Бројеви до милион	O		
	7.	Бројеви до милион		утврђивање	
	8.	Класе јединица и хиљада. Месна вредност цифре	O		
	9.	Бројеви до милион; Класе јединица и хиљада; Месна вредност цифре		утврђивање	
	10.	Бројеви већи од милион	O		
	11.	Бројеви већи од милион		утврђивање	
	12.	Упоређивање вишецифрених бројева	O		
	13.	Упоређивање вишецифрених бројева		утврђивање	
	14.	Скуп N и скуп No. Уређеност скупова N и No	O		
	15.	Скуп природних бројева Ni скуп No		утврђивање	
	16.	Скуп природних бројева Ni скуп No		утврђивање	
	17.	Скуп природних бројева Ni скуп No		провера	
			6	11	17
3. Геометрија – квадар и коцка	2. Сабирање и одузимање бројева у скупу Ni скупу No				
	18.	Сабирање у скупу N	O		
	19.	Сабирање у скупу N		утврђивање	
	20.	Сабирање у скупу N		утврђивање	
	21.	Замена места и здруживање сабирака	O		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	22.	Замена места и здруживање сабираја		утврђивање	
	23.	Одузимање у скупу N	O		
	24.	Одузимање у скупу N		утврђивање	
	25.	Одузимање у скупу N		утврђивање	
	26.	Сабирање и одузимање у скупу N		утврђивање	
	27.	Зависност збира од промене сабираја. Сталност збира	O		
	28.	Зависност збира од промене сабираја. Сталност збира		утврђивање	
	29.	Зависност разлике од промене умањеника и умањиоца. Сталност разлике	O		
	30.	Зависност разлике од промене умањеника и умањиоца. Сталност разлике		утврђивање	
	31.	Зависност збира и разлике од промене чланова		утврђивање	
	32.	Зависност збира и разлике од промене чланова		утврђивање	
	33.	Нула као сабирај, умањилац и разлика	O		
	34.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу No		утврђивање	
	35.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу No		утврђивање	
	36.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу No		провера	
			6	13	19
	3. Геометрија – квадар и коцка				
	37.	Рогљаста и обла тела	O		
	38.	Квадар и коцка	O		
	39.	Особине квадра и коцке	O		
	40.	Особине квадра и коцке		утврђивање	
	41.	Цртање квадра и коцке на квадратној и тачкастој мрежи	O		
	42.	Цртање квадра и коцке на квадратној и тачкастој мрежи		утврђивање	
	43.	Мрежа квадра и коцке	O		

44.	Мрежа квадра и коцке		утврђивање	
45.	Квадар и коцка		утврђивање	
46.	Геометрија		утврђивање	
47.	Припрема за први писмени задатак		утврђивање	
48.	Први писмени задатак		провера	
49.	Исправак првог писменог задатка		утврђивање	
		5	8	13

4. Множење и дељење у скупу N и скупу No

50.	Множење вишецифреног броја декадном јединицом	О		
51.	Замена места и здруживање чинилаца	О		
52.	Замена места и здруживање чинилаца		утврђивање	
53.	Множење збира и разлике бројем	О		
54.	Множење збира и разлике бројем		утврђивање	
55.	Множење вишецифреног броја једноцифреним	О		
56.	Множење вишецифреног броја једноцифреним		утврђивање	
57.	Множење вишеструком декадном јединицом	О		
58.	Множење вишецифреног броја, научени примери		утврђивање	
59.	Множење вишецифреног броја двоцифреним	О		
60.	Множење вишецифреног броја двоцифреним		утврђивање	
61.	Множење вишецифрених бројева	О		
62.	Множење вишецифрених бројева		утврђивање	
63.	Неки случајеви скраћивања поступка множења	О		
64.	Множење вишецифрених бројева		утврђивање	
65.	Множење вишецифрених бројева		утврђивање	
66.	Множење у скупу N и скупу No		провера	
67.	Дељење вишецифреног броја декадном јединицом	О		

	68.	Дељење вишецифреног броја декадном јединицом		утврђивање	
	69.	Дељење збира и разлике бројем	О		
	70.	Дељење збира и разлике бројем		утврђивање	
	71.	Дељење вишецифреног броја једноцифреним	О		
	72.	Дељење вишецифреног броја једноцифреним		утврђивање	
	73.	Дељење вишецифреног броја двоцифреним	О		
	74.	Дељење вишецифреног броја двоцифреним		утврђивање	
	75.	Дељење вишецифрених бројева	О		
	76.	Дељење вишецифрених бројева		утврђивање	
	77.	Дељење вишецифрених бројева		утврђивање	
	78.	Дељење са остатком	О		
	79.	Дељење са остатком		утврђивање	
	80.	Множење и дељење вишецифрених бројева		утврђивање	
	81.	Множење и дељење вишецифрених бројева		утврђивање	
	82.	Зависност производа од промене чинилаца. Сталност производа	О		
	83.	Зависност производа од промене чинилаца. Сталност производа		утврђивање	
	84.	Зависност количника од промене дељеника и делиоца	О		
	85.	Зависност количника од промене дељеника и делиоца		утврђивање	
	86.	Сталност количника; Примена сталности количника као олакшица у дељењу	О		
	87.	Зависност количника од промене чланова		утврђивање	
	88.	Зависност производа и количника од промене чланова		утврђивање	
	89.	Нула и један као чиниоци. Нула као дељеник и један као делилац	О		
	90.	Нула и један као чиниоци. Нула као дељеник и један као делилац		утврђивање	

91.	Својства множења и дељења		Утврђивање	
92.	Множење и дељење вишецифрених бројева		Утврђивање	
93.	Множење и дељење вишецифрених бројева			Провера
		18	26	44
5. Мерење и мере – Површина геометријских фигура и тела				
94.	Јединице мере површине – m^2	О		
95.	Јединице мере површине – dm^2 , cm^2 , mm^2	О		
96.	Јединице мере површине – m^2 , dm^2 , cm^2 , mm^2		утврђивање	
97.	Јединице мере површине – а, ha, km^2	О		
98.	Јединице мере површине – а, ha, km^2		утврђивање	
99.	Јединице мере површине		утврђивање	
100.	Површина правоугаоника	О		
101.	Површина правоугаоника		утврђивање	
102.	Површина квадрата	О		
103.	Површина правоугаоника и квадрата		утврђивање	
104.	Површина правоугаоника и квадрата		утврђивање	
105.	Јединице мере површине; Површина правоугаоника и квадрата		провера	
106.	Површина квадра	О		
107.	Површина квадра		утврђивање	
108.	Површина квадра		утврђивање	
109.	Површина коцке	О		
110.	Површина коцке		утврђивање	
111.	Површина квадра и коцке		утврђивање	
112.	Површина квадра и коцке		утврђивање	
113.	Површина квадра и коцке		утврђивање	

114.	Површина квадра и коцке		провера	
		7	14	21
6. тема: Изрази; Једначине и неједначине				
115.	Прости и сложени изрази	О		
116.	Прости и сложени изрази		утврђивање	
117.	Изрази са променљивом	О		
118.	Решавање задатака помоћу израза	О		
119.	Решавање задатака помоћу израза		утврђивање	
120.	Решавање задатака помоћу израза		утврђивање	
121.	Једначине са једном операцијом	О		
122.	Једначине са једном операцијом		утврђивање	
123.	Једначине са две операције – множење и сабирање	О		
124.	Једначине са две операције – множење и одузимање	О		
125.	Једначине са две операције – множење и одузимање; множење и сабирање		утврђивање	
126.	Једначине са две операције – дељење и сабирање	О		
127.	Једначине са две операције – дељење и одузимање	О		
128.	Једначине са две операције – дељење и сабирање, дељење и одузимање		утврђивање	
129.	Једначине са две операције		утврђивање	
130.	Решавање задатака помоћу једначина	О		
131.	Решавање задатака помоћу једначина		утврђивање	
132.	Изрази; Једначине		утврђивање	
133.	Припрема за трећи писмени задатак		утврђивање	
134.	Трећи писмени задатак		провера	
135.	Исправак трећег писменог задатка		утврђивање	

136.	Неједначине са сабирањем	О		
137.	Неједначине са сабирањем		утврђивање	
138.	Неједначине са одузимањем	О		
139.	Неједначине са одузимањем		утврђивање	
140.	Неједначине са сабирањем и одузимањем		утврђивање	
141.	Неједначине са множењем	О		
142.	Неједначине са множењем		утврђивање	
143.	Неједначине са дељењем – непознати дельник	О		
144.	Неједначине са дељењем – непознати делилац	О		
145.	Неједначине са дељењем		утврђивање	
146.	Неједначине		утврђивање	
147.	Неједначине		провера	
		14	19	33

7. тема: Разломци; Децимални запис броја

148.	Разломци	О		
149.	Упоређивање разломака	О		
150.	Разломци и упоређивање разломака		утврђивање	
151.	Сабирање разломака	О		
152.	Сабирање разломака		утврђивање	
153.	Одузимање разломака	О		
154.	Одузимање разломака		утврђивање	
155.	Сабирање и одузимање разломака		утврђивање	
156.	Децимални запис броја	О		
157.	Децимални запис броја		утврђивање	
158.	Сабирање бројева у децималном запису $(0,5 + 0,4; 1,2 + 0,6)$	О		
159.	Сабирање бројева у децималном запису		утврђивање	

	(0,5 + 0,4; 1,2 + 0,6)			
160.	Сабирање бројева у децималном запису (0,36 + 0,23; 1,31 + 0,45)	О		
161.	Сабирање бројева у децималном запису (0,36 + 0,23; 1,31 + 0,45)		утврђивање	
162.	Одузимање бројева у децималном запису (0,9 – 0,3; 1,7 – 0,4)	О		
163.	Одузимање бројева у децималном запису (0,9 – 0,3; 1,7 – 0,4)		утврђивање	
164.	Одузимање бројева у децималном запису (0,85 – 0,61; 1,78 – 0,52)	О		
165.	Одузимање бројева у децималном запису (0,85 – 0,61; 1,78 – 0,52)		утврђивање	
166.	Сабирање и одузимање бројева у децималном запису		утврђивање	
167.	Разломци. Децимални запис броја		утврђивање	
168.	Разломци. Децимални запис броја		провера	
		9	12	21
	7. тема: Мерење и мере – запремина квадра и коцке			
169.	Мерење запремине. Запремина тела	О		
170.	Јединице мере запремине – m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3	О		
171.	Јединице мере запремине – m^3 , dm^3 , cm^3 , mm^3		утврђивање	
172.	Запремина квадра	О		
173.	Запремина квадра		утврђивање	
174.	Запремина квадра и коцке		утврђивање	
175.	Припрема за четврти писмени задатак	О		
176.	Четврти писмени задатак		провера	
177.	Исправак четвртог писменог задатка		утврђивање	
178.	Исправак четвртог писменог задатка		утврђивање	
179.	Научили смо		утврђивање	
180.	Систематизација садржаја		систематизација	

	4	8	12
--	---	---	----

ДОДАТНА НАСТАВА-МАТЕМАТИКА Орјентациони план наставних јединица

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Зависност збира од промене сабирака, разлике од промене умањеника и умањиоца	Утврђивање
2.	Зависност производа од промене чинилаца, количника од промене дељеника и делиоца	Утврђивање
3.	Бројевни низ	Утврђивање
4.	Нумерација	Утврђивање
5.	Вишецифрени бројеви	Утврђивање
6.	Решавање сложених задатака помоћу једначине	Утврђивање
7.	Израчунавање О и П квадрата и правоугаоника	Утврђивање
8.	Површина квадра и коцке	Утврђивање
9.	Задаци са мерењима: дужина, маса, пресипање течности	Утврђивање
10.	Задаци о часовнику и календару	Утврђивање
11.	Бројевни ребуси	Утврђивање
12.	Магични квадрати	Утврђивање
13.	Математичке укрштенице	Утврђивање
14.	Дешифровање рачунских операција	Утврђивање
15.	Логички задаци	Утврђивање
16.	Задаци досетке	Утврђивање
17.	Замишљање и погађање бројева	Утврђивање
18.	Решавање задатака са математичких такмичења	Утврђивање

ДОПУНСКА НАСТАВА – МАТЕМАТИКА Орјентациони план наставних јединица

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Природни бројеви до 10000	Утврђивање
2.	Бројеви већи од 10000	Утврђивање
3.	Јединице мере за дужину	Утврђивање
4.	Писмено сабирање и одузимање до 1000	Утврђивање
5.	Текстуални задаци са сабирањем и одузимањем	Утврђивање
6.	Израчунавање површине правоугаоника и квадрата	Утврђивање
7.	Сабирање и одузимање	Утврђивање
8.	Једначине са сабирањем и одузимањем	Утврђивање
9.	Квадар и коцка – својства	Утврђивање
10.	Израчунавање површине правоугаоника и квадрата	Утврђивање
11.	Множење и дељење до 1000	Утврђивање
12.	Множење вишецифрених бројева једноцифреним бројевима	Утврђивање
13.	Множење двоцифреним бројем	Утврђивање
14.	Мношење вишецифрених бројева	Утврђивање
15.	Множење и дељење вишецифреним бројем	Утврђивање

16.	Множење и дељење у скупу N	Утврђивање
17.	Математички изрази	Утврђивање
18.	Редослед рачунских операција	Утврђивање

МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Секцију води Љиљана Кнежевић-централна школа и Слађана Вагић-подручна школа

Место одржавања секције: учионица бр.8-централна школа и учионица бр.2-подручна школа

Циљеви:

- Проширивање и примена стечених знања са редовних часова математике
- Даљи рад на развијању функционалног знања код ученика
- П римена математике у свакодневном животу – да ученици схвате да је математика све око нас
- Развијање способности логичког мишљења и закључивања
- Популаризација и развијање слободнијег и самосталнијег приступа математичким задацима
- Припрема ученика за учешће на математичким такмичењима

Методе рада:

метода разговора (дијалошка метода)

метода демонстрације

метода писања и писмених радова

емпиријске методе (посматрање, експеримент, мерења)

метода апстракције и генерализације

метода анализе и синтезе

метода проблемске наставе (истраживачка, хеуристичка, метода проблемског излагања)

метода специјалних случајева (метода израде математичких модела...)

визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Број часа	Наставне јединице	Тип часа
1.	Упис и упознавање чланова секције са планом и програмом секције-вежбање	Утврђивање
2.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
3.	Сабирање и одузимање-вежбање	Утврђивање
4.	Текстуални задаци са сабирање и одузимањем- вежбање	Утврђивање
5.	Текстуални задаци са две операције-вежбање	Утврђивање
6.	Магични квадрати- вежбање	Утврђивање
7.	Састављање задатака помоћу сложених математичких израза	Утврђивање
8.	Математички низови- вежбање	Утврђивање
9.	Логички задаци- вежбање	Утврђивање
10.	Припрема за школско и општинско такмичење- вежбање	Утврђивање
11.	Бројевнинизови- вежбање	Утврђивање
12.	Занимљиви задаци, задаци досетке- вежбање	Утврђивање
13.	Сложени задаци- вежбање	Утврђивање
14.	Текстуални задаци- вежбање	Утврђивање
15.	Обим фигура-вежбање	Утврђивање
16.	Текстуални задаци са више операција- вежбање	Утврђивање
17.	Површина фигура- задаци –вежбање	Утврђивање
18.	Површина фигура,јединице мере за површину,примена- вежбање	Утврђивање
19.	Занимљиви задаци- вежбање	Утврђивање
20.	Изрази-логички задаци-вежбање	Утврђивање
21.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање

22.	Римске цифре-задаци-вежбање	Утврђивање
23.	Састављање текста задатака на основу израза-вежбање	Утврђивање
24.	Припрема за математичко такмичење „Мислиша“	Утврђивање
25.	Припрема за математичко такмичење „Мислиша“	Утврђивање
26.	Задаци са разломцима – упоређивање разломака	Утврђивање
27.	Разломци-вежбање	Утврђивање
28.	Веза множења и дељења-вежбање	Утврђивање
29.	Дељење и множење-задаци-вежбање	Утврђивање
30.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
31.	Задаци са једначинама-вежбање	Утврђивање
32.	Задаци са једначинама-вежбање	Утврђивање
33.	Логички задаци-вежбање	Утврђивање
34.	Задаци са вишесистемским операцијама-вежбање	Утврђивање
35.	Геометријски задаци-занимљиви задаци-вежбање	Утврђивање
36.	Анализа рада секције-вежбање	Утврђивање

Општи стандарди постигнућа – образовни стандарди за крај првог циклуса обавезног образовања за предмет Математика садрже стандарде постигнућа за области: Природни бројеви и операције са њима, Геометрија, Разломци и Мерење и мере. У оквиру сваке области описаны су захтеви на три нивоа.

Природни бројеви

Основни ниво

1МА.1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој

1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде

1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде

1МА.1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом

1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде

Средњи ниво

1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем

1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју

1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза

1МА.2.1.4. рачуна вредност израза са највише две операције

1МА.2.1.5. уме да решава једначине

Напредни ниво

1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака

1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.

1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет

1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми

1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом

Геометрија

Основни ниво

- 1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)
- 1МА.1.2.2. зна јединице за мерење дужине и њихове односе
- 1МА.1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица
- 1МА.1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, причему је дата мерна јединица

Средњи ниво

- 1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни
- 1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине
- 1МА.2.2.3. зна јединице за мерење површине и њихове односе
- 1МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама
- 1МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама
- 1МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама

Напредни ниво

- 1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање
- 1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника
- 1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника
- 1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када суподаци дати у истим мерним јединицама
- 1МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама

Разломци

Основни ниво

- 1МА.1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $n/1 (n \leq 10)$ и препозна његовографички приказ
- 1МА.1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине

Средњи ниво

- 1МА.2.3.1. уме да препозна разломак $b/a (b \leq 10, a < b)$ када је графички приказан на фигури подељеној на b делова
- 1МА.2.3.2. уме да израчуна n -ти део неке целине и обратну, упоређује разломке облика $n/1 (n \leq 10)$

Напредни ниво

- 1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $b/a (b \leq 10, a < b)$
- 1МА.3.3.2. зна да израчуна део $b/a (b \leq 10, a < b)$ неке целине и користи то у задацима

Мерење и мере

Основни ниво

1МА.1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна сановцем у једноставним ситуацијама

1МА.1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности (l, dl, ml)

1МА.1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t)

1МА.1.4.4. уме да чита једноставније графиконе, табеле и дијаграме

Средњи ниво

1МА.2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна сановцем у сложенијим ситуацијама

1МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме дапретвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама

1МА.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање

1МА.2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање

1МА.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке

Напредни ниво

1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и умеша претвараиз једне јединице у другу и пореди временске интервале усложенијим ситуацијама

1МА.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности

1МА.3.4.3. претвара јединице за мерење масе

Математика по наставним темама у четвртом разреду

МАТЕМАТИКА			
ТЕМА	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1. ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	1МА.1.1.1. 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.3. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5.	1МА.2.1.2. 1МА.2.1.2. 1МА.2.1.3. 1МА.2.1.4. 1МА.2.1.5.	1МА.3.1.1. 1МА.3.1.2. 1МА.3.1.3. 1МА.3.1.4.
2. ГЕОМЕТРИЈА	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3. 1МА.1.2.4.	1МА.2.2.1. 1МА.2.2.2. 1МА.2.2.3. 1МА.2.2.4. 1МА.2.2.5.	1МА.3.2.1. 1МА.3.2.2. 1МА.3.2.3.
3. РАЗЛОМЦИ	1МА.1.3.1. 1МА.1.3.2.	1МА.2.3.1. 1МА.2.3.2.	1МА.3.3.1. 1МА.3.3.2.
4. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	1МА.1.4.1. 1МА.1.4.2. 1МА.1.4.3. 1МА.1.4.4.	1МА.2.4.1. 1МА.2.4.2. 1МА.2.4.3. 1МА.2.4.4. 1МА.2.4.5.	1МА.3.4.1. 1МА.3.4.3.

Напомена: Ова табела представља предлог образовних стандарда на које учитељ треба да обрати посебну пажњу у четвртом разреду

ПРИРОДА И ДРУШТВО – 4. РАЗРЕД

Циљ : Циљ учења Природе и друштва јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Годишњи фонд:72

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Опште међупредметне и предметне компетенције
1. Одреднице Републике Србије Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута.	Република Србија, грб, застава, химна, национална валута.	<ul style="list-style-type: none"> - одреди положај Републике Србије на карти Европе; - идентификује на географској карти државе које се граниче са Републиком Србијом; - повеже положај Србије са појмовима „европска земља“,,подунавска земље“ и „континентална земља“; - идентификује на географској карти три веће целине у Србији: Аутономну Покрајину Војводину, Аутономну покрајину Косово и Метохију и Централну Србију; - повеже појам општине са делом територије града; - препозна симbole Републике Србије; - примени правила друштвено прихватљивог понашања у приликама када се интонира химна, подиже застава; 	1ПД.1.6.3.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема;

		<ul style="list-style-type: none"> - разуме појам поштовање химне; - препозна националну валуту; - разликује новчанице националне валуте; - повеже резултате рада са уложеним трудом.	<p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима;разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;Користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
--	--	--	--

<p>2. Природне одлике Републике Србије</p> <p>Природне карактеристике Србије – рельеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита.</p> <p>Национални паркови Србије.</p>	<p>рельеф, воде, шуме, угрожене врсте, национални паркови</p> <p>ОШ „Свети Сава“ Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРД</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочи и покаже на географској карти различите облике рельефа Србије; - уочи и покаже на географској карти најзначајније реке Србије и њихове притоке; - повеже речне сливове с рекама од којих настају; - разликује природна од вештачких језера; - разуме значај бања и минералних вода; - разликује врсте шума према основним карактеристикама; - препозна типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња у Србији према основним карактеристикама и животним заједницама; - објасни шта је национални парк; - идентификује националне паркове у Србији на географској карти; - разликује националне паркове у Србији према географском положају и основним подацима и карактеристикама; - препозна потребу за очувањем ретких биљних и животињских врста, као и природе уопште; - сарађује с другима у групним/заједничким активностима; - повеже разултате рада са уложеним трудом. 	<p>1ПД.1.6.1. 1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.2. 1ПД.2.6.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД.1.1.6. 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.1.6. 1ПД.3.1.1. 1ПД.3.1.2.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција. <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од</p>
---	---	--	---

<p>3.Друштвене одлике Србије</p> <p>Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност).</p>	<p>становништво, насеља, делатности, права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност.</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже промену броја становника у зависности од броја смртности и рађања и осталих околности; – разуме начин прикупљања података о броју становника; – повеже густину насељености са променом броја становника; – свесно и одговорно користи права која има, али и да прихвати обавезе; – разликује насеља према географском положају; – повеже формирање првих насеља са околностима тренутног живота и потреба људи; – идентификује на географској карти веће градове у Србији и о свакоме од њих каже основне податке; – повеже делатности с потребама насеља у којем људи живе; – разврста делатности на производне и непроизводне; – сарађује с другима у групним/заједничким активностима; – повеже резултате рада са уложеним трудом. 	<p>1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.3. 1ПД.2.5.1 1ПД.2.5.2. 1ПД.2.5.3. 1ПД.3.5.1. 1ПД.3.5.2.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша</p>
---	--	---	--

				тако да уважава различности других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; Користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
<p>4.Природни ресурси и њихова употреба</p> <p>Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима).</p> <p>Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).</p>	<p>Привреда, природни ресурси, извори енергије.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – презентује свој истраживачки рад; – повеже природне ресурсе са различитим наменама у животу људи; – разуме значај сваког од природних ресурса; – разликује изворе енергије; – разуме потребу за очувањем необновљивих природних ресурса; – повеже резултате рада са уложеним трудом. 	<p>1ПД.1.2.1. 1ПД.1.2.2. 1ПД.1.2.3. 1ПД.2.2.1. 1ПД.2.2.2. 1ПД.2.2.3. 1ПД.2.2.4.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p>

				11) дигитална компетенција. Опште предметне компетенције Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; Користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
5.Човек Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-	Природно, друштвено и свесно биће, пубертет, дигитална безбедност, информационо- комуникација	<ul style="list-style-type: none"> – разликује човека од других живих бића по физичким и менталним особинама, способностима; – примени начине бриге о себи, а и о другима; – избегне опасности виртуелног света; – примени концепт здравог начина живота и бриге о природи, животињама; 	1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД.1.1.6. 1ПД.2.1.2. 1ПД.2.1.3. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.1.6. 1ПД.3.1.1. 1ПД.3.1.2.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација;

комуникационих технологија; непримерени садржаји.	оне технологије;	<ul style="list-style-type: none"> - примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући различитости међу људима; - сарађује с другима у групним/заједничким активностима; - повеже резултате рада са уложеним трудом. 	<p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; Користи информационо-комуникационе</p>
---	------------------	--	---

				технологије и друга средства.
<p>6. Материјали и њихова својства</p> <p>Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух).</p> <p>Раздавање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испарања).</p> <p>Наелектрисавање предмета од различитих материјала.</p> <p>Електрична проводљивост – проводници и изолатори.</p> <p>Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству.</p> <p>Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада испољавају).</p> <p>Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале).</p> <p>Ваздух – кисеоник као</p>	<p>Смеше, Наелектрисање, проводници и изолатори, магнет, кисеоник, пожар</p>	<ul style="list-style-type: none"> – препозна смеше; – изведе једноставан оглед у којем ће показати шта се дешава с материјалима у смешама, до којих промена долази; – примени једноставно раздавање смеша; – прави разлику између проводника и изолатора; – препозна материјале који имају електричну проводљивост и оне који немају; – направи једноставно струјно коло и да га употреби за оглед; – разуме и кроз оглед покаже улогу проводника у струјном колу; – на безбедан начин користи електричну струју; – разуме и примени рационалну потрошњу електричне енергије; – разликује вештачке и природне магнете; – разуме примену електромагнета; – препозна и протумачи ознаке/етикете на материјалима; – повеже релевантне чиниоце са запаљивошћу; – примени заштиту од пожара и адекватно реагује у случају пожара; – сарађује у групним/заједничким активностима; – повеже резултате рада са уложеним 	1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.2. 1ПД.2.3.3. 1ПД.2.3.4. 1ПД.2.3.5. 1ПД.2.3.6. 1ПД.3.3.1. 1ПД.3.3.2.	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у</p>

чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.		трудом.		односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; Користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.
7. Прошлост Србије Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак и развој модерне	Прошлост, Немањићи, Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат	<ul style="list-style-type: none"> – повеже долазак Словена на Балканско полуострво с веком; – повеже настанак прве српске државе са династијом Немањића; – повеже догађаје и личности којима је допринела династија Немањића; – повеже долазак Турака на Балканско полуострво и њихову владавину у Србији са адекватним временским периодима; – упореди начин живота у време владавине под Турцима и данас; – повеже начине борбе против Турака са ослобођењем од Турака; – повеже значајне личности с временом владавине под Турцима; – повеже узроке с почетком Првог и Другог светског рата, значајне датуме, борбе и личности из тог времена; – разуме процес настанка Републике 	1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5 1ПД.1.6.6. 1ПД.2.6.4. 1ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.6. 1ПД.2.6.7. 1ПД.3.6.1.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема;

<p>српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка; култура, начин живота).</p> <p>Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).</p>		<p>Србије;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препозна значајније личности из прошлости и њихова дела; - користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости. 		<p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу Природе и друштва биће у стању да идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима, оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; се понаша тако да уважава различитости других људи; прихвати последице када прекрши правила понашања групе; сарађује са другима у групи на заједничким активностима; разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота; Користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.</p>
---	--	---	--	--

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Анализирају, упоређују, уочавају, класификују, групишу, цртају...	Листићи, вежве, тестови, домаћи задаци...

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода усменог излагања, метода разговора, метода писања, илустративна-демонстративна, практичан рад, метода читања и рада на тексту;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Уџбеник, радна свеска, географске карте, свеске, дигитална наставна средства, рачунар, часописи, бојице...
Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширенi садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.		

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно	Сумативно
<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативнооцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Тестови, писмене вежбе, неме карте, практичан рад</p>

Уџбеници: **Природа и друштво 4, 1. и 2. део;** аутори: Вера Бојовић, Драгица Тривић, Виолета Богдановић, Винко Ковачевић

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
1.	Одреднице Републике Србије	2	5	7
2.	Природне одлике Републике Србије	7	4	11
3.	Друштвене одлике Србије	3	2	5
4.	Природни ресурси и одрживост	1	2	3
5.	Човек	5	4	9
6.	Материјали и њихова својства	10	7	17
7.	Прошлост Србије	11	9	20
УКУПНО		39	33	72

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Р.бр. часа	Наставна јединица	Тип часа	
			Обрада	Остало
1. Одреднице Републике Србије	1.	Да поновимо		обнављање
	2.	Да поновимо		обнављање
	3.	Иницијални тест		провера
	4.	Положај, територија и границе Републике Србије	обрада	
	5.	Симболи Републике Србије, национална валута	обрада	
	6.	Одреднице Републике Србије		систематизација
	7.	Одреднице Републике Србије		провера
2. Природне одлике Републике Србије	8.	Рељеф Србије	обрада	
	9.	Реке и сливови	обрада	
	10.	Реке и сливови		утврђивање
	11.	Језера, баре и бање	обрада	
	12.	Рељеф Србије, речни систем, језера, баре и бање		утврђивање
	13.	Шуме	обрада	
	14.	Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња	обрада	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	15.	Национални паркови	обрада	
	16.	Шуме, национални паркови, биљни и животињски свет Србије	обрада	
	17.	Природне одлике Републике Србије		систематизација
	18.	Природне одлике Републике Србије		провера
3. Друштвене одлике Србије	19.	Становништво	обрада	
	20.	Насеља	обрада	
	21.	Делатности	обрада	
	22.	Становништво, насеља, делатности		утврђивање
	23.	Друштвене одлике Србије		провера
4. Природни ресурси и одрживост	24.	Природни ресурси и њихова употреба	обрада	
	25.	Природни ресурси и њихова употреба		утврђивање
	26.	Друштвене одлике Србије, природни ресурси и њихова употреба		провера
5. Човек	27.	Шта разликује човека од других живих бића	обрада	
	28.	Постоје ли разлике међу људима	обрада	
	29.	Човек и друга жива бића, разлике међу људима		утврђивање
	30.	Брините о себи	обрада	
	31.	Брига о другима	обрада	
	32.	Брига о себи и другима		утврђивање
	33.	Виртуелни свет – предности и опасности	обрада	
	34.	Човек		систематизација
	35.	Човек		провера
6. Материјали и њихова својства	36.	Смеше: течности, храна, земљиште, ваздух	обрада	
	37.	Раздавање састојака смеше: просејавање, одливање, цеђење, испарање	обрада	
	38.	Смеше и раздавање састојака смеше		утврђивање
	39.	Електричне појаве	обрада	
	40.	Проводници и изолатори	обрада	
	41.	Проводници у струјном колу	обрада	
	42.	Електричне појаве, проводници и изолатори		утврђивање
	43.	Од сијалице до аутомобила и робота	обрада	
	44.	Магнетна својства материјала	обрада	
	45.	Запаљиви материјали, ознаке за запаљиве	обрада	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	материјале		
46.	Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања	обрада	
47.	Опасност и заштита од пожара	обрада	
48.	Магнетна својства материјала, запаљивост материјала		утврђивање
49.	Ваздух – кисеоника као чинилац сагоревања, опасности и заштита од пожара		утврђивање
50.	Материјали и њихова својства		утврђивање
51.	Материјали и њихова својства		систематизација
52.	Материјали и њихова својства		провера
7. Прошлост Србије	53. Како је настала прва српска држава	обрада	
	54. Значај династије Немањића за Србију	обрада	
	55. Живот Срба током династије Немањића	обрада	
	56. Прва српска држава и династија Немањића		утврђивање
	57. Долазак Турака на Балканско полуострво	обрада	
	58. Турска власт, живот Срба	обрада	
	59. Турска власт, борба Срба	обрада	
	60. Турска власт, ослобођење Срба	обрада	
	61. Живот Срба под турском влашћу, борба и ослобођење		утврђивање
	62. Први светски рат	обрада	
	63. Други светски рат	обрада	
	64. Први и други светски рат		утврђивање
	65. Настанак Републике Србије	обрада	
	66. Знамените личности	обрада	
	67. Настанак Републике Србије, знамените личности		утврђивање
	68. Прошлост Србије		утврђивање
	69. Прошлост Србије		систематизација
	70. Прошлост Србије		провера
	71. Шта смо научили у овој школској години		обнављање
	72. Шта смо научили у овој школској години		обнављање
		39	33
Укупно:			72

Општи стандарди постигнућа – образовни стандарди за крај првог циклуса обавезног образовања за предмет Природа и друштво садрже стандарде постигнућа за области: Жива и нежива природа, Екологија, Материјали, Кретање и оријентација у простору и времену, Друштво и Држава Србија и њена прошлост. У оквиру сваке области описани су захтеви на три нивоа.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА

У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:

- 1ПД.1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада
- 1ПД.1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу
- 1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике животних бића
- 1ПД.1.1.4. уме да класификује животна бића према једном од следећих критеријума:
изгледу, начину исхране, кретања и размножавања
- 1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела животних бића
- 1ПД.1.1.6. разликује станишта према условима живота и животним бићима у њима

2. ЕКОЛОГИЈА

У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:

- 1ПД.1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе
- 1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса
- 1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по очување природе

3. МАТЕРИЈАЛИ

У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:

- 1ПД.1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта
- 1ПД.1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала
- 1ПД.1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке
- 1ПД.1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина, растворљивост, прозидност, намагнетисаност
- 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу
- 1ПД.1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха

4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ

У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:

- 1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама
- 1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти
- 1ПД.1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца
- 1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век
- 1ПД.1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара

5. ДРУШТВО

У области ДРУШТВО ученик/ученица:

- 1ПД.1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови
- 1ПД.1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу
- 1ПД.1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу
- 1ПД.1.5.4. зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите
- 1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља

6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ

У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:

- 1ПД.1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода
- 1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике
- 1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија, границе, главни град, симболи, становништво
- 1ПД.1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости
- 1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости
- 1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА

У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:

- 1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима
- 1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи
- 1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића
- 1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића
- 1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту
- 1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници

2. ЕКОЛОГИЈА

У области ЕКОЛОГИЈА ученик/ученица:

- 1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе
- 1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса
- 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса
- 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити

3. МАТЕРИЈАЛИ

У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:

- 1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање
- 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различитог састава
- 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електричитета од оних који то нису
- 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу
- 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала
- 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од оних промена материјала при којима не настају други материјали

4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ

У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:

- 1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од сile која на њега делује, врсте подлоге и облика тела
- 1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски
- 1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља
- 1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода
- 1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена

5. ДРУШТВО

У области ДРУШТВО ученик/ученица:

- 1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова
- 1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различitim друштвеним групама
- 1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности

6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ

У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:

1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских вода у свом месту и у околини

1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији

1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора – рељефа, вода, климе – и делатности људи

1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности

1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад

1ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода

1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком историјском периоду или личности је реч

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА

У области ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА ученик/ученица:

1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима

1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића

3. МАТЕРИЈАЛИ

У области МАТЕРИЈАЛИ ученик/ученица:

1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи

1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ

У области КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ ученик/ученица:

1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова

5. ДРУШТВО

У области ДРУШТВО ученик/ученица:

1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима

1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно

Допуњују

6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ

У области ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ ученик/ученица:

1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

Предлог листе образовних стандарда постигнућа за крај првог циклуса обавезног образовања за наставни предмет

Природа и друштво-стандарти по наставним темама у четвртом разред

ТЕМА	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1. ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4.	1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.2. 1ПД.2.1.3. 1ПД.2.1.4.	1ПД.3.1.1. 1ПД.3.1.2.
2. ЕКОЛОГИЈА	1ПД.1.2.1. 1ПД.1.2.2. 1ПД.1.2.3.	1ПД.2.2.1. 1ПД.2.2.2. 1ПД.2.2.3.	
3. МАТЕРИЈАЛИ	1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4.	1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.2. 1ПД.2.3.3.	1ПД.3.3.1.
4. КРЕТАЊЕ И ОРИЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ	1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.3. 1ПД.1.4.4. 1ПД.1.4.5.	1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.2. 1ПД.2.4.3. 1ПД.2.4.4. 1ПД.2.4.5.	1ПД.3.4.1.
5. ДРУШТВО	1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.3. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5.	1ПД.2.5.1. 1ПД.2.5.2.	1ПД.3.5.1.
6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ	1ПД.1.6.1. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.3. 1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5.	1ПД.2.6.1. 1ПД.2.6.2. 1ПД.2.6.3. 1ПД.2.6.4. 1ПД.2.6.5. 1ПД.2.6.6.	1ПД.3.6.1.

СЕКЦИЈА МАЛИ ЕКОЛОЗИ

ЦИЉ секције *Мали еколози* су:

- Упознавати чланове еколошке секције са неким појавама и процесима у природи
- ЗАДАЦИ** секције су:
  - Да науче о могућностима заштите, обнове и унапређивања животне средине
  - Да разумеју узајамну повезаност и међусобну зависност међу живим бићима и условљеност опстанка живих бића у условима спољашње средине
  - Мотивисати децу да учествују у акцијама заштите, обнове и унапређивања животне средине и хуманизовати њихов однос према природи.

Годишњи план наставних јединица

1. Упознавање чланова секције са планираним активностима
2. Неговање биљака
3. Упознавање самониклог јестивог биља
4. Екологија-појам и задаци
5. Енергија-појам и врсте
6. Дан животиња (5.октобар) – посета мини ЗОО врту у Врчину
7. Здрава храна 16. октобар – изложба у просторијама школе
8. Утицај коришћења енергије на животну средину
9. Ко су загађивачи животне средине
10. Ко то прља ваздух
11. Како да „оперемо“ прљаву воду
12. Загађење земљишта
13. Моја животна средина (активности у вези пројекта „Школа без насиља“)
14. Изложба збирке лишћа
15. Моје село и ја
16. Чиста и прљава слика мог комшилику
17. Еколошка полиција
18. Промене на биљкама од јесени до пролећа
19. Заштитимо јелке
20. Храна за птице станарице
21. Опасне материје у домаћинству
22. Шта угрожава здравље
23. Ја живим здраво
24. Зависности-пушење, алкохолизам, дрога (активности у вези пројекта „Школа без насиља“)
25. Самоникле биљке и гљиве
26. Лековите биљке
27. Стазама здравља
28. Врсте које нестају
29. Дан планете Земље (22.април) (активности у вези пројекта „Школа без насиља“)
30. Сарадња са извиђачима
31. Дан борбе против пушења
32. Моје дрво
33. Хербаријум
34. Стазама природне лепоте
35. Дан заштите животне средине (5. јун) – акција чишћења
36. Систематизација

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ – 4. РАЗРЕД

Циљ : Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада. **Годишњи фонд:108**

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Опште међупредметне и предметне компетенције
1.ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	Вежбе, здравље, равнотежа, вештине,	<ul style="list-style-type: none"> – примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет; 	ФВ.1.1.7. ФВ.1.3.1.. ФВ.1.3.2. ФВ.1.3.3. ФВ.1.3.4. ФВ.1.3.5. ФВ.2.1.7. ФВ.2.3.1. ФВ.2.3.2. ФВ.2.3.3. ФВ.2.3.4. ФВ.3.1.7.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција. Опште предметне компетенције Учењем наставног предмета физичко васпитање ученик стиче вештине и овладавањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и

				ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље окoline и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активноучествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и ширих оквира.
МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ 1.Атлетика 2.Спортска гимнастика 3.Основе тимских, спортских и елементарних игара	Атлетика, гимнастик а, тим, плес, ритмика, полигон	– изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;	ФВ.1.1.1. ФВ.1.1.2. ФВ.1.1.3. ФВ.1.1.4. ФВ.1.1.5. ФВ.1.2.1. ФВ.2.1.1. ФВ.2.1.2. ФВ.2.1.3.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција. Опште предметне компетенције Учењем наставног предмета физичко васпитање

4.Плес и ритмика 5.Полигони	<ul style="list-style-type: none"> – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не врећа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; 	ФВ.2.1.4. ФВ.2.1.5. ФВ.3.1.2. ФВ.3.1.3. ФВ.3.1.4. ФВ.3.1.5. ФВ.3.2.1.	ученик стиче вештине и овладавањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље окoline и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активноучествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и ширих оквира.
--------------------------------	---	---	---

<p>ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА</p> <p>*тема се прожима кроз све часове из II теме</p> <p>6.Култура вежбања и играња</p> <p>7.Здравствено васпитање</p>	<p>Здравље, хигијена, правилна исхрана, рекреација</p>	<p>ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД</p> <ul style="list-style-type: none"> – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не врећа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – сагледа резултате физичких способности; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у школи; 	<p>ФБ.1.1.7.</p> <p>ФБ.1.3.1..</p> <p>ФБ.1.3.2.</p> <p>ФБ.1.3.3.</p> <p>ФБ.1.3.4.</p> <p>ФБ.1.3.5.</p> <p>ФБ.1.4.1.</p> <p>ФБ.1.4.2.</p> <p>ФБ.1.4.3.</p> <p>ФБ.1.4.4.</p> <p>ФБ.3.1.1.</p> <p>ФБ.3.3.1.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције</p> <p>Учењем наставног предмета физичко васпитање ученик стиче вештине и овладавањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље окoline и квалитет живота. Сагледава да физичка активност испорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активноучествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и ширих оквира.</p>
				94

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира...	Вежбају, трче, бацају, скачу....	Континуирано праћење на часовима, вежбе, такмичења, провере
ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад упару, групни, тимски	Дигитална наставна средства, рачунар, лопте, вијаче, обручи, чуњеви...
Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно	Сумативно	
Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, поправилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.	Сумативно оцењивање јев редновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносесе у прописану евиденцију о образовно-васпитномраду.	
Посматрање, самоевалуација, педаг. свеска	Правилно изводи вежбе, поштује правила игре, вежбе, кретње уз музичку пратњу, користи правилно терминологију вежбања...	

Редни број теме	Назив наставне теме	Назив наставне теме	Број часова			
			Обрада	Остали типови часа	Укупно	
I	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ* тема се прожима кроз све часове из II теме		/	/	/	
II	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИНЕ	1.Атлетика	10	12	22	
		2.Спортска гимнастика	20	16	33	
		3.Основе тимских, спортских и елементарних игара	20	17	37	
		4.Плес и ритмика	7	7	11	
		5.Полигони	/	5	5	
III	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА *тема се прожима кроз све часове из II теме	6.Култура вежбања и играња	/	/	/	
		7.Здравствено васпитање	/	/	/	
УКУПНО			57	51	108	
СВЕГА ЧАСОВА			/	/	108	

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ПЛАН РАДА НАСТАВНИКА (према наставним јединицама)

Редни број и назив наставне теме	Ред.бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Остало	Укупно
Атлетика	1.	Договор о раду са елементарним играма по избору ученика.		вежбање	
Атлетика	2.	Технике трчања научене у 3. Разреду		понављање	
Атлетика	3.	Трчање – рад руку, колена, стопала	обучавање		
Атлетика	4.	Трчање – ниски старт	обучавање		
Атлетика	5.	Трчање – високи старт	обучавање		
Атлетика	6.	Бацање лоптица удаљ	обучавање		
Атлетика	7.	Брзо трчање са стартом из различитих почетних положаја		увежбавање	
Атлетика	8.	Бацање лоптица удаљ		увежбавање	
Атлетика	9.	Техника бацања вортекса	обучавање		
Атлетика	10.	Елементарне игре са трчањем		увежбавање	
Атлетика	11.	Трчање са променом правца и смера	обучавање		
Атлетика	12.	Трчање са променом ритма		увежбавање	
Атлетика	13.	Скок увис прекорачном техником	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	14.	Јаџент – са упрошћеним правилима	обучавање		
Атлетика	15.	Скок удаљ – основни елементи згршене технике	обучавање		
Атлетика	16.	Скок удаљ		увежбавање	
Атлетика	17.	Одељенско такмичење у требоју - бацање лоптице - трчање 60м - скок увис		проверавање	
Атлетика	18.	Трчање преко препрека	обучавање		
Атлетика	19.	Брзо трчање		увежбавање	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Атлетика	20.	Одељенско трчање на 60 м	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	21.	Одбијање лопте прстима	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	22.	Одбијање лопте чекићем	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	23.	Одбијање лопте		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	24.	Доњи (школски) сервис са мање удаљености	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	25.	Игра одбојке са упрошћеним правилима	обучавање		
Гимнастика	26.	Колут напред из упора стојећег опружених ногу	обучавање		
Гимнастика	27.	Колут напред преко препреке	обучавање		
Гимнастика	28.	Колут напред		увежбавање	
Гимнастика	29.	Колут назад	обучавање		
Гимнастика	30.	Два повезана колута назад		Проширивање моторичких знања	
Гимнастика	31.	Колут напред и колут назад		провера	
Основе тимских и спортских игара	32.	Мини кошарка – Вођење лопте у месту	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	33.	Мини кошарка – Вођење лопте у кретању	обучавање		

Основе тимских и спортских игара	34.	Мини кошарка – Вођење лопте у месту и кретању		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	35.	Мини кошарка – Хватање и додавање лопте на различите начине у месту и кретању	о		
Основе тимских и спортских игара	36.	Мини кошарка – Хватање и додавање лопте на различите начине у месту и кретању		увежбавање	
Основе тимских и спортских игара	37.	Мини кошарка – Хватање и додавање лопте на различите начине у месту и кретању		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	38.	Мини кошарка – Шут на кош	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	39.	Мини кошарка – Шут на кош	обучавање		
Гимнастика	40.	Став на лопатицама – свећа	обучавање		
Гимнастика	41.	Вага претклоном и заножењем	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	42.	Вага		вежбање	
Гимнастика	43.	Став на шакама	обучавање		
Гимнастика	44.	Став на шакама и вага		увежбавање	
Гимнастика	45.	Мини кошарка		вежбање	
Гимнастика	46.	Мост из лежања на леђима	обучавање		
Гимнастика	47.	Свећа и мост		увежбавање	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Основе тимских и спортских игара	48.	Јаџент – игра са упроштеним правилима			
Гимнастика	49.	Полигон атлетичке и гимнастичке вежбе		вежбање	
Гимнастика	50.	Припремне вежбе за премет упором странце – звезда	обучавање		
Гимнастика	51.	Вага, звезда, став на шакама		увежбавање	
Основе тимских и спортских игара	52.	Игра одбојке са упрошћеним правилима			
Гимнастика	53.	Прескок – припремне вежбе	обучавање		
Гимнастика	54.	Суножни наскок на одскочну даску	обучавање		
Гимнастика	55.	Одскоци упором о козлић – одскок	обучавање		
Гимнастика	56.	Прескок разношака (коzлић висина 110цм)	обучавање		
Плес и ритмика	57.	Народно коло Моравац	обучавање		
Плес и ритмика	58.	Народно коло Моравац		увежбавање	
Гимнастика	59.	Дочелно вратило – замах са повишене површине	обучавање		
Гимнастика	60.	Дохватни кругови	обучавање		
Гимнастика	61.	Дохватни кругови – суножним одривом вис узнето		увежбавање	
Основе тимских и спортских игара	62.	Мини рукомет – Хватање лопте обема рукама у висини груди у месту и кретању	обучавање		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Основе тимских и спортских игара	63.	Мини рукомет – Додавање лопте једном руком у месту и кретању	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	64.	Мини рукомет – Хватање и додавање лопте		увежбавање	
Гимнастика	65.	Вежбе увису и упору – вратило	обучавање		
Гимнастика	66.	Паралелни разбој	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	67.	Мини рукомет – Вођење лопте			
Основе тимских и спортских игара	68.	Мини рукомет – Вођење лопте		увежбавање	
Основе тимских и спортских игара	69.	Мини рукомет – Шутирање лопте из места	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	70.	Мини рукомет – Шутирање из залета	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	71.	Мини рукомет -Тактика; игра -човек на человека	обучавање		
Гимнастика	72.	Наскок, ходање и саскок са ниске греде	обучавање		
Гимнастика	73.	Издржали на ниској греди	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	74.	Мини рукомет -Тактика; игра -човек на человека		увежбавање	
Гимнастика	75.	Окрети на греди усправно, у чучњу за 90 и 180 степени	обучавање		

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Гимнастика	76.	Различити начини ходања на греди уназад	обучавање		
Гимнастика	77.	Различити начини ходања по шведској клупи		вежбање	
Гимнастика	78.	Ходање по ниској и високој греди на различите начине – проширивање кретног искуства			
Гимнастика	79.	Слободан став на ниској греди		вежбање	
Гимнастика	80.	Полигон у складу са реализованим садржајима		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	81.	Мали фудбал - додавање лопте различити мдловима стопала	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	82.	Мали фудбал - додавање и примање лопте у кретању	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	83.	Мали фудбал - додавање и примање лопте (дуплипас)	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	84.	Мали фудбал - шут различитим деловима стопала	обучавање		
Плес и ритмика	85.	Народно коло из нашег краја	обучавање		
Плес и ритмика	86.	Народно коло из нашег краја		увежбавање	
Основе тимских и спортских игара	87.	Мали фудбал - Игра на два гола		вежбање	
Атлетика	88.	Спринтерско трчање		увежбавање	

Основе тимских и спортских игара	89.	Игра на два гола		вежбање	
Плес и ритмика	90.	Вежбе са вијачом – прескакање вијаче у месту	обучавање		
Плес и ритмика	91.	Вежбе са вијачом – прескакање вијаче у кретању	обучавање		
Плес и ритмика	92.	Њихање вијачом у бочној равни	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	93.	Игра одбојке		вежбање	
Плес и ритмика	94.	Вежбе са вијачом		вежбање	
Плес и ритмика	95.	Вежбе са вијачом		проверавање	
Основе тимских и спортских игара	96.	Јацент		вежбање	
Плес и ритмика	97.	Вежбе са лоптом	обучавање		
Плес и ритмика	98.	Вежбе са лоптом – бацање и хватање у месту и ритму	обучавање		
Основе тимских и спортских игара	99.	Мини кошарка – Игра на два коша		вежбање	
Плес и ритмика	100.	Вежбе са лоптом		проверавање	
Плес и ритмика	101.	Полигон препрека		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	102	Мали фудбал - Игра на два гола		вежбање	

Атлетика	103.	Полигон у складу са реализованим садржајима		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	104.	Мини рукомет -Тактика; игра -човек на человека		вежбање	
Основе тимских и спортских игара	105.	Полигон препрека		вежбање	
Гимнастика	106.	Одељенско такмичење на тлу		вежбање	
Атлетика	107.	Игре спретности и брзине		вежбање	
Плес и ритмика	108.	Музичке игре		вежбање	

СПОРТСКА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Основна школа „Свети Сава“ Врчин

Разред: III и IV разред (дечаци и девојчице) – Мали фудбал

ЦИЉ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитнно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Методе рада:

- метода усменог излагања (метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалошка метода)
- метода демонстрације
- емпиријске методе (посматрање, експеримент, мерења)
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Наставне јединице спортске секције

1. Уводни час-упис чланова секције
2. Правила игре
3. Пријем лопте
4. Пријем лопте
5. Додавање лопте у ходу
6. Додавање лопте у трку
7. Додавање лопте у трку
8. Вођење лопте десном ногом
9. Вођење лопте левом ногом
10. Извођење слободних удараца
11. Дриблинг
12. Дриблинг
13. Такмичење екипа
14. Шут на гол
15. Уигравање екипа
16. Слободан ударац
17. Слободан ударац
18. Такмичење екипа
19. Уигравање екипа
20. Аут, седмерац, слободан ударац
21. Уигравање екипа
22. Такмичење екипа
23. Такмичење екипа
24. Дриблинг
25. Дриблинг
26. Додавање лопте
27. Извођење слободних удараца
28. Пријем лопте
29. Шут на гол
30. Такмичење екипа
31. Такмичење екипа
32. Уигравање екипа
33. Пријем и додавање лопте
34. Пријем и додавање лопте
35. Дриблинг
36. Такмичење екипа

ЛИКОВНА КУЛТУРА – 4. РАЗРЕД

Циљ: Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа. **Годишњи фонд: 72**

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Опште међупредметне и предметне компетенције
1.ДА СЕ УПОЗНАМО упознавање ученика са уџбеником, потребним материјалом и начином рада, Ликовна разгледница - шта смо научили у 3. разреду	Портрет, разгледница , темпере, уљане боје,	<ul style="list-style-type: none"> • разликују и повезују дводимензионалне и тродимензионалне облике; • граде искуства и критеријуме прма захтевима програма, ликовних уметности и ликовних појава у животу; • усвоје знања о боји, ликовним техникама и креативно практично раде са односима боја; • ускладе ликовни рад са другим медијима (звуком, покретом,литерарним изразом и сценским амбијентима); • препознају ликовне 	ЛК. 1.1.1 ЛК.1.2.1. ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1. ЛК.2.4.2. ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2.	1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама 9) решавање проблема; 10) сарадња;

		технике.	ЛК. 3.1.3. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.3.1. ЛК.3.3.2. ЛК.3.3.3. ЛК.3.4.1. ЛК.3.4.2. ЛК.3.4.3.	11) дигитална компетенција. Опште предметне компетенције Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кroz упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) или уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.
--	--	----------	--	--

2.СПОРАЗУМЕВАЊЕ					
Мој грб и мој штит	колаж, фломастери, маркери,акварел,...	▪ разуме значај визуелног споразумевања путем кога се преносе поруке, информације, знања; ▪ препозна различите начине визуелног споразумевања у природи и непосредном окружењу;	ЛК. 1.1.1 ЛК.1.2.1.	1) компетенција за учење;	
На скривено те водим место		▪ користи различите видове визуелног споразумевања; ▪ препознаје и користи различите врсте знакова;	ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2.	2) одговорно учешће у демократском друштву;	
Хоћу сликом да ти кажем		▪ користи упрошћене цртеже на знаковима како би што брже пренео поруку; ▪ уочи пиктограм као врсту сликовног писма на којем се упрошћеним сликовним знацима представљају целе реченице, догађаји или радње; ▪ зна шта је симбол; ▪ развије креативност кроз размишљање о ликовном представљању симбола; ▪ зна шта је хералдика; ▪ користи и примени стечена знања у изради грба; ▪ уочи и препозна елементе из којих се плакат састоји;	ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1. ЛК.2.4.2. ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2. ЛК. 3.1.3. ЛК.3.2.1. ЛК.3.2.2. ЛК.3.3.1. ЛК.3.3.2. ЛК.3.3.3. ЛК.3.4.1. ЛК.3.4.2.	3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.	

Описте предметне**компетенције** Ученик развија

креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно

			ЛК.3.4.3.	примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) или уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кroz предмет Ликовна култура (истражност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.
3.КОМПОЗИЦИЈА Распоређујемо ликовне елементе – линије, облике, боје, светлине и текстуру	фотографија, графитна оловка, пастел, оловка у боји	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Зна шта је композиција у ликовној уметности; ▪ уочи, препозна и именује различите ликовне елементе на уметничком делу и у свакодневном животу; ▪ користи и примени различите ликовнетехнике и материјале приликом стварања ликовне композиције; ▪ развије креативност кроз размишљање о комбиновању и правилном распореду ликовних елемената; ▪ користи линију као основни 	<p>ЛК. 1.1.1 ЛК.1.2.1. ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1.</p>	<p>1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p>

		<ul style="list-style-type: none"> ■ ликовни елемент; ■ уочи и препозна различите линије на предметима и објектима из непосредне околине; ■ уочи и разликује линију хоризонта и линију додира две површине; ■ комбиновањем различитих линија и различитим материјалима и техникама ствара ликовно дело; ■ користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; ■ увиди карактеристике и могућности различитих ликовних материјала; ■ схвати значај квалитетног одабира ликовне технике ради решавања ликовног задатка; ■ примени стеченазнања о линији у ликовној техници зграфито; ■ зна шта је облик и од којих се елемената састоји; ■ уочи и препозна контурну линију на облицима и предметима из непосредне околине; ■ уочи и разликује природне и вештачкооблике у непосредној околини; ■ разликује 	<p>ЛК.2.4.2.</p> <p>ЛК. 3.1.1.</p> <p>ЛК. 3.1.2.</p> <p>ЛК. 3.1.3.</p> <p>ЛК.3.2.1.</p> <p>ЛК.3.2.2.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.3.2.</p> <p>ЛК.3.3.3.</p> <p>ЛК.3.4.1.</p> <p>ЛК.3.4.2.</p> <p>ЛК.3.4.3.</p>	<p>8) рад са подацима и информацијама</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Описте предметне компетенције Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи. Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) или уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истражност, упорност, стрпљивост) примењује у</p>
--	--	---	--	--

		<p>дводимензионалне и тродимензионалне облике;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ уочава симетрију и асиметрију облика; ▪ развија креативност и осећај за лепо; ▪ уочи и препозна текстуру на облицима и предметима из непосредне околине; ▪ уочи и разликује природне и вештачке материјале и њихове карактеристике; 		друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.
4. НАСЛЕЂЕ Играмо се сликом - репродукција Слика свеца , Икона крсне славе	вајање, глина, картон, новине...	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Индивидуално изради ликовни рад и примени стечена знања о јединству и доминанти; ▪ Развија еколошку свест о потреби упознавања, вредновања и чувања споменика природе; ▪ препозна и именује одређене споменике природе Србије; ▪ стечена знања о споменицима природе у Србији примени креирањем мултимедијалне презентације; ▪ развије креативност кроз размишљање о комбиновању и изради дигиталне збирке фотографија споменика природе Србије; ▪ зна шта су споменици 	ЛК. 1.1.1 ЛК.1.2.1. ЛК. 2.1.1. ЛК. 2.1.2. ЛК.2.2.1. ЛК.2.2.2. ЛК.2.3.1. ЛК.2.3.2. ЛК.2.4.1. ЛК.2.4.2. ЛК. 3.1.1. ЛК. 3.1.2.	1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.

		<ul style="list-style-type: none"> ■ културе; ■ уочи, препозна и именује споменике културе у Србији; ■ уочи на Гугл мапама, препозна на фотографијама и именујетврђаве у нашој земљи; ■ зна шта је фреска; ■ уочи шта се налази у првом, другом и трећем плану композиције уметничког дела; ■ развија свест о потреби упознавања, вредновања и чувања тековина нашег наслеђа; ■ познаје живот и дело најпознатијих српских уметника; ■ схвата значај посете музејима и другим установама од културног значаја; ■ стечена знања о животу и делима српских уметника примени креирањем мултимедијалне презентације; 	<p>ЛК. 3.1.3.</p> <p>ЛК.3.2.1.</p> <p>ЛК.3.2.2.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.3.2.</p> <p>ЛК.3.3.3.</p> <p>ЛК.3.4.1.</p> <p>ЛК.3.4.2.</p> <p>ЛК.3.4.3.</p>	<p>Оште предметне компетенције Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи.</p> <p>Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) или уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кроз предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.</p>
5.СЦЕНА Костими за позоришну	обликовање - текстил...	<ul style="list-style-type: none"> ■ Зна шта је сцена; ■ Зна шта значи сценска уметност; 	ЛК. 1.1.1	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у</p>

представу		<ul style="list-style-type: none"> ▪ препознаје и именује елементе сценографије; ▪ зна ко је сценограф и која је његова улога; ▪ уочава и схвата значај осветљења; ▪ зна која је улога дизајнера светла; ▪ уочава и схвата улогу специјалних ефеката на филму и позоришној представи; ▪ значемуслужемаске; ▪ познаје и користи технику папирмаше; ▪ зна шта је костим; 	<p>ЛК.1.2.1.</p> <p>ЛК. 2.1.1.</p> <p>ЛК. 2.1.2.</p> <p>ЛК.2.2.1.</p> <p>ЛК.2.2.2.</p> <p>ЛК.2.3.1.</p> <p>ЛК.2.3.2.</p> <p>ЛК.2.4.1.</p> <p>ЛК.2.4.2.</p> <p>ЛК. 3.1.1.</p> <p>ЛК. 3.1.2.</p> <p>ЛК. 3.1.3.</p> <p>ЛК.3.2.1.</p> <p>ЛК.3.2.2.</p> <p>ЛК.3.3.1.</p> <p>ЛК.3.3.2.</p> <p>ЛК.3.3.3.</p> <p>ЛК.3.4.1.</p> <p>ЛК.3.4.2.</p> <p>ЛК.3.4.3.</p>	<p>демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>Опште предметне компетенције Ученик развија креативан, радознао и истраживачки дух кроз упознавање и коришћење различитих уметничких медија и техника. Способан је и мотивисан да користи своје искуство, да експериментише и развија идеје кроз самосталан рад и рад у групи.</p> <p>Ученик развија машту и апстрактан начин размишљања који успешно примењује у различитим животним ситуацијама које захтевају креативна решења. Уочава специфичности</p>
Маскирајте се у омиљене уметнике или ликове са њихових слика - одељењска фотографија за крај 4.разреда				

				различитих уметничких дисциплина (визуелне, драмске, музичке...) или уочава и њихове заједничке принципе и сличности. Ученик познаје и разуме вредност сопствене културе и културе других народа повезујући знања из различитих области или предмета. Знања и искуства стечена кroz предмет Ликовна култура (истрајност, упорност, стрпљивост) примењује у друштвеном животу и у даљем стручном усавршавању и професионалном развоју.
--	--	--	--	---

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
<ul style="list-style-type: none"> • настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи; • да развија памћење, повезивање опажајних информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење; • развијати моторичке способности ученик. <p>Усмерава, наводи, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира..</p>	<p>Слика, сече, спаја, црта, боји...</p>	<p>Учествовање у свим активностима, цртање, сликање, вајање...</p>

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад упару, групни, тимски	Блок, папири, бим-пројектор, рачунар, бојице, оловке, четкице, лепак, маказе...
Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширенi садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школско гпрограма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентираје у педагошкој документацији наставника. Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска	Сумативно Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика накрају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносесе у прописан увиденцију о образовно-васпитном раду. Слика, цртеж, скулптура, тимскирад, анализа...	

ОШ „Свети Сава“, Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Други облик рада	Укупно
I	<i>ДА СЕ УПОЗНАМО</i>	4	4	8
II	<i>СПОРАЗУМЕВАЊЕ</i>	4	8	12
III	<i>КОМПОЗИЦИЈА</i>	9	15	24
IV	<i>НАСЛЕЂЕ</i>	6	12	18
V	<i>СЦЕНА</i>	3	7	10
Укупно		26	46	72

УЏБЕНИК: **ЛИКОВНА КУЛТУРА** – за 4. разред основне школе; Кристињка Селаковић и Милош Ђорђевић, БИГЗ школство д.о.о

Редни број и назив наставне теме	Р.бр. часа	Наставна јединица	Број часова		
			Обрада	Остало	Укупно
1. ДА СЕ УПОЗНАМО	1-2.	Уводни час, упознавање ученика са уџбеником, потребним материјалом и начином рада, <i>Ликовна разгледница - шта смо научили у 3. разред (Лето, Плакат)</i>	обрада	вежбање	
	3-4.	Тема: <i>Аутопортрет (Можда сам ја будући...)</i> Техника: темпера или уљани пастел	обрада	вежбање	
	5-6.	Упознајте ... Тема: <i>Портрет (Друг/другарица, учитељица...)</i> Техника: темпера или уљани пастел	обрада	вежбање	
	7-8.	Савина галерија Тема: <i>Инспирисани Савиним сликама</i> Техника: темпера	обрада	вежбање	
2. СПОРАЗУМЕВАЊЕ	9-10.	Са заставом у руци Тема: <i>Застава одељења</i> Техника: фломастери, маркери, дрвене бојице	обрада	вежбање	
	11-12.	Заставе Тема: <i>Сигналне заставе</i> Техника: темпера		утврђивање проширивање знања	
	13-14.	Гроб на мојој застави и на мојим грудима - Тема: <i>Мој грб и мој штит</i> Техника: темпера	обрада	вежбање	
	15-16.	Пиктограми – поруке у слици Тема: <i>На скривено те водим место</i> Техника: колаж, фломастери, маркери...	обрада	вежбање	

3. КОМПОЗИЦИЈА	17-18.	Споразумевање сликом Тема: <i>Хоћу сликом да ти кажем</i> Техника: акварел боје, темпера	обрада	вежбање	
	19.	Споразумевање		обнављање	
	20.	Ликовна слагалица (естетска анализа радова)		систематизација	
	21-22.	Композиција линија Тема: <i>Паукова мрежа</i> Техника: лавирани туш	обрада	вежбање	
	23-24.	Линија и линеарна композиција Тема: <i>Руке , дланови и прсти</i> Техника: цртање оловком или угљеном	обрада	вежбање	
	25-26.	Композиција облика Тема: <i>План ног града</i> Техника: колаж, графитна оловка, фломастер	обрада	вежбање	
	27-28.	Композиција облика у простору Тема: <i>Распоређујемо облике</i> Техника: сликање/ темпера	обрада	вежбање	
	29-30.	Композиција боја Тема: <i>Пејзаж</i> Техника: сликање, темпера, флекс-четкице	обрада	вежбање	
	31-32.	31. и 32. Новогодишњи украси вежбање Тема: Украс за јелку Техника: сликање, темпера, флекс-четкице		вежбање	
	33-	Новогодишња честитка, (Естетска анализа и		вежбање	

4. НАСЛЕДЕ	34.	оценјивање радова)			
	35-36.	Боје – топле и хладне Тема: <i>Ватромет</i> Техника: сликање, темпера, флекс-четкице или уљани пастел	обрада	вежбање	
	37-38.	Светлина боја у композицији - валер Тема: <i>Ја у природи</i> Техника: гваш, сликање, темпера, флекс-четкице	обрада	вежбање	
	39-40.	Текстура у композицији – зажмури, додирни и осети Тема: Перо, Птица, Риба ... Техника: фротаж, графитна оловка, пастел, оловка у боји	обрада	вежбање	
	41-42.	Текстура – декупаж Тема: <i>Украсна кутија</i> Техника: мотиви са салвета, лепак	обрада	вежбање	
	43-44.	Композиција Ликовна слагалица естетска анализа радова)		систематизација	
	45-46.	Манастири и цркве – сведочанства прошлости Тема: <i>Израда макете</i> Техника: картон, стиропор	обрада	вежбање	
	47-48.	Архитектура и споменици културе Тема: <i>Градим од папира</i> Техника: папир, картон	обрада	вежбање	
	49-	Уметничка дела	обрада	вежбање	

	50.	Тема: <i>Слика свеца , Икона крсне славе</i> Техника: темпера, уљани пастел			
	51-52.	Археологија и археолошки локалитети, Тема: <i>Посуда за храну</i> Техника: вајање, глинамол	обрада	вежбање	
	53-54.	Уметник и његово дело, Тема: <i>Играло се сликом – репродукција</i> Техника: темпере, уљани пастел, оловка	обрада	вежбање	
	55-56.	Скулпторска дела природе Тема: <i>Кањон реке</i> Техника: вајање, глина, картон, новине...	обрада	вежбање	
	57-58.	Скулптурска дела природе Тема: <i>Вуклан</i> Техника: вајање, глина ...		вежбање проширивање знања	
	59-60.	У сусрет Ускрсу Тема: <i>Ускришње јаје</i> Техника: вајање		вежбање	
	61-62.	Наслеђе - обнављање (естетска анализа радова) Ликовна слагалица		вежбање систематизација	
5. СЦЕНА	63-64.	Сценографија – оживети позорницу Тема: Сценографија за представу Техника: .обликовање – картон, темпера ...	обрада	вежбање	
	65-66.	Маске и костими – ко се крије иза маске сад Тема: <i>Костими за позоришну представу</i> Техника: .обликовање - текстил...	обрада	вежбање	
	67-	Специјални ефекти – шта би било када би	обрада	вежбање	

	68.	било Тема: Специјални ефекти за представу Техника: дигитална средства за снимање звука		
	69-70.	Сцена Ликовна слагалица	обнављање, систематизација	
	71-72.	Арт изазов за крај Тема: Маскирајте се у омиљене уметнике или ликове са њихових слика - одељењска фотографија за крај 4.разреда	вежбање, систематизација	

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљ рада ликовне секције јесте да постиче и развија стваралачко мишљење код ученика и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером ликовне уметности.

Задаци ликовне секције су:

- Схватање ликовно-визуелног рада као израз индивидуалног осећања, доживљаја и стваралачке имагинације;
- Ученици треба да опажају, објашњавају, сећају се и реконструишу појаве и ситуације;
- Ученици треба да оплемењују животни и радни простор;
- Стекну искуства о контрасту облика, коришћењу материјала за рад, визуелним знаковима, опажању облика кретања, компоновању...

Методе рада:

- метода усменог излагања (метода приповедања, метода описивања, метода објашњења, метода образложења)
- метода разговора (дијалошка метода)
- метода демонстрације
- метода практичних радова
- метода цртања и илустративних радова
- визуелна метода (документацијска, демонстрацијска)

Оријентациони план наставних јединица ликовне секције

1.Упис чланова секције и упознавање са планом и програмом секције- утврђивање

1. Линија- „Олуја“-обрада
2. „Слушај свете ја сам дете“- сликамо за сву децу света- утврђивање
3. Основне и изведене боје- „Ћилим моје баке“-обрада
4. Композиција- „Мртва природа“-утврђивање
5. Перспектива -„Ја сам мала жабица“-обрада
6. Перспектива-„Жирафин поглед“-утврђивање
7. Топле и хладне боје-„Јесен“; „Плаво море“-обрада
8. Топле и хладне боје-„Јесен“; „Плаво море“-утврђивање
9. Сликарски материјали и технике- пастел и креде у боји-„Дрво на ветру“-обрада

10. Сликарски материјали и технике- пастел и креде у боји-„Бура“
  11. Сликарски материјали и технике- акварел-„Хиљаду миља под морем“-утврђивање
  12. Сликарски материјали и технике- акварел-„Магла“-обрада
  13. Правимо новогодишње поклоне-„Кутија за ситнице“-обрада
  14. Правимо новогодишње поклоне-„Кутија за ситнице“-утврђивање
  15. Новогодишња изложба радова- утврђивање
  16. Сликарски материјали и технике-темпера-„Снег савија гране“-обрада
  17. Сликарски материјали и технике-темпера-тема по избору ученика -утврђивање
  18. «Свети Сава»- утврђивање
  19. Колаж-„Најнеобичнија животиња“-обрада
  20. Колаж-„Биљка из моје маште“-утврђивање
  21. Фротаж- по избору ученика- обрада
  22. Фротаж- по избору ученика -утврђивање
  23. „Та мила моја мајка“-правимо поклон за наше најдраже- утврђивање
  24. Асамблаж- по избору ученика- обрада
  25. Асамблаж- по избору ученика- утврђивање
  26. Светло сенка- преобликовање сенки -утврђивање
  27. Отискивање-„Лиснати ћилим“-утврђивање
  28. Дизајн-„Фасцикла“, „Кутија за оловке“-обрада
  29. Шарамо најлепше јаје- утврђивање
  30. Ускршња изложба радова- утврђивање
  31. Стрип- обрада
  32. Стрип -утврђивање
  33. Правимо скулптуре- обрада
  34. Правимо скулптуре -утврђивање
  35. Годишња изложба радова- утврђивање
- План је подложен променама редоследа реализације наставних једница у складу са одређивањем датума одржавања излагања ученичким радова..
  - Изложбе и манифестације у којима је планирано учешће чланова секције: Јесења изложба радова, Новогодишња изложба, Савини дани и Дан школе, школска слава Свети Сава, Најлепша мама на свету (8. март), Вакршња изложба и Годишња изложба радова
  - Ликовна секција је непосредно вези са Дечјим савезом и узима учешћа у свим активностима из њиховог домена.
  -

КРЕАТИВНА СЕКЦИЈА

Креативну секцију 1 час недељно, односно 36 часова годишње.

Циљевии задаци КРЕАТИВНЕ СЕКЦИЈЕ :

- Кроз израду различитих предмета - увођење деце у свет креативности и учења да предмети из окружења могу се обликовати и употребљавати у добре сврхе;
- користећи различите материјале ученици ће правити шешире, маске, чиније, осликавати саксије итд.у оквиру групе и на тај начин ће се подстицати међусобно зближавање код деце, развијање стваралаштва, спретности, слободног стварања и друштвености.

Оријентациони план наставних јединица:

1. Упис чланова - утврђивање
2. План и програм рада Креативне секције. Презентација неких радова – утврђивање
3. Чаша за оловке – обрада
4. Чаша за оловке – утврђивање
5. Корице за свеске – обрада
6. Корице за свеске – утврђивање
7. Касица прасица – обрада
8. Кесица прасица – утврђивање
9. Хранилища за птице – обрада
10. Хранилища за птице – утврђивање
11. Албум за фотографије – обрада
12. Албум за фотографије – утврђивање
13. Саксије – обрада
14. Саксије – утврђивање
15. Новогодишњи украси и честитке – обрада
16. Новогодишњи украси и честитке – утврђивање
17. Маске – обрада
18. Маске – утврђивање
19. Украсне кутије – обрада
20. Украсне кутије – утврђивање
21. Срце од вунице – обрада
22. Кесице за поклоне – обрада
23. Фиоке за ситнице од кутија шибица – обрада
24. Фиоке за ситнице од кутија шибица – утврђивање
25. Ветрењача – обрада
26. Васкршње свечаности – обрада
27. Васкршње свечаности – утврђивање
28. Планета Земља – обрада
29. Планета Земља – утврђивање
30. Правимо коверте за писма – обрада
31. Организер – обрада
32. Орган
33. Осликовање мајица – обрада
34. Осликовање мајица – утврђивање
35. Изложба радова – систематизација
36. Анализа рада КРЕАТИВНЕ СЕКЦИЈЕ

Оријентациони план наставних јединица, наставни садржаји, су распоређени по редоследу реализације, уз могућност промене редоследа ради усклађивања са календаром рада и различитим културним манифестацијама.

МУЗИЧКА КУЛТУРА– 4. РАЗРЕД

Циљ :Циљ наставе музичке културе јесте да код ученика развије интересовање и љубав према музici кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа. **Годишњи фонд:** 36

Напомена: Природа саме музике, па и предмета музичка култура указује на стално пројектирање свих области и програмских садржаја.

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Опште међупредметне и предметне компетенције
Музиком до знања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО <ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражености (мелодиска линија, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика 	тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражаяним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражености; – уочи контрапункт и понављање у	МК. 1.1.1. МК. 1.1.2. МК. 1.2.1. МК. 1.2.2. МК. 1.2.3. МК. 1.2.4. МК. 1.3.1. МК. 1.3.2. МК. 1.3.3. МК. 1.3.4. МК. 1.4.1. МК. 1.4.2. МК. 1.4.3. МК. 1.4.4.	1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.

<p>(композиције домаћих и страних композитора)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Динамика (крешендо, декрешендо) • Тактирање у трочетвртинском такту • Репетиција, прима и секонда волта <p>Једноставна ритмичка и мелодијска пратња</p>		<p>музичком делу;</p> <p>– пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;</p> <p>– примени изражајне музичке елементе;</p> <p>– осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;</p> <p>– осмисли музички одговор на музичко питање;</p> <p>– осмисли једноставну мелодију на краји задати текст;</p> <p>– изабере одговарајући музички садржaj (од понуђених) према литерарном садржају;</p> <p>– поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;</p> <p>– коментарише своје и туђе извођење музике;</p>	<p>МК. 2.1.1.</p> <p>МК.2.1.2.</p> <p>МК. 2.2.1.</p> <p>МК. 2.2.2.</p> <p>МК. 2.2.3.</p> <p>главне</p> <p>МК. 2.2.4.</p> <p>МК. 2.2.5.</p> <p>МК. 2.3.1.</p> <p>МК. 2.3.2.</p> <p>МК. 2.3.3.</p> <p>МК. 2.3.4.</p> <p>МК. 2.4.1.</p> <p>МК. 2.4.2.</p> <p>МК. 2.4.3.</p> <p>МК. 2.4.4.</p> <p>МК. 3.1.1.</p>	<p>ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музici и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музici у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија</p>
--	--	---	--	---

		<p>– самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације:</p> <p>– учествује у школским приредбама и манифестацијама.</p>		<p>критички однос</p> <p>према музици. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p>
<p>2. Научимо ове ноте нове</p> <p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) 	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; • примени изражajне музичке елементе; • поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; • коментарише своје и туђе извођење музике; 		<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Дела фолклорне традиције српског и других народа • Народни инструменти нашег и других народа • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Трајање (цела нота и пауза, нота четвртине са тачком) • Савладавање тонске висине и солмизације у обиму $\text{це}-\text{це}^2$ • Тактирање у 4/4 такту • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка 	<ul style="list-style-type: none"> • самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације : <p>учествује у школским приредбама и манифестацијама;</p>		<p>11) дигитална компетенција.</p> <p>ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музici и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музici у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија</p>
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> Илустрације на краји литерарни текст Креирање покрета уз музiku коју ученици изводе 				<p>критички однос према музики. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p>
<p>3. Музички свет</p> <p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО</p> <ul style="list-style-type: none"> Композиције различитог карактера Елементи музичке изражajности (темпо, ритам, динамика) Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) Дела фолклорне традиције српског и других народа Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху Темпо (<i>Andante, Moderato, Allegro</i>) Це-дур лествица 	<p>тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражajним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражajности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; 		<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музici и отворен је за различите уметничке</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<ul style="list-style-type: none"> • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка Креирање покрета уз музику коју ученици изводе 	<ul style="list-style-type: none"> – примени изражајне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и 	<p>садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музici у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музici. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p>
--	--	--

		манифестацијама.		
4. Музичка чаролија СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО <ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Певање и свирање песама из нотног текста • Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима • Народни инструменти 	– опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражajним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражajности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражajне музичке елементе; – осмисли и изведе	1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.	<p>ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музici и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања,</p>	

<p>нашег и других народа</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свирање инструменталих аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука • Боја (различити гласови и инструменти) • Једноставна ритмичка и мелодијска пратња • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка • Илустрације на краћи литерарни текст • Креирање покрета уз музику коју ученици изводе <p>Креирање мелодије на одабрани текст</p>		<p>једноставну ритмичку и мелодијску пратњу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама. 		<p>ставове и на креативан и конструктиван начин остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музici у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос према музici. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p>
---	--	---	--	---

5. Музика око нас	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	<ul style="list-style-type: none"> • Композиције различитог карактера • Елементи музичке изражajности (инструмент глас, темпо, ритам, динамика) • Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора) • Музичка прича • Музика у служби других медија • Музички бонтон • Музика и здравље • Музичке игре (дидактичке) • Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху • Музичке драматизације • Динамика 	<ul style="list-style-type: none"> – опише своја осећања у вези са слушањем музике; – препознаје народну и уметничку музику; – опише улогу музике у медијима; – разликује инструменте по боји звука и изражajним могућностима; – повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражajности; – уочи контраст и понављање у музичком делу; – пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; – примени изражajне музичке елементе; – осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; 	<p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p> <p>ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА</p> <p>На основу музичког искуства у основној школи ученик ужива у музici и отворен је за различите уметничке садржаје. Користи музичко знање и вештине да изрази своја осећања, размишљања, ставове и на креативан и конструктиван начин</p>
--------------------------	---	--	--	---

<p>(крешендо, декрешендо)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Темпо (<i>Andante, Moderato, Allegro</i>) • Боја (различити гласови и инструменти) • Музичка питања и одговори и музичка допуњалка <p>Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономатопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – осмисли музички одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – коментарише своје и туђе извођење музике; – самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; – учествује у школским приредбама и манифестацијама. 	<p>остварује своје циљеве.</p> <p>Искуство и вештину у слушању и опажању приликом индивидуалног и групног</p> <p>музицирања примењује у комуникацији са другима. Музичка искуства подстичу ученика да разлике сматра предностима што користи у развијању идеја и сарадње.</p> <p>Користи знања о музici у разумевању савремених догађаја, историје, науке, религије, уметности и сопствене културе и идентитета. Развија критички однос</p> <p>према музичи. Има одговоран однос према традицији свог народа и других култура.</p>
--	--	--

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, ствараситуацију,	<ul style="list-style-type: none"> • Слуша, пева песама различитог садржаја и 	Учествовање у свим

сугерише, подстиче, анализира...	карактера по слуху, изводи музичке драматизације,...	активностима, слушање композиција, свирање, учествује и прати ток музичке игре...
----------------------------------	--	---

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Музички инструменти, ритмички музички инструменти, дигитална наставна средства, CD, уџбеник,...

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширени садржаји, а за ученике са сметњама у развоју су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно	Сумативно
<p>Формативно</p> <p>Формативно</p> <p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентираје у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно</p> <p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика накрају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописан уевиденцију о образовно-васпитном раду.</p> <p>Певање, свирање, извођење покрета телом на слушану композицију, знање нота,....</p>

УЏБЕНИЦИ: Ђачић, Мила: *Музичка култура, уџбеник за четврти разред основне школе*, Београд: БИГЗ школство, 2020.

ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ

Бр. теме	ТЕМА	Часови обраде	Други облик рада	Укупно
I	Музиком до знања СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	6	2	8
II	Научимо ове ноте нове СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	5	1	6
III	Музички свет СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	3	1	4
IV	Музичка чаролија СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	7	1	8
V	Музика око нас СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ, МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ, МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	8	2	10
Укупно		29	7	36

Час	Наставна област/тема	Наставна јединица	Тип часа
1.	Музиком до знања	Поново у школи – <i>Полазак у школу</i> , Божидар Станић	Обрада
2.	Музиком до знања	Научили смо у трећем разреду	Утврђивање
3.	Музиком до знања	Динамика у музичи	Обрада
4.	Музиком до знања	Прима и секонда волта	Обрада
5.	Музиком до знања	Трочетвртински такт	Обрада
6.	Музиком до знања	<i>Мали ћачки валцер</i> , Никола Херцигоња	Обрада
7.	Музиком до знања	Знаци за продужење трајања ноте	Обрада
8.	Музиком до знања	Музиком до знања – научили смо	Утврђивање
9.	Научимо ове ноте нове	Нота ЛА – <i>Лазара мајка грдила</i> , народна песма	Обрада
10.	Научимо ове ноте нове	Нота СИ – <i>Синоћ мајка оженила Марка</i> , народна песма	Обрада
11.	Научимо ове ноте нове	Нота ДО 2 – <i>Нота до</i> , Мила Ђачић	Обрада
12.	Научимо ове ноте нове	Четворочетвртински такт	Обрада
13.	Научимо ове ноте нове	Цела нота и цела пауза	Обрада
14.	Научимо ове ноте нове	Научимо ове ноте нове – научили смо	Утврђивање
15.	Музички свет	C-dur лествица	Обрада
16.	Музички свет	Полустепен и степен у лествици	Обрада
17.	Музички свет	Темпо у музичи – <i>Банаћанско коло</i> , народна песма	Обрада
18.	Музички свет	Музички свет – научили смо	Утврђивање
19.	Музичка чаролија	Новогодишње радости	Обрада
20.	Музичка чаролија	Зимске чаролије	Обрада
21.	Музичка чаролија	<i>Химна Светом Сави</i> , Корнелије Станковић	Обрада
22.	Музичка чаролија	<i>На ливади</i> , Милоје Милојевић	Обрада
23.	Музичка чаролија	Народна и уметничка музика – <i>Завичају мој</i> , непознати аутор	Обрада
24.	Музичка чаролија	<i>Ајд' на рогаљ момче</i> , народна песма	Обрада
25.	Музичка чаролија	<i>Лепо ти је рано уранити</i> , народна песма	Обрада
26.	Музичка чаролија	Музичка чаролија – научили смо	Утврђивање
27.	Музика око нас	Симфонијска бајка	Обрада
28.	Музика око нас	У концертној дворани	Обрада
29.	Музика око нас	У ритму полке	Обрада
30.	Музика око нас	Опера	Обрада
31.	Музика око нас	<i>Карневал животиња</i> , Камиј Сен Санс	Обрада
32.	Музика око нас	Музика из филмова и серија – <i>Пили Дуга Чарапа</i> , Андерс Берглунд	Обрада
33.	Музика око нас	<i>Деца су украс света</i> , Миња Субота	Обрада
34.	Музика око нас	<i>Добар друг ти вреди више</i> , Миња Субота	Обрада
35.	Музика око нас	Музика око нас – научили смо	Утврђивање
36.	Музика око нас	На крају четвртог разреда...	Утврђивање

Назив предмета: Енглески језик

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Годишњи фонд часова: 72

Област/Тематски садржаји програма/ Комуникативне функције	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Стандарди	Компетенције Опште међупредметне компетенције
1.Starter Unit Welcomeback! Добродошли назад! (Уводна тема) Поздрављање представљање, описивање људи	- изрази који се користе за поздрављање, представљање, и основну друштвену комуникацију са вршњацима – <i>What's your name? I'm (Miloš). Hello. Bye. How are you? I'm fine thank you.</i> - речи којима се именују	Ученици могу да: - препознају и именују ликове из уџбеника; - се представе, користе формалне и неформалне поздраве и једноставне изразе који се односе на општу друштвену комуникацију са вршњацима; 137	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8.1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15.1.1.20. 1.1.21. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	<p>боје, играчке и бројеви до 20;</p> <p>- придеве којима се описује коса;</p> <p>Наставник ће упознати ученике са наставним темама и исходима наставе у овој школској години.</p>	<p>- опишу како неко изгледа;</p> <p>- изговоре, читају и пишу речи којима се именују играчке, боје и бројеве до 20;</p>	<p>2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.120. 2.3.2.</p>	учешће у демократском друштву.
2. Unit 1 - Our new things(Наше нове ствари)	<p>речи којима се именују предмети из учонице;</p> <p>- показне заменице – <i>This / That, These / Those</i>;</p> <p>- правилно писање малих и великих латиничних слова;</p> <p>- речи у којима се појављују гласови и уочавају њихову повезаност са словима.</p> <p>дијалошки модел – <i>How many ... are there? There are ..., What colour is (his) hair? It's (brown);</i></p> <p>- уочавање употребе великог слова;</p>	<p>Ученици могу да:</p> <p>- препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на предмете из учонице;</p> <p>- разумеју кратку причу која се односи на тему;</p> <p>- препознају и правилно напишу мала и велика латинична слова абецеде;</p> <p>- препознају повезаност гласова и слова;</p> <p>- разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који читају;</p> <p>- разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који чују;</p> <p>- разговарају о предметима из учонице користећи показне</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8.1.9. 1.1.10. 1.1.11.1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.</p>	<p>Комуникација и сарадња,</p> <p>дигитална компетенција,</p> <p>рад са подацима и информацијама,</p> <p>компетенција за учење,</p> <p>предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>одговорно учешће у демократском друштву,</p> <p>естетичка компетенција.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - кратак опис своје ученице; - кажу колико нечега има; - напишу кратак опис своје ученице. 			
3. Unit 2 – They're happy now! (Они су срећни сада!) Изражавање стања и осећања	<p>речи које се односе на осећања и стања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - језичку структуру – <i>We're (happy). They're (hungry). Are they (hot)? Yes, they are. No, they aren't;</i> - речи у којима се појављују гласови /tʃ/, /ʃ/ и /θ/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>ch</i>, <i>sh</i> и <i>th</i>. дијалошки модел – <i>Is he / she (sad)? Yes, he / she is. No, he / she isn't. He's / She's happy;</i> - скраћен и пун облик глагола <i>бити</i> – треће лице једнине и множине; -изражавање осећања и стања 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на осећања и стања; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /tʃ/, /ʃ/ и /θ/ и препознају њихову повезаност сакомбинацијом слова <i>ch</i>, <i>sh</i> и <i>th</i>; - разумеју суштину и детаље песме коју читaju; - разумеју суштину и детаље описа који чују; - питају и кажу како се неко осећа; - напишу кратак текст о својим осећањима и стањима. 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, предузимљивост

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<p>4. Unit 3 - I can ride a bike!(Умем да возим бицикл!)</p> <p>Изражавање способности</p>	<p>изрази који се односе на спорт и рекреацију;</p> <p>- језичка структура – <i>Can for abilities</i>;</p> <p>- речи у којима се појављују гласови /æ/, /e/, /ɪ/, /ɒ/, /ʌ/ и препознају њихову повезаност са словима <i>a</i>, <i>e</i>, <i>i</i>, <i>o</i>, <i>u</i>.</p> <p>дијалошки модел <i>Where's the (skateboard)? It's (in front of) the ... Where are the...? They're ...;</i></p> <p>-употреба облика неодређеног члана <i>a / an</i>;</p> <p>-писање кратког текста о способностима</p>	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на спорт и рекреацију; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /æ/, /e/, /ɪ/, /ɒ/, /ʌ/ и препознају њихову повезаност са словима <i>a</i>, <i>e</i>, <i>i</i>, <i>o</i>, <i>u</i>; - комуницирају о способностима; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који читају; - разумеју детаље описа који чују; - да питају и кажу где се нешто налази; - напишу кратак текст о својим способностима. 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .</p>
<p>5. Review and test1</p> <p>(Ревизија и тест 1)</p> <p>Описивање предмета,</p>	<p>- изразе и речи које се односе на предмете из учионице, осећања и стања и спорт и рекреацију;</p> <p>- дијалошке моделе и језичке структуре из претходне четири теме</p>	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе на предмете из учионице, осећања и стања и спорт и рекреацију; - разумеју и повежу питања и договоре које прочитају; 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење,</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

изражавање осећања и способности.	<p><i>Where's the...? It's (between) ... Where's Tim / Rosy? He's / She's (in front of) the ... Can (Alex/Ruby) run? Yes, he/she can. No, he/she can't.</i></p> <p>- речи које садрже гласове /tʃ/, /ʃ/, /θ/, /æ/, /e/, /ɪ/, /ɒ/, /ʌ/ односно (комбинације) слова <i>ch, sh, th, a, e, i, o, u</i>.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - разумеју шта неко уме / не уме да уради употребе одговарајуће глаголе; - питају и кажу шта неко уме / не уме да уради; - препознају једнину и множину именица и употребе одговарајуће лице глагола; - препознају речи које садрже одговарајуће гласове. 	2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26.	одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .
6. Unit 4 - Have you got a milkshake? (Да ли имате милкшејк?) Изражавање поседовања, потреба, осета и осећања.	<p>- речи које се односе на храну и бројеве до 100;</p> <p>- језичку структуру – <i>Have you got...? Yes, we have. No, we haven't. / Yes, I have. No, I haven't. Has he / she got...? Yes, he / she has. No, he / she hasn't.</i></p> <p>- речи у којима се појављују гласови /gr/, /br/, /fr/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>gr, fr, br</i>.</p> <p>дијалошки модел –<i>Have you got...? Yes, we have.</i></p>	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на храну; - препознају, именују, прочитају и напишу бројеве до 100; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /gr/, /br/, /fr/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>gr, fr, br</i>; - разумеју суштину и детаље разговора који читају; - разумеју суштину и детаље дескриптивног текста који чују; 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.3.2.	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка

	<p><i>No, we haven't.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -употреба знака питања; - писање кратког текста о храни 	<ul style="list-style-type: none"> - питају и кажу да ли нечега има / нема односно да ли и шта неко има / нема; - напишу кратак текст о храни коју имају / немају за ручак. 		предузетништву .
7. Unit 5 – We've got English! (Ми имамо енглески!) Описивање простора и хронолошко изражавање времена.	<p>речи које се односе на школски простор и школске предмете;</p> <ul style="list-style-type: none"> - језичку структуру – <i>What have we got on (Monday)? We've got (PE) on (Tuesday)What have we got in the (art) room?</i> <i>We've got (crayons)</i> и присвојне придеве <i>our, their;</i> - речи у којима се појављују гласови /dr/, /tr/, /kr/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова – <i>dr, tr, cr</i> - уочавање великог почетно слово код писања дана у недељи; - писање кратког текста о распореду часова. 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе школски простор и школске предмете; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /dr/, /tr/, /kr/ и препознају њихову повезаност сакомбинацијом слова <i>dr, tr, cr</i> - разумеју суштину и детаље текста (веб странице) који прочитају; - разумеју суштину и детаље описа слике који чују; - разговарају о распореду часова; - питају и кажу шта имају у својој учионици; - напишу ког дана имају који предмет. 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.	Комуникација, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<p>8. Unit 6– Let's play after school!</p> <p>(Хајде да се играмо после школе!)</p> <p>Описивање активности и изражавање хронолошког времена.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - изразе који се односе на активности после школе; - језичку структуру <i>Present Simple</i>, прво лице једнине, потврдно и одрично; - речи у којима се појављују гласови /fl/, /pl/, /bl/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова – <i>fl</i>, <i>pl</i>, <i>bl</i>. -реченични модели – <i>I visit my Grandma every Tuesday. I don't watch TV</i> - писање кратког текста о свакодневним активностима после школе 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на активности после школе; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /fl/, /pl/, /bl/ и препознају њихову повезаност сакомбинацијом слова <i>fl</i>, <i>pl</i>, <i>bl</i>; - разумеју суштину и детаље текста на постери који прочитају; - разумеју суштину и детаље текста који чују; - кажу и напишу којим активностима се баве сваки дан после школе. 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.	<p>Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .</p>
<p>9. Review&Test 2</p> <p>(Ревизија и тест 2)</p> <p>Описивање предмета, активности, хронолошко</p>	<ul style="list-style-type: none"> - бројеви и изрази и речи које се односе на храну, школу и школске предмете, активности после школе; - језичке структуре – <i>Has he / she / it got ...? Yes, he</i> 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прочитају и правилно напишу бројеве до 100, изразе и речи које се односе на храну, школу и школске предмете, активности после школе; - повежу питања и одговоре које 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3.	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама,</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

изражавање времена.	<p><i>/ she / it has. No, he / she / it hasn't. Present Simple –</i> прво лице једнине, потврдно и одрично;</p> <p>- речи које садрже гласове /gr/, /br/, /fr/, /dr/, /tr/, /kr/, /fl/, /pl/, /bl/ односно комбинацију слова <i>gr, br, fr, tr, cr, tr, fl, pl, bl</i>.</p>	<p>прочитају, а који се односе на слику;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повежу израз и слику и заокруже одговарајућу реч; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи. 	<p>1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .</p>
10. Unit 7– Let's buy presents? (Хајде да купимо поклоне!) Честитање, изражавање допадања/недопадања.	<p>- речи које се односе на рођендан;</p> <p>- језичку структуру – <i>Present Simple</i> глагола <i>like</i> – прво и треће лице једнине, потврдно, упитно и одрично;</p> <p>- речи у којима се појављују гласови /kl/, /gl/, /sl/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова – <i>cl, gl, sl</i>.</p> <p>-дијалошки модел –<i>What does he / she like? He /</i></p>	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на рођендан; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /kl/, /gl/, /sl/ и препознају њихову повезаност са комбинацијом слова <i>cl, gl, sl</i>; - разумеју инструкције које читају; - разумеју суштину и детаље разговора који чују; - изразе допадање и недопадање, 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.7. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.14. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.20. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.3.</p>	<p>Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>

	<i>She likes ... What do you like? I like ... + I don't like, He / She doesn't like;</i>	усмено и писмено.	2.3.1. 2.3.2.	.
11. Unit 8 - What's the time? (Колико има сати?) Изражавање активности и хронолошког времена.	- изрази који се односе на свакодневне радње; - изражавање времена – пун сат; - језичку структуру – <i>Present Simple</i> – треће лице једнине, потврдно; - речи у којима се појављују гласови /sm/, /sn/, /st/, /sk/ и уочавају њихову повезаност са комбинацијом слова – <i>sm, sn, st, sk</i> ; - дијалошки модел – <i>What's the time? It's (seven) o'clock</i> и реченичне моделе – <i>He has breakfast at seven o'clock. She goes to school at nine o'clock.</i>	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на свакодневне радње; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /sm/, /sn/, /st/, /sk/ и препознају њихову повезаност сакомбинацијом словашт, <i>sm, st, sk</i> ; - разумеју суштину и детаље текста о нечијим свакодневним активностима који читају; - разумеју суштину и детаље текста о нечијим свакодневним активностима који чују; - кажу колико је сати; - питају и кажу шта раде свакога дана у одређено време; - напишу кратак текст о својим свакодневним активностима.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .

12. Unit 9 – Where does she work? (Где она ради?) Описивање ствари и места, изражавање свакодневних активности.	изрази који се односе на места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - језичку структуру – <i>Present Simple</i> – треће лице једнине, упитно – <i>да ли</i> питања и питања са упитним речима; - речи у којима се појављује глас /eɪ/ у средини и уочавају како слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>a</i> – <i>lake, gate...</i> -дијалошки модел – <i>Where does he work? He works in a police station.</i> <i>Does he / she work in a shop? Yes, he / she does.</i> <i>No, he / she doesn't.</i>	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу изразе који се односе на места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /eɪ/ у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>a</i> ; - разумеју суштину и детаље интервјуа о нечијем занимању који читaju; - разумеју суштину и детаље интервјуа о нечијим радним обавезама који чују; - питају и кажу где је неко запослен и шта тамо ради; - правилно користе зарез и везник <i>u</i> (<i>and</i>); - напишу кратак текст на тему где и шта неко ради.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву .
---	--	--	--	--

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<p>13. Review and Test 3(Ревизија и тест 3)</p> <p>Изражавање активности и хронолошког времена.</p>	<p>Ученици понављају:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изразе и речи које се односе нарођендан, свакодневне радње, места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - језичку структуру – <i>Present Simple</i>, прво и треће лице једнине, потврдно, упитно и одрично; - речи које садрже гласове /kl/, /gl/, /sl/, /sm/, /sn/, /st/, /sk/, односно комбинацију слова <i>cl, gl, sl, sm, sn, st, sk</i>. 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе нарођендан, свакодневне радње, места где су људи запослени и њихове свакодневне задатке; - употребе правilan облик глагола <i>like</i>; - повежу почетак и крај реченице по слици; - питају и кажу шта неко воли / не воли, односно ради сваки дан у одређено време; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи. 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>Комуникација, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.</p>
<p>14. Unit 10– It's hot today! (Данас је врућина!)</p> <p>Описивање ствари и бића, метеоролошко изражавање времена.</p>	<p>изрази и речи које се односе на временске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих;</p> <ul style="list-style-type: none"> - језичке структуре – <i>What's the weather like?</i> <i>It's windy. It's hot. It's raining. It's raining, I</i> 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу изразе и речи које се односе на временске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих; - разумеју кратку причу која се односи на тему; 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	<p><i>can't go out. It's snowing, I can make a snowman. Put on your sun hat. Don't put on your coat;</i></p> <p>- речи у којима се појављује глас /ai/у средини и уочавају како слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>i</i> – <i>bike, kite...</i></p>	<p>- правилно изговоре глас /ai/у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>i</i>;</p> <p>- разумеју суштину и детаље временског извештаја који читају;</p> <p>- разумеју суштину и детаље временског извештаја који чују;</p> <p>- питају и кажу какво је време;</p> <p>- кажу и напишу шта могу да раде у одређеним временским приликама.</p>	<p>2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>
<p>15. Unit 11– What are you wearing? (Шта ти имаш на себи?)</p> <p>Описивање ствари и бића, хронолошко изражавање времена.</p>	<p>- речи које се односе на одевање;</p> <p>- изразе који се односе на гледање на сат – пола сата, петнаест минута;</p> <p>- језичке структуре – <i>What are you wearing? I'm wearing... What's he / she wearing? He's / She's wearing ... What's the time? It's half past ... / quarter past / to ...</i></p> <p>- речи у којима се појављује глас /əʊ/у</p>	<p>Ученици могу да:</p> <p>- препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на одевање;</p> <p>- препознају, правилно изговоре, читају и напишу изразе који се односе на гледање на сат – пола сата, петнаест минута;</p> <p>- разумеју кратку причу која се односи на тему;</p> <p>- правилно изговоре глас /əʊ/у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	<p>средини и уочавају како слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>o</i> – <i>nose, rope, bone...</i></p>	<p>самогласника <i>o</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумеју суштину и детаље песме коју читају; - разумеју суштину и детаље описа одеће који чују; - питају и кажу шта неко има на себи и колико је сати; - опишу шта имају на себи – усмено и писмено. 	2.3.1. 2.3.2.	ка предузетништву
16. Unit 12– You're sleeping! (Ти спаваш!) Честитање, изражавање активности.	<ul style="list-style-type: none"> - изрази и речи које се односе на венчања и прославе; - језичку структуру – <i>Present Continuous</i>, прво и треће лице једнине и множине, потврдно и упитно; - речи у којима се појављује глас /u:/ и уочавају како слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>u</i> – <i>June, flute, cube...</i> - дијалошки модел <i>What are you doing? I'm / We're watching a video. What's he / she doing?</i> 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и напишу изразе и речи које се односе на венчања и породичне прославе; - правилно изговоре глас /u:/ у средини речи и уоче да слово <i>e</i> на крају речи мења изговор самогласника <i>u</i>; - разумеју суштину и детаље дескриптивног имеила коју читају; - разумеју суштину и детаље имеила који чују; - питају и кажу шта неко тренутно ради; - напишу кратак текст о ономе што 	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву

	<i>He's / She's eating the cake. What are they doing? They're talking</i>	тренутно раде.		
17. Review & Test 4 (Ревизија и тест 4) Описивање ствари и бића, изражавање активности хронолошко изражавање времена.	- изрази и речи које се односе навременске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих, одевање и гледање на сат, венчања и породичне прославе; - језичку структуру – <i>Present Continuous</i> треће лице једнине множине – да ли питања и кратки одговори; - речи које садрже гласове /ai/, /ei/, /əʊ/, /u:/ односно комбинацију слова i _ e, a _ e, o _ e, u _ e.	Ученици могу да: - прочитају и правилно напишу изразе и речи које се односе навременске прилике и активности које могу да раде у зависности од њих, одевање и гледање на сат, венчања и породичне прославе; - употребе одговарајуће изразе / речи које се односе на гледање на сат и временске прилике; - повежу питање и одговор по сликама; - питају и кажу колико је сати и какво је време; - препознају и заокруже одговарајући глас у речи која га садржи.	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву
18. Unit 13– Look at all the animals! (Погледај све те животиње!)	- речи које се односе на домаће животиње; - речи којима се описују	Ученици могу да: - препознају, именују, прочитају и напишу речи које се односе на	1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10.	Комуникација, дигитална компетенција,

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Описивање бића и ствари, изражавање активности.	<p>нечије особине – описни придеви;</p> <p>- језичке структуре – <i>Comparative Adjectives</i>и облике императива за изражавање правила;</p> <p>- речи у којима се појављује глас /i:/ на крају и у средини речи и уочавају његову повезаност са дуплим словом <i>ee</i>.</p> <p>- увежбавање реченичних модела користећи компаративе придева – <i>The horse is bigger than the goat. The goose is louder than the hen;</i></p> <p>- увежбавање реченичних модела – <i>Don't feed the animals. Wear boots.</i> (правила понашања)</p>	<p>домаће животиње;</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, правилно изговоре и употребе речи којима се описују нечије особине; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре глас /i:/ на крају и у средини речи и уоче његову повезаност са дуплим словом <i>ee</i>; - разумеју суштину и детаље информативног летка - правила понашања која читају; - разумеју правила понашања који чују; - упореде особине – кажу и напишу шта је веће, ниже, више, гласније, тише... 	<p>1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>
19. Unit 14– Look at the photos!	<p>- речи којима се описују људи и простор;</p>	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - препознају, именују, прочитају и 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10.</p>	<p>Комуникација, дигитална</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<p>(Погледај фотографије!)</p> <p>Описивање бића и ствари, изражавање хронолошког времена.</p>	<p>- језичку структуру – <i>Past Simple</i> глагола <i>to be</i> – потврдно и одрично;</p> <p>- речи у којима се појављују дуги и кратки самогласници које производе иста слова (u - /ʌ/y <i>cub</i> - /u:/ <i>ycube</i>; a - /æ/y <i>tap</i> - /eɪ/y<i>tape</i>; i - /ɪ/y <i>rip</i> - /aɪ/y <i>pipe</i>) и уочавају како слово <i>e</i> на крају речи утиче надужину самогласника (/ʌ/y <i>cub</i> - /u:/ <i>ycube</i>; /æ/y <i>tap</i> - /eɪ/y<i>tape</i>; /ɪ/y <i>rip</i> - /aɪ/y <i>pipe</i>);</p> <p>-- увежбавање реченичних модела користећи <i>Past Simple</i> глагола <i>to be</i> и изразе / речи којима се описују људи и простор – <i>I was happy. He wasn't sad. The room was untidy. She was naughty. They were tired. You weren't wet. The balloons were on the floor.</i></p>	<p>напишу речи којима се описују људи и простор;</p> <p>- разумеју кратку причу која се односи на тему;</p> <p>- упореде и правилно изговоре дуге и кратке гласове, односно уоче како слово <i>e</i> на крају речи утиче надужину самогласника (/ʌ/y <i>cub</i> - /u:/ <i>ycube</i>; /æ/y <i>tap</i> - /eɪ/y<i>tape</i>; /ɪ/y <i>rip</i> - /aɪ/y <i>pipe</i>);</p> <p>- разумеју суштину и детаље текста о догађају из прошлости који читају;</p> <p>- разумеју текст о догађају из прошлости који чују;</p> <p>- опишу људе и простор;</p> <p>- усмено и писмено опишу догађај из прошлости.</p>	<p>1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>
<p>20. Unit 15 – Well done! (Браво!)</p>	<p>- јединица и (не)правилну множина именица –<i>child</i> – <i>children</i>, <i>woman</i> – <i>women</i>,</p>	<p>Ученици могу да:</p> <p>- препознају, правилно изговоре и употребе облике једине и (не)правилне множине именица и</p>	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за</p>

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Изражавање количине, описивање бића и ствари.	<p><i>teddy – teddies, boy - boys;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - неодређене придеве <i>some / any</i> и редне бројеве; - језичку структуру – <i>How many (men) were there? There were (three) men.</i> - дијалошки модел <i>How many (men) were there? There were (three) men. What's Suzy doing? She's running. Is he / she happy? No, he / she isn't. He's / She's sad.</i> 	<p>облике неодређених придева <i>some / any</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> - кажу колико је некога или нечега било; - препознају, правилно изговоре и употребе редне бројеве; - разумеју кратку причу која се односи на тему; - правилно изговоре гласове /j/ и /jk/ на крају речи; - разумеју суштину и детаље бајке коју читају; - разумеју суштину и детаље бајке коју чују; - кажу и напишу шта неко тренутно ради и како се осећа. 	<p>1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6. 2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25. 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.</p>	<p>учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p>
<p>21. Extra skills 2 (Додатне вештине 2) Изражавање права и обавеза.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - изрази и речи које се односе на школска правила; - модалне глаголе <i>may for permissions, must & have to for obligations and rules.</i> 	<p>Ученици могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комуницирају о правилима понашања у школи; - питају и кажу шта смеју, а шта не смеју да раде. 	<p>1.1.1. 1.1.2. 1.1.3. 1.1.4. 1.1.5. 1.1.8. 1.1.9. 1.1.10. 1.1.11. 1.1.12. 1.1.13. 1.1.14. 1.1.15. 1.1.17. 1.1.18. 1.1.20. 1.1.22. 1.1.23. 1.2.1. 1.2.2. 1.2.3. 1.2.4. 1.3.1. 2.1.1. 2.1.2. 2.1.3. 2.1.6.</p>	<p>Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у</p>

			2.1.7. 2.1.8. 2.1.12. 2.1.13. 2.1.15. 2.1.17. 2.1.19. 2.1.22. 2.1.23. 2.1.25 2.1.26. 2.2.1. 2.2.2. 2.2.4. 2.3.1. 2.3.2.	демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивос т и оријентација ка предузетништву
--	--	--	---	---

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

Активности наставника	Активности ученика	Праћење и евалуација
Усмерава, наводи, даје упутства, ствара ситуацију, сугерише, подстиче, анализира, надгледа...	<p>Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа</p> <p>Рад у паровима, малим и великим групама</p> <p>Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)</p> <p>Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)</p> <p>Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).</p> <p>Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).</p> <p>Решавање „текућих проблема“ у разреду, тј. договори</p>	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима групама, задаци у радној свесци, тестови слушања, различите технике формативног оцењивања, ученички радови/пројекти.

	<p>и мини-пројекти.</p> <p>„Превођење“ исказа у гест и геста у исказ.</p> <p>Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, реклами плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).</p>	
--	--	--

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ

Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Демонстративна, аудитивна, аудио-визуелна, метода рада на тексту, илустративна, метода писаних радова, игровне активности, хеуристичка метода,израда пројекта,проблемска настава	- индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални	Уџбеник, дигитални додатак уџбенику, компјутер,флеш картице, радна свеска, фотографије.

Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима: За ученике са изузетним способностима примењују се проширенi садржаји, а за ученике са потешкоћама у учењу су прилагођени садржаји и исходи.

УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

<p>Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.</p> <p>Посматрање, самоевалуација, педаг.свеска</p>	<p>Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тестови, писмене вежбе, усмена провера</p>
---	---

Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма

Наставни програм за стране језике у основној школи усмерен је на развој функционалних знања и заснован је на комуникативно дефинисаним исходима учења, односно активностима које ученик успешно реализује користећи страни језик. Језичке активности слушања, читања, (раз)говора и писања у наставном програму посматрају се интегративно, као нераздвојиве компоненте аутентичне комуникације појединца у било којој говорној заједници. Полазећи од исхода, односно онога што је ученик у стању да оствари у различитим врстама и видовима комуникације (усмене, писане, делимично и оне невербалне), формално и садржински централну позицију наставног програма заузимају управо комуникативне функције (нпр. *поздрављање; представљање себе и других; давање основних информација о себи; давање и тражење основних информација о другима; разумевање и давање једноставних упутстава и налога; позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој игри; исказивање молби, захтева, захвалности, планова, намера, саглашавања, противљења, допадања, недопадања, жеља, потребаи сл.*). На основу комуникативних функција дефинисане су језичке активности помоћу којих се оне могу остварити, а које укључују постепено усавршавање способности разумевања говора, разумевања писаног текста (од трећег разреда), интерактивног усменог и писаног изражавања. Захваљујући цикличној и континуалној концепцији наставног програма, комуникативне функције се преносе, усвајају и увежбавају током читавог образовног циклуса, с растућим степеном сложености. Исходи, комуникативне функције и језичке активности дефинисани су као опште лингвистичке категорије, и стога су за све стране језике идентични. Како би се, међутим, исходи, функције и активности операционализовали, понуђени су и примери реализације, и то за сваки појединачни страни језик. Њима се илуструју неке од најфреkvентнијих и узрасно најадекватнијих могућности за вербалну реализацију комуникативних функција.

Комуникативна настава посматра језик као средство комуникације. Стога је и програм усмерен ка исходима који указују на то шта је ученик у процесу комуникације у стању да разуме и продукује. Табеларни приказ наставника постепено води од комуникативне функције као области, преко активности које у настави оспособљавају ученика да комуницира и користи језик у свакодневном животу, у приватном, јавном или образовном домену. Примена овог приступа у настави страних језика заснива се на настојањима да се доследно спроводе и примењују следећи ставови:

- циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у атмосфери заједништва и међусобне сарадње;
- говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика;
- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке, укључујући њене културолошке и васпитне елементе, као и елементе социјализације;
- битно је значење језичке поруке;
- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник;

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

- са циљем да се унапреди квалитет и обим језичког материјала, настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем;
- наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног (од трећег разреда) кода и њиховог међусобног односа;
- сви граматички садржаји уводе се индуктивном методом кроз разноврсне контекстуализоване примере у складу са нивоом, а без детаљних граматичких објашњења, осим уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање се вреднује и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту.

Комуникативно-интерактивни приступ у настави страних језика укључује и следеће категорије:

- усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину;
- поимање наставног програма као скупа динамичних, заједнички припремљених и прилагођених задатака и активности;
- наставник треба да омогући приступ новим идејама и њихово прихватљење, као и креирање нових идеја;
- ученици се посматрају као одговорни, креативни, активни учесници у друштвеном чину;
- наставни материјали представљају један од извора активности и морају бити праћени употребом додатних аутентичних материјала;
- учионица је простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан;
- рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче развој когнитивних способности ученика (запажање, анализа, закључивање итд.);
- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто, а нарочито на нижем узрасту треба користити интернационализме и речи које су им познате, као и визуализацију као средство семантације.

Технике / активности

Током часа препоручује се динамично смењивање техника / активности које не би требало да трају дуже од 15 минута.

Слушање и реаговање на упутства наставника на страном језику или са аудио-записа (слушај, пиши, повежи, одреди, пронађи, али и активности у вези са радом у учионици: нацртај, исечи, обој, отвори/затвори свеску, итд.)

Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.)

Мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера и сл.)

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Вежбе слушања (према упутствима наставника или са аудио-записа повезати појмове, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.)

Игре примерене узрасту и дидактичком захтеву (за загревање, развијање пажње и концентрације, јачање мотивације, увођење нове језичке грађе или пак утврђивање).

Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...).

Решавање „текућих проблема” у разреду, тј. договори и мини-пројекти.

„Превођење” исказа у гест и геста у исказ.

Заједничко прављење илустрованих и писаних (од трећег разреда) материјала (планирање различитих активности, извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације).

Разумевање писаног језика:

- а) уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...)
- б) препознавање везе између група слова и гласова
- в) одговарање на једноставна питања у вези с текстом - тачно/нетачно, вишеструки избор
- г) извршавање прочитаних упутстава и наредби

Увођење дечје књижевности и транспоновање у друге медије: игру, песму, драмски израз, ликовни израз.

Писмено изражавање:

- а) повезивање гласова и групе слова;
- б) замењивање речи цртежом или slikom;
- в) проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично);
- г) повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама
- д) попуњавање формулара (пријава за курс, претплату на дечји часопис или сл., налепнице за кофер);
- ђ) писање честитки и разгледница;
- е) писање краћих текстова.

Упутство за оцењивање

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Елементи који се оцењују не треба да се разликују од уобичајених активности на часу. Исто тако, оцењивање треба схватити као саставн

и део процеса наставе и учења, а не као изоловану активност која подиже ниво стреса код ученика. Оцењивањем и евалуацијом треба да се обезбеди напредовање ученика у складу са оперативним задацима и квалитет и ефикасност наставе. Оцењивање се спроводи са акцентом на провери постигнућа и савладаности ради јачања мотивације, а не на учињеним грешкама.

Елементи за проверу и оцењивање:

- разумевање говора;
- разумевање краћег писаног текста;
- усмено изражавање;
- писмено изражавање;
- усвојеност лексичких садржаја;
- усвојеност граматичких структура;
- правопис;
- залагање на часу;
- израда домаћих задатака и пројеката (појединачних, у пару и групи).

Начини провере морају бити познати ученицима, односно у складу са техникама, типологијом вежби и врстама активности које

се примењују на редовним часовима.

Презентовање и увежбавање садржаја

С обзиром на различите стилове учења, разноврсност активности кључна је реч за презентовање нове лексичке грађе. Важно је да уважавамо предзнања ученика, јер нам она могу бити добра основа за рад и лакше разумевање теме.

Визуелна наставна средства (картице, постери, стварни предмети из непосредног окружења, како је у општим смерницама већ напоменуто) идеална су за увођење и увежбавање вокабулара. Када се ученицима покаже одређени појам – када га виде, важно је да неколико путу чују како се реч изговара и да је тек на крају изговоре. Хорско понављање корисно је за осећај сигурности ученика јер није „јавно експониран, а страх од исмејања (који је на том узрасту неретко присутан) сведен је на минимум.

Пантомима (као врста драмских техника), као и метода потпуног физичког одговора, веома су омиљене и ефикасне, не само на овом узрасту већ и касније. Нарочито су погодне за ученике кинестетичког стила учења који најчешће имају проблема са концентрацијом, (превођење изговорене речи у покрет и обрнуто). Ове технике су погодне за увођење и увежбавање свих врста

речи: (именице – делови тела, животиње, играчке..; глаголи – устати, сести, подићи, спустити неки предмет...; придеви за описивање стања и осећања – срећан, тужан, гладан, жедан...)

Одговарајући контекст битна је претпоставка успешног усвајања језика, а самим тим и вокабулара, и не мора да буде писани текст. Може да буде прича у сликама, песма, игра и сл. Зато је битна контекстуализација како би усвајање лексике било што ефикасније (нпр. ако се раде домаће и дивље животиње, може да се осмисли обилазак зоолошког врта или фарме), при чему треба водити рачуна да на том узрасту ученици могу да усвоје 5 до 7 нових речи.

Дијалошки модели (као основа за „имитирање“) веома су ефикасни за развијање говора. У недостатку спонтане комуникације међу ученицима наставник може да користи лутке - обичне плишане, прављене од нпр. чарапа или папира – и тако направи одговарајући дијалошки модел. Наставник се може обраћати ученицима са лутком која пита. Ученици ће врло брзо и лако моћи да дају одговор, али и да поставе питања. Наравно, потребно је обезбедити одговарајући контекст који ће и стидљивијим ученицима омогућити да се охрабре и проговоре.

Пројектне активности повећавају мотивацију, јер пружају избор ученицима да одговорно у пару или групи решавају задатак на свој начин у договору са другима, развијајући и јачајући одређене социјалне оријентације. Пројекат је згодан за рад у одељењима мешовитог састава, има лични печат, подстиче кооперативни рад и завршава се увек неком врстом презентације како резултата тако и процеса рада.

Драмске активности омогућавају ученицима да користе језик у одговарајућем контексту и тако „оживљавају“ његову употребу. Њихов потенцијал огледа се између осталог и у томе што:

- ученици не само да уче страни језик на забаван начин, већ кроз интеракцију и различите улоге које преузимају сагледавају ствари из различитихуглова (што доприноси развоју критичког и дивергентног мишљења);
- ученици сарађују и усвајају језик кроз смислену интеракцију на циљном језику и развијају све потребне вештине – когнитивне, комуникативне и социјалне;
- сви могу да учествују – свако добија улогу коју може да „изнесе“ те су зато погодне за рад у одељењима мешовитог састава;
- одговарају свим стиловима учења – визуелни виде, аудитивни чују, кинестетични се изражавају кроз покрет;
- подижу мотивацију и самопоуздање;
- оријентисане су на ученика – наставник има мање доминантну улогу;
- развијају машту и креативност код ученика.

Пожељно је да се драмске активности попут играња улога, мини скечева, луткарских мини представа, импровизација и прича из стварног живота што више користе у настави, не само на овом узрасту, већ и касније.

Социокултурну компетенцију, као скуп знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела сопствене говорне заједнице и заједнице / заједница чији се језик учи, треба уводити од самог почетка учења страног језика на најнижем узрасном нивоу, јер су та знања потребна за компетентну, успешну комуникацију у конкретним комуникативним активностима на циљном језику.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља **интеркултурна компетенција**, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће, подразумева развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, постепеним увођењем социокултурних садржаја на најнижем нивоу (поздрављање, певање пригодних празничних песама и сл.) доприноси се развоју интеркултурне личности, кроз јачање свести о вредности различитих култура и развијање способности за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

Упутство за тумачење граматичких садржаја

Од четвртог разреда наставник ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа и указује на законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа. У процесу наставе страног језика треба тежити томе да се граматика усваја и рецептивно и продуктивно, кроз све видове говорних активности (слушање и говор), на свим нивоима учења страног језика, према јасно утврђеним циљевима, стандардима и исходима наставе страних језика. Главни циљ наставе страног језика јесте развијање комуникативне компетенције на одређеном језичком нивоу, у складу са статусом језика и годином учења.

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

БРОЈ И НАЗИВ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ (Комуникативне функције)	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ			
			Број часова по теми	Обрада	Остали типови
1. Welcome back			2	1	1
	1.	Welcome back!		1	
	2.	Greeting people; Possessive adjectives			1
2. Our new things			4	2	2
	3.	Our new things (school things)		1	
	4.	Grammar: Demonstrative pronouns; Articles		1	
	5.	Song : What's in the classroom			1
	6.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
3. They're happy now			4	2	2
	7.	They're happy now (words for feelings and emotions)		1	
	8.	Grammar : Verb TO BE		1	
	9.	Song: If you're tired and you know it...			1
	10.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
4. I can ride a bike			4	2	2
	11.	I can ride a bike (outdoor activities)		1	

ОИШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	12.	Grammar: Talking about abilities (Can)		1	
	13.	Song: Where's my teddy bear? (prepositions)			1
	14.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
5. Review and Test				2	0
	15.	Review 1			1
	16.	Test 1			1
6. Have you got a milkshake?				4	2
	17.	Have you got a milkshake? (food)			1
	18.	Grammar: Have got			1
	19.	Song: Let's count to hundred! Numbers (10-100)			1
	20.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
7. We've got English				4	1
	21.	We've got English! (school subjects)			1
	22.	Timetable; Possessive adjectives			1
	23.	Song: At our School			1
	24.	Culture: School life (can, may,must,have to)			1

ОИШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

8. Let's play after school			4	2	2
	25.	Let's play after school (after-school activities)		1	
	26.	Grammar: Present Simple Tense (positive and negative form)		1	
	27.	Song: After school			1
	28.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
9. Review and Test			2	0	2
	29.	Review 2			1
	30.	Test 2			1
10. Let's buy presents			4	1	3
	31.	Let's buy presents (party objects)		1	
	32.	Grammar: Talking about likes and dislikes (Present Simple Tense)			1
	33.	Song: Our neighbours			1
	34.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
11.What's the time?			4	1	3
	35.	What's the time? (everyday activities)		1	
	36.	Telling the time			1
	37.	Song: What do you do in the morning?			1
	38.	Reading, writing, listening and speaking skills			1

ОИШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

12. Where does she work?			4	2	2
	39.	Where does she work? (places in town)		1	
	40.	Grammar: Present simple tense (WH and Yes/No questions)		1	
	41.	Song: Places to go!			1
	42.	Culture: London (going to for plans)			1
13. Review and Test			2	0	2
	43.	Review 3			1
	44.	Test 3			1
14. It's hot today			4	1	3
	45.	It's hot today!(weather)		1	
	46.	Talking about the weather; Imperative			1
	47.	Song: What's the weather like today?			1
	48.	Reading, listening,writing and speaking skills			1
15. What are you wearing?			4	2	2
	49.	What are you wearing? (clothes)		1	
	50.	Grammar: Present continuous tense		1	
	51.	Song: Here comes the train!			1

ОИШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	52.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
16. You're sleeping			4	1	3
	53.	You're sleeping (wedding words)		1	
	54.	Grammar: Present Continuous Tense			1
	55.	Song: We're getting ready for the wedding			1
	56.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
17. Review and test			2	0	2
	57.	Review 4			1
	58.	Test 4			1
18. Look at all the animals			4	2	2
	59.	Look at all the animals! (farm animals)		1	

ОИШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	60.	Grammar: Comparison		1	
	61.	Song: On the farm			1
	62.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
19. Look at the photos			4	2	2
	63.	Look at the photos (adjectives for describing people)		1	
	64.	Grammar: Talking about people in the past (Verb TO BE, past simple tense)		1	
	65.	Song: The house was so untidy!			1
	66.	Reading, writing, listening and speaking skills			1
20. Well done			4	3	1
	67.	Well done! Plural of nouns		1	
	68.	Grammar: Past simple of the verb TO BE; Some/Any		1	
	69.	Sing and do: The race! (ordinal numbers)		1	

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

	70.	Culture: New York (Past Simple of regular verbs)			1
21. Extra skills 2				2	1
	71.	Talking about school rules – <i>may, have to, must</i>		1	
	72.	Talking about school rules – <i>may, have to, must</i>			1
Укупан број часова (збирно)			72	28	44

НАСЛОВ УЏБЕНИКА: Family and Friends 2 (Енглески језик за четврти разред основне школе, уџбеник и радна свеска)

АУТОР: Уџбеник – Naomi Simmons, Радна свеска – Naomi Simmons

ИЗДАВАЧ: *Нови логос*, Београд, Србија у сарадњи са Oxford University Press – ом, Оксфорд, Велика Британија

ДОДАТНА НАСТАВА**Циљ**

Проширити редовни рад додатним садржајима, реализовати садржаје изван стандардног плана и програма са ученицима, развијати позитиван став према свим облицима рада, развијати занимање за обраду нових тема на другачији начин, оспособити ученике за што самосталнији рад, научити их да презентују своја постигнућа, учврстити и проширити знања из редовног програма, развијати вештине истраживања, развијати комуникацијске вештине и вештину слушања.

Наставне методе

1. Монолошка (усмено излагање- приповедање, описивање, образлагање и објашњавање)
2. Дијалошка (слободан разговор, дискусија)
3. Рад на тексту, писани и графички радови
4. Демонстративна
5. Илустративна
6. Игровне активности
7. Комбиновани рад

ПЛАН РАДА ДОДАТНЕ НАСТАВЕ из ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА за 4. РАЗРЕД

Редни број часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1.	Welcome to Happy Street
2.	Welcome back (story time)
3.	Happy families
4.	The fabulous Fortune Family
5.	Collin in Computerland (story I: part 1 and 2)
6.	Food (Shopping for mum)
7.	I have breakfast (song)
8.	Collin in Computerland (part 3 and 4)
9.	A day at the zoo (animals)
10.	Animals
11.	In the town
12.	I go to school by bus / bike / car...(sing a song)
13.	Collin in Computerland (story II:part 1,2)
14.	My year of celebrations (extended reading)
15.	Just for fun!
16.	Days of the week
17.	Collin in Computerland (part 3 and 4)
18.	I live in a...(activity book)
19.	People at work
20.	Johnny is a postman
21.	Clive the caveman
22.	What's the weather like?

23.	What's the weather like? (sing the song)
24.	My camping diary
25.	What happened?
26.	I went to a shop...
27.	Happy Easter!
28.	If you're happy...
29.	Sir Sidney and lady Jane
30.	The Bored King (act out a story)
31.	The Bored King
32.	Writing an e-mail
33.	Amazing facts (birds, bears and camels)
34.	Amazing facts (dinosaurs)
35.	Card games
36.	Presentation of our work

Ђачка литература

Happy Street 2 – Stella Maidment, Lorena Roberts - Oxford

Наставничка литература

Happy Street 2 – Stella Maidment, Lorena Roberts - Oxford

Teaching English to Children – Wendy A. Scott and Lisbeth H. Ytreberg – Longman

ДОПУНСКА НАСТАВА

Циљ

Овладати основним вокабуларом у сврху постизања разумевања за вођење основне комуникације, граматиком и писањем према одговарајућем годишњем плану. Покушати оспособити ученике за што самосталнији рад и лакше савладавање будућих задатака.

Наставне методе

1. Монолошка (усмено излагање- приповедање, описивање, образлагање и објашњавање)
2. Дијалошка (слободан разговор, дискусија)
3. Рад на тексту, писани и графички радови
4. Демонстративна
5. Илустративна
6. Игровне активности
7. Комбиновани рад

ПЛАН РАДА ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ из ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА за 4. РАЗРЕД

Редни број часа	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА
1.	Welcome back
2.	Possessive adjectives
3.	Classroom objects
4.	Demonstrative pronouns
5.	Describing feelings
6.	Verb 'to be'
7.	What can you do?
8.	Prepositions
9.	Have / has got
10.	Numbers
11.	Correction of the Test 1
12.	School subjects
13.	Reading and writing
14.	Modal verbs
15.	After- school activities
16.	Present Simple (positive form)
17.	Present Simple (negative form)
18.	Listening and speaking
19.	Likes and dislikes
20.	Everyday activities
21.	Vocabulary
22.	Correction of the Test 2
23.	Telling the time
24.	Grammar activities
25.	Places in town
26.	Present Simple (questions)
27.	Reading and writing
28.	Will and going to
29.	Correction of the Test 3
30.	Weather
31.	Imperative
32.	Listening and speaking
33.	Clothes
34.	Vocabulary
35.	Present Continuous
36.	Revision

Ђачка литература

Family and Friends 2, Class Book- Naomi Simmons -уџбеник - Oxford University Press

Family and Friends 2, Workbook - Naomi Simmons - радна свеска - Oxford University Press

Наставничка литература

Teaching English to Children – Wendy A. Scott and Lisbeth H. Ytreberg – Longman

ДИГИТАЛНИ СВЕТ 36 часова		
ИСХОДИ	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – промени величину и боју текста, подебља га, искоси и подвуче у програму за обраду текста; – исече, копира и налепи исечени/копирани текст на одговарајуће место у програму за обраду текста; – уметне слику у текст, дода јој оквир и позиционира је на жељени начин у односу на текст у програму за обраду текста; – активно учествује у наставном пројекту чији продукт представља граматички коректан текстуални документ намењен познатој публици који садржи слике са текстуалним објашњењима и информације које су пронађене на интернету; – активно учествује у наставном пројекту којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета; – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности из свог задужења; – утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму који садржи понављање и гранање; 	ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	<p>Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста).</p> <p>Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста.</p> <p>Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст.</p> <p>Креирање и уређивање текстова за познату публику.</p> <p>Пројектни задатак који подразумева:</p> <ul style="list-style-type: none"> – претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике.
	БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	<p>Припрема и организација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – креира програм у визуелном програмском језику на основу датог једноставног алгоритма који садржи понављање и гранање; – примени блокове аритметичких оператора при креирању програма у визуелном програмском језику; – предвиди садржај променљиве на основу интеракције корисника са програмом (нпр. блок <i>Питай и чекај</i> и блок <i>Одговор</i>) у датом једноставном програму; – креира програм у коме остварује интеракцију са корисником, користећи променљиве, уз помоћ наставника. 	АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	<p>Променљиве. Израда програма који садрже гранање, понављање и променљиве.</p>
--	--	---

Кључни појмови садржаја: уређивање текста, пројектни задатак, дигитални материјали, алгоритам, програмирање у визуелном програмском језику.

УПУТСТВО ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Предмет Дигитални свет намењен је развијању дигиталне компетенције код ученика четвртог разреда основне школе. Програм наставе и учења за четврти разред оријентисан је на процес учења и остваривање исхода.

Исходи су искази о томе шта ученици умеју да ураде на основу знања која су стекли учећи предмет Дигитални свет. Представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности ученика, који су груписани у три наставне теме: *Дигитално друштво, Безбедно коришћење дигиталних уређаја* и *Алгоритамски начин размишљања*.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи – глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове. Дефинисани исходи олакшавају наставнику даљу операционализацију исхода на ниво конкретне наставне јединице. При планирању треба, такође, имати у виду да се исходи разликују, да се неки лакше и брже могу остварити, али је за већину исхода потребно више времена и више различитих активности.

Наставник је у планирању, припреми и остваривању наставе и учења аутономан. За сваки час треба планирати и припремити средства и начине провере остварености пројектованих исхода.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Наведене исходе потребно је остварити са различитим нивоима расположивости дигиталних уређаја намењених за коришћење од стране ученика. Наставник треба да реализује наставу у кабинету за информатику и омогући ученицима да користе рачунаре на начин који директно доприноси остваривању дефинисаних исхода учења. Препорука је да два ученика користе један рачунар како би се развило вршњачко учење, делила одговорност и развијао тимски рад. Вероватно је да ученици имају искуства са коришћењем дигиталних уређаја. Од изузетног је значаја да та искуства наставник увиди и уважи. Ученици могу бити вешти корисници технологије, али то не значи да су и компетентни у овој области. У том смислу, наставник има слободу да наставу организује у складу са техничким могућностима, предзнањима и потребама својих ученика.

Током реализације наставе, рад наставника мора бити континуирано усмерен ка смањивању дигиталног јаза. Важно је да наставници помогну ученицима који немају могућност приступа технологији од куће тако што ће их, у кабинету за информатику, повезати са ученицима који су дигитално спретни и радити на поспешивању вршњачког учења. Обавезивање ученика да користе наставне материјала за које им је потребан приступ интернету од куће неправедно је према онима који га немају. За такве ученике наставник мора да обезбеди алтернативу – могућност приступа школским дигиталним уређајима, пре или после наставе.

Дигитално друштво

Наставник нове технике форматирања текста представља ученицима кроз одговарајући контекст, користећи примере из ученицима блиских (дигиталних) уџбеника.

Подебљан текст: Наставник проналази лекције у уџбеницима које садрже подебљан текст. У контексту приказаног дела уџбеника иницира разговор о речима које су подебљане: Зашто су баш ове речи подебљане? Шта су аутори текста желели да постигну подебљавањем баш тих речи? Заједнички долазе до закључка да су у питању кључне речи које означавају главне појмове у датом тексту. Наставник демонстрира технику подебљавања текста, након чега даје налог ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи кратак текст о ученицима познатој теми. Сама тема не мора да буде везана за информатику, али би било пожељно да то буде. Нарочито је корисно да наставник припреми текст којим обнавља одређене делове програма наставе и учења (нпр. рад са текстом, чување датотека). Задатак за ученике је да подебљају кључне речи у тексту. На крају активности ученици треба да кажу које речи су подебљали и аргументују своју одлуку да баш те речи означе као важне. Завршна активност треба да створи услове за хеуристички разговор: У којим ситуација јесте оправдано и подебљавање и бојење истог текста? Ако не постоји оправдање за овакву радњу, какве последице су могуће?

Искошен текст: Наставник представља ученицима текст који садржи делове исписане у курсиву. Препушта ученицима да закључе када се користи овакав стил текста. Демонстрира технику искошавања текста. Налаже ученицима да отворе раније припремљен документ који садржи дијалог ликова наводећи да текст који представља управни говор треба да буде наглашен искошеним текстом.

Подвучен текст: Ученици добијају налог да отворе документ у коме се налазе реченице у којима је потребно да одреде главне реченичне чланове (субјекат, предикат) користећи познату нотификацију – субјекат се подвлачи једном, а предикат са две црте. Наставник демонстрира технику подвлачења текста представљајући различите линије којима је могуће подвучићи текст.

Обојен текст: Наставник демонстрира како се тексту мења боја. Ученици добијају налог да отворе документ у коме је потребно идентификовати врсте речи бојећи их одређеном бојом (именице – црвеном, глаголи – зеленом, итд.). Уколико остане времена, наставник може да укључи захтеве којим проверава да ли су ученици овладали свим раније представљеним техникама форматирања текста.

Слика у тексту: Наставник разговара са ученицима о текстовима које срећу у уџбеницима, новинама, часописима. Заједно долазе до закључка да у приказаним примерима слике представљају значајан елемент којим се доприноси разумевању текста. Наставник демонстрира уметање раније припремљене слике у текстуални документ. Показује ученицима како се одређује положај слике у односу на

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

текст (поравнато са текстом или са преламањем текста: квадратно, збијено, кроз, врх и дно, иза текста, испред текста). Ученици провежбавају приказане технике у датотеци коју је наставник за њих припремио и чувају текст у који су уметнули одговарајуће слике.

Препоручени број часова: 6.

Пројектни задатак од ученика захтева бројне активности, међу којима су: самостално проналажење информација; способност решавања проблема; самостално учење; рад у групи, сарадњу; критички однос према властитом и туђем раду; доношење одлука; аргументовање; усвајање другачијих, нових начина рада; планирање; поштовање рокова и преузимање одговорности.

Циљ рада на пројектним задацима је да ученици у пару или мањој (хетерогеној) групи креирају дигитални текстуални документ у коме ће на технички и језички адекватан начин приказати податке о одређеној теми до којих су дошли на основу претраге на интернету.

Пожељно је да избор тема пројектних задатака буде такав да рад на њима у што већој мери представља уједно и ситуацију за учење о некој теми из другог предмета.

Безбедно коришћење дигиталних уређаја

Ученици настављају пројектни приступ настави и учењу припремајући и организујући школски догађај за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета.

Радећи у мањим (хетерогеним) групама, ученици креирају текстуалне документе који садрже слике примењујући научене технике рада са текстом и slikama. Почетак рада представља презентовање пројектне идеје – шта ће садржати документ који припремају и на који начин ће он допринети безбедности деце на интернету. По потреби, наставник благо усмерава ученике и пружа тражену помоћ.

По завршетку рада на изради докумената, ученици у сарадњи са наставником организују сусрет са млађим ђацима на коме им представљају резултате свог рада.

Наставник обезбеђује да се материјали које су ученици креирали и представили нађу на школском веб-сајту. Постављени материјали треба да буду слободни за преузимање и коришћење.

Препоручени број часова: 6.

Алгоритамски начин размишљања

Наставник омогућава ученицима да у специфичним окружењима за блоковско програмирање (попут code.org или petlja.org) решавају једноставне проблеме чије решавање захтева понављање (програмске циклусе) и гранање. Представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање и поставља ученицима питање: „Ако бисмо сложили блокове на овакав начин, шта би се њиховим извршавањем добило?“. Ученици аргументују своје одговоре и дебатују о тачности изнетих одговора. Наставник представља узрасту примерен алгоритам/програм који садржи понављање и/или гранање, али и грешку. Саопштава ученицима сврху програма. Поставља питање: „Да ли блокови сложени на овакав начин доводе до описаног решења? Да ли је могуће поправити програм?“. Ученици износе предлоге решења и по потреби дебатују о њима.

Препоручени број часова: 3.

Без формалног увођења појма *променљива* и без инсистирања на дефиницијама, наставник представља ученицима једноставне програме који садрже променљиве.

– На самом почетку то треба да буду линијски програми који садрже блок *Питай и чекај* и блок *Одговор*, такви да је, на основу интеракције са програмом ученицима лако да предвиде садржај променљиве *Одговор* (нпр. програм који поставља кориснику неколико питања; програм који кориснику поставља питање *Како се зовеш?*, а онда му враћа одговарајућу поруку у којој наводи унето име). Наставник треба да омогући ученицима да провере тачност свог предвиђања тако што ће им учинити садржај променљиве видљивим;

– Следећи корак треба да буде представљање програма који садрже променљиву и понављање (програмски циклус) (нпр. програм који од корисника тражи унос броја који ће одредити број понављања неке акције попут исцртавања кратке линије, квадрата и сл.);

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној на процес учења и достицање исхода учења вреднују се процес и продукти учења. Установљене методе процене постигнућа ученика, које наставници примењују у другим обавезним предметима и изборним програмима, могуће је примењивати и у настави овог предмета. Ипак, изазови попут чињенице да процена постигнућа заснована само на резултатима практичних задатака које ученици раде није довољан показатељ онога што они знају и умеју, или да је, при сарадничком раду, врло тешко идентификовати допринос сваког појединца, доводи до потребе за издавањем неколико техника које се посебно препоручују за примену у оквиру предмета Дигитални свет (превасходно зато што у највећој мери корелирају са његовом природом):

Оријентациони годишњи план наставних јединица

Наставна јединица	Тип часа
1.Научили смо у трећем разреду	Обнављање
2.Селектовање, величина и боја слова	Обрада
3. Подебаљан текст	Обрада
4.Искошен текст	Обрада
5. Подвучен текст	Обрада
6.Провери научено	Утврђивање
7.Исецање, опирање и лепљење текста	Обрада
8.Уметање слика	Обрада
9.Уређивање слика	Обрада
10.Положај слике	Обрада
11.Преламање текста	Обрада
12.Провери научено	Утврђивање
13.Пројекат-шта је то	Обрада
14.Отварање пројекта	Обрада
15.Рад на пројекту	Обрада
16.Израда текстуалног документа	Обрада
17.Затварање пројекта	Обрада
18.Представи свој пројекат	Обрада

19.Провери научено	Утврђивање
20.Понашамо се безбедно	Обрада
21.Безбедно на интернету	Обрада
22.Прикупљање информација	Обрада
23.Израда текстуалног документа	Обрада
24.Процена успешности	Утврђивање
25.Представи свој пројекат	Обрада
26.Провери научемо	Утврђивање
27.Скреч	Обрада
28.Понављање наредби	Уврђивање
29.Доносимо одлуке	Утврђивање
30.Оператори	Обрада
31.Постављамо питања и чекамо одговоре	Утврђивање
32.Забама у интеракцији	Обрада
33.Доносимо одлуке заједно	Утврђивање
34.Провери научено	Утврђивање
35.Да поновимо	Утврђивање
36.Дигитални свет	Систематизација

Информатичка секција

Наставна тема	Наставна јединица	Број часова		
		за обраду	за друге типове	по наставној теми
Scratch	1. Координатни систем	O		
	2. SCRATCH – радно окружење	O		
	3. Под морем	O	B	
	4. Прича о пријатељству	O		
	5. Јабуке које падају	O		
	6. Куглање бундеве	O		
	7.Куглање бундеве	O	B	
	7. Јурњава за ћурком	O		
	8. Јурњава за ћурком	O	B	
	7.Празнично светло	O		
	8.Борба са грудвом	O		
	9.Борба са грудвом	O		
	10.Хватање срца	O	У	
	11. Хватање срца	O		
	12.Шашаве реченице	O		
	13.Светлеће биљке	O		
	14.Цвеће које се врти	O		
	15. Scratch		У	
	16. О мени филм		Пројектне активности	
				15 О+3Б+1У+1Н

Интернет	17.Претраживање фотографија на Интернету	О		<u>30+1Б+II</u>
	18. Претраживање интернета и ауторска права		В	
	19.Дигитално насиље	О		
	20.Креирање онлајн упитника	О		
	21. Креирање онлајн упитника		Пројектне активности	
Gimp	22. Онлајн програми за обраду фотографија	О		<u>70+1B</u>
	23.Инсталација програма	О		
	24.Селекције	О		
	25.Убаџивање текста	О		
	26.Четкица	О		
	27.Сређивање колора	О		
	28.Слојеви	О		
	29.Слојеви		В	
	30.Анимација	О		
Blog	31. Блог	О		<u>60+1II</u>
	32.Израда блога	О		
	33.Додавање фотографија у блог	О		
	34.Додавање текста у блог	О		
	35.Додавање линка и хиперлинка	О		
	36. Блог		Пројектна активност	

Грађанско васпитање – 4. РАЗРЕД

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

Годишњи фонд: 36

Област/Тематски садржаји програма	Кључни појмови	Исходи - по завршеној теми ученици ће бити у стању да:	Опште међупредметне и предметне компетенције
1. ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи Планета Земља припада свима који на њој живе Узаемни утицај природе и човека. Потребе појединца и опште добро – задовољавање људских потреба без угрожавања будућих генерација. Одговоран однос према свету у коме живимо – <i>Мисли глобално делуј локално</i> . Право на здраву животну средину Трећа генерација људских права. Вредности на којима почива – право на живот у здравој животној средини; право на одржив економски развој; право на рационално коришћење природних и енергетских ресурса; право на спречавање	право на здраву животну средину, култура, интеркултуралност, права потрошача.	разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животној средини; сепоношаусвакодневним ситуацијама наначинкојиуважава животну средину и рационалну потрошњуресурса; образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њенезаштите; испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; учествујеузрадипланандипланиреализација кције,њенојпромоцији и вредновању.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према околини; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.

свих облика загађивања животне средине; право на доступност информација о стању животне средине.			
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција Култура и традиција Материјално и нематеријално наслеђе једне заједнице настало под утицајем свих народа који су ту живели и сада живе. Културни идентитет Неговање традиције и културе сопственог народа и поштовање традиције и културе других. Мултикултуралност и интеркултуралност Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима. Избеглице и мигранти Невољно кретање људи из једне у другу културну заједницу. Непознавање других култура као основ за развој стереотипа, предрасуда и дискриминације. Уклопитисе у нову средину, а сачувати свој културни идентитет. Сусретање култура Сусретање и пројекирање различитих култура без губљења културног идентитета.	право на здраву животну средину, култура, интеркултуралност, права потрошача.	аргументује добити од заједничког живота људи припадника различитих култура; наведе елемент традиције и културе свог народа и покаже интересовање и поштовање за друге културе и традиције; образложи значај подршке избеглицама имигрантима да у новој средини сачувају свој језик, традицију, културу; наведе примере из свакодневног живота којима се илуструје сусретање различитих култура; дискутује о томе како концепт наведеног других култура утиче на настанак стереотипа, предрасуда и дискриминације; испољи заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду; учествује у изради плана реализација киције, њеној промоцији и вредновању.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву; 3) естетичка компетенција; 4) комуникација; 5) одговоран однос према окolini; 6) одговоран однос према здрављу; 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву; 8) рад са подацима и информацијама; 9) решавање проблема; 10) сарадња; 11) дигитална компетенција.
3. ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња Потрошачко друштво	право на здраву животну средину,	препознаје примере прекомерне потрошње; препознаје умежијама поруке које подсећају на то да се користи ресурси уз минимални отпад.	Међупредметне компетенције : 1) компетенција за учење; 2) одговорно учешће у демократском друштву;

ОШ "Свети Сава", Врчин; ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

<p>Стварне потребе и прекомерна потрошња.</p> <p>Неравнотежа – гладни и жедни у свету у којем се храна баца а вода расипа.</p> <p>Амбалажа важнија од садржаја – гомилање отпада. Притисак произвођача – нови модели новог модела. Деца – омиљена циљна група произвођача.</p> <p>Медији и потрошачка култура Поруке медија у подстицању потрошње. Деца у рекламама.</p> <p>Права потрошача</p> <p>Информације од значаја за потрошаче. Однос цене и квалитета производа.</p> <p>Права и одговорност потрошача.</p> <p>Заштита потрошачких права.</p>	<p>култура, интеркултуралност, права потрошача.</p>	<p>тичупрекомерну потрошњу, посебно деце имладих;</p> <p>критички разматра појаву бацања хране и расипањаводе;</p> <p>процењујеважнечињеницеопроизвод имакојекупујечитајући декларацију и води рачуна о односу цене иквалитета;</p> <p>исполи заинтересованост за сарадњу и учешће у групномраду;</p> <p>учествујеуизрадиланаиреализација кције,њенојпромоцији ивредновању.</p>	<p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p>
<p>4. ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ</p> <p>Еколошка акција</p> <p>Планирање и извођење еколошке акције</p> <p>Одређивање циља и израда плана акције. Извођење и документовање акције.</p> <p>Промоција акције на нивоу школе.</p> <p>Вредновање акције.</p>	<p>право на здраву животну средину, култура, интеркултуралност, права потрошача.</p>	<p>разликује примере одговорног и неодговорног понашања људи према животнојсредини;</p> <p>сепонашаусвакодневнимситуацијама наначинкојиуважава животну средину и рационалну потрошњуресурса;</p> <p>образложи важност информисања о стању животне средине и начинима њенезаштите;</p> <p>критички разматра појаву бацања хране и расипањаводе;</p> <p>исполи заинтересованост за сарадњу и учешће у групномраду;</p> <p>учествујеуизрадиланаиреализација кције,њенојпромоцији ивредновању.</p>	<p>Међупредметне компетенције :</p> <p>1) компетенција за учење;</p> <p>2) одговорно учешће у демократском друштву;</p> <p>3) естетичка компетенција;</p> <p>4) комуникација;</p> <p>5) одговоран однос према окolini;</p> <p>6) одговоран однос према здрављу;</p> <p>7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;</p> <p>8) рад са подацима и информацијама;</p> <p>9) решавање проблема;</p> <p>10) сарадња;</p> <p>11) дигитална компетенција.</p>

ДИДАКТИЧКО МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ		
Наставне методе	Наставни облици рада	Наставна средства
Метода разговора, метода демонстрације и посматрања, практичан рад;	Фронтални, индивидуални, рад у пару, групни, тимски	Свеска, папир, бим-пројектор, рачунар, бојице, оловке,...
Препоручени начини прилагођавања програма ученицима којима је неопходна додатна подршка, као и ученицима са изузетним способностима:		
УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ		
Формативно Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма и садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.	Сумативно Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду. Тимскирад, анализа...	

БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМАТСКИМ ЦЕЛИНАМА

Редни број теме	Назив наставне теме	Број часова		
		Обрада	Остали типови часа	Укупно
	ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи	8	3	11
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција	5	4	9
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Прекомерна потрошња	6	4	10
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција	1	5	6
УКУПНО		20	16	36

Оријентациони план наставних јединица

Тема	Рб. наст. јединице	Наставна јединица	Тип часа
ЉУДСКА ПРАВА Ја и други на планети Земљи	1.	Родитељски састанак	обрада
	2.	Уводни час	обрада
	3.	Планета Земља припада свима који на њој живе	обрада
	4.	Узајамни утицај природе и човека.	обрада
	5.	Потребе појединца и опште добро	обрада
	6.	Одговоран однос према свету у коме живимо	обрада
	7.	Мисли глобално делуј локално.	утврђивање
	8.	Трећа генерација људских права	обрада
	9.	Трећа генерација људских права	обрада
	10.	Трећа генерација људских права	утврђивање
	11.	Чиста планета Земља	систематизација
ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Култура и традиција	12.	Материјално и нематеријално наслеђе	обрада
	13.	Културни идентитет	обрада
	14.	Моје културно наслеђе	практичан рад
	15.	Моје културно наслеђе	утврђивање
	16.	Мултикултуралност и интеркултуралност	обрада
	17.	Избеглице и мигранти	обрада
	18.	Живот поред људи других култура или заједнички живот са њима	утврђивање
	19.	Сусретање култура	обрада
	20.	Култура и традиција	систематизација
ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ	21.	Стварне потребе и прекомерна потрошња	обрада

СВЕТУ Прекомерна потребња.	22.	Неравнотежа	обрада
	23.	Неравнотежа	утврђивање
	24.	Амбалажа	обрада
	25.	Притисак произвођача; Деца – омиљена циљна група производа	обрада
	26.	Медији и потрошачка култура	обрада
	27.	Медији и потрошачка култура	утврђивање
	28.	Права потрошача	обрада
	29.	Права потрошача	утврђивање
	30.	Прекомерна потребња	систематизација
ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ Еколошка акција	31.	Одређивање циља и израда плана акције.	обрада
	32.	Извођење и документовање акције.	практичан рад
	33.	Извођење и документовање акције.	практичан рад
	34.	Промоција акције на нивоу школе.	утврђивање
	35.	Вредновање акције.	утврђивање
	36.	Колико смо научили на часовима Грађанског васпитања	систематизација

Наставни садржаји су распоређени по редоследу реализације, уз могућност корекције у складу са календаром рада. Наставне јединице грађанског васпитања остављају простора за посете радним организацијама, здравственим, културним установама нашег места и околине; излете у природи, итд.

ВЕРСКА НАСТАВА

Верска настава- Православни катихизис

Четврти разред

ТЕМА (наставне јединице)	ЦИЉ	ИСХОДИ	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ ПО ТЕМАМА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
I Увод 1.Дружимо се са Богом и светима- уводни час	-Упознавање ученика са садржајем и начином рада -Ученик ће бити мотивисан	<u>Когнитивни аспект:</u> -стећи основне информације о темама које ће се обраћивати у настави Православног	-Упознавање са садржајем програма и начином рада	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете(вероучитеља) и његових ученика. Катихета(вероучитељ) би стално требало да има на уму да катихеза

	да похађа часове верске наставе	катихизиса у током четвртог разреда -уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања <u>Афективни аспект:</u> -желети да активно учествују у часовима верске наставе		не постоји ради гомилања информација(знања о вери) већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве
II Црква је наш избор 2.Заједница је основ живота 3.Црква је наш избор 4.Црква је заједница са Светом Тројицом 5. Црква је циљ стварања света 6.Свет изван заједнице са Богом 7.Свет у заједници са Богом	-Пружити ученицима неопходно знање да постојање света има свој циљ-да постане Црква -Развијање свести ученика да је све створено да постоји у заједници са Богом -Указати ученицима на значење речи Црква -Развијање свести ученика да смо у Цркви позвани на живот у	<u>Когнитивни аспект:</u> -уочити важност постојања заједнице -уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице -уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе -знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница -знати да се заједница Бога,људи и природе зове Црква -уочити да изван	-Прича „Недостајати“ (за заједницу као основ живота) Т.Телехтон -Песма Светог Владике Николаја „Заједничарење са небом“ -Одабрани одељци из књиге „Из Јаграда у Ти-град“ -Одломак из песме „Зимска идила“ Војислава Илића	На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе,садржајима по темама,начином остваривања програма рада,као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе: Настава се реализује кроз следеће облике наставе: -теоријска настава(32 часа) -практична настава(2 часа) Место реализације наставе -Теоријска настава се реализује у учионици -Практична настава се реализује у Цркви-учешћем у литургијском сабрању Дилактичко

	заједници	<p>Цркве свет не може постојати вечно</p> <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве -бити подстакнут да препознаје живот као дар Божији -бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божији дар 		<p><u>методичка упутства за реализацију наставе</u></p> <p>-Уводне часове требало би осмислiti тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима исходима, наставним садржајима,али и тако да наставник стекене почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног Катихизиса,група располаже.</p> <p>-Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима</p>
III Христос нас сре зове 8.Христос позива апостоле 9.Вера основа заједнице 10.Апостоли позивају свет 11.Човек само срцем јасно види 12.Христос нас зове 13.Божић	<ul style="list-style-type: none"> -Омогућити ученицима да уоче да Христос зове све људе у заједници са њим -Указати ученицима на значај вере за остварење заједнице са Богом -Омогућити ученицима да се упознају са новозаветним сведочанством о Христу и 	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -уочити да нас Христос позива у лични однос-заједницу љубави -увидети да су Апостоли људи који су слични нама -уочити да је вера основа заједнице са Богом -увидети да су Апостоли позивали људе у заједничу љубави са Христом -разумети значај Христовог оваплоћења(рађања) -Усвојити текст и мелодију 	<ul style="list-style-type: none"> -Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола -Новозаветна прича о ап. Петру када тоне -о делима Апостола -„Мали принц“ А.С.Егзипер-одломци -Песма „Звезда се засја“ 	<p>савремене активне наставе,која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p> <p>--Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода,облика рада и наставних средстава.</p> <p>-Имајући у виду захтеве</p>

	Апостолима	песме“Звезда се засја“ <u>Афективни аспект:</u> -бити подстакут доживети Христа као личност која нам иде у сусрет		наставног програма и могућности транспоновања наставних садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе-узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима.
IV Диван је Бог у светима својима 14. Светитељи-сведоци љубави Божије 15. Свети Сава-путеводитељ у живот вечни 16. Успињање ка Христу(опис н.ј.-прича о Закхеју) 17. Свети Симеон Богопримац- сусрет са Христом 18. Литургијск о путовање заједнице свих светих свих светих	-Омогућити ученицима да уоче да су светитељи наши путоводитељи ка којима ће да се увидети да су сви позвани да буду светитељи -Омогућити ученицима да уоче значај жеље за остваривање заједнице са Богом Богом -Указати ученицима да је Литургија заједница свих светих са Богом	<u>Когнитивни аспект:</u> -поступно израђивати свест о томе ко су светитељи -увидети да су сви позвани да буду светитељи -уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом -знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас -уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља -знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом -препознати да у	-Прилагођена и препричана нека житија светих -приче из живота Светог Саве -приповест о Светом Сави, његовим делима и духовним подвигима -Указати на неке од најважнијих поука из књига које је Свети Сава написао (Житије Светог Симеона, Законоправило, Хиландарски типик, Студенички типик -Одломак из књиге Михајла Пупина „Са пашњака до научењака“ (одломак у коме се говори о нашој вери и Светом Сави -Прича о Закхеју-препричана и прилагођена	склоностима, способностима и мотивацији ученика. -У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. -Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуација наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина:

		<p>нашу заједницу са Богом уводимо све оне(и све оно што волимо)</p> <p><u>Афективни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -бити подстакнут да следује светитељима Божијим и да буде добар човек -бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину 	<p>-Празник Сретење Господње</p> <p>-Св.Владика Николај-одломак из“ Небеске литургије“</p>	<p>-процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних, евалуационих листића</p> <p>-провером знања које</p>
<p>IV Значај врлинског живота</p> <p>19.На путу светости</p> <p>20.Усавршавању нема краја</p> <p>21. Пут ка вечности</p> <p>22.Хришћанске врлине</p> <p>23.</p> <p>Врлинослов- свети нас уче</p>	<p>-Омогућити ученицима да схвате грех као промашај циља</p> <p>-Пружити ученицима могућност да разумеју да је самољубље извор греха</p> <p>-Омогућити ученицима да уоче шта су врлине</p> <p>-Указати ученицима да врлине представљају прихватање Божије воље</p> <p>-Пружити ученицима могућност да примете да они управљају</p>	<p><u>Когнитивни аспект:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави -уочити да је грех наш погрешан избор -увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави -увидети да без врлина нема љубави -уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима -упознати најважније хришћанске врлине -увидети да врлине нису човеку дате,већ 	<p>-Грех као промашај циља</p> <p>-Последице пада у грех</p> <p>-Обрада одабраних поглавља из књиге“Из Ти-града у Небески град“</p> <p>-Поуке светих, Григорије С. Петров</p> <p>-Васкршња прича дарови добrog мудраца Христу Спаситељу“Четврт и мудрац“</p> <p>-Свети Спиридон (прича о смирењу)</p> <p>-Свети Василије Острошки-(прича „Свечев лијек“)</p> <p>-Поуке Владике Николаја</p> <p>-Свети Јустин Ђелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из казивања белих срна)</p>	<p>ученици усвајају на часу и испитивањем ставова.</p> <p>Оцењивање</p> <p>-Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усмено испитивање -писмено испитивање -посматрање понашања ученика <p>Оквирни број часова по темама</p> <p>-Увод-Бог ствара свет и човека -7</p> <p>-Бог нас воли-7</p> <p>-Заједница Бога и света кроз човека-6</p> <p>-Литургија- преображени свет -7</p> <p>-Човек и природа-6</p> <p>-Евалуација 1+1</p>

	својом вольом и праве личне изборе	да се за њих треба трудити -увидети да се и врлине усавршавају <u>Афективни</u> <u>аспекти:</u> -бити подстакнут да следује светитељима Божијим -бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине		
VI Са нама је Бог 24. Васкрсење и Педесетница 25. Црква је икона Царства Божијег 26. Црквена уметност-одсјај Царства Божијег	-Пружити ученицима могућност да разумеју да је Црква икона Царства Божијег и да смо са Богом у најприснијој заједници на Светој Литургији -Омогућити ученицима да уоче разлику између иконе и неке друге уметничке слике или форографије -Омогућити ученицима да изграде свест о томе да иконе	<u>Когнитивни</u> <u>аспекти:</u> -уочити да служењем литургије постајемо учесници царства Божијег и сједињујемо се са Богом -упознати садржај молитве „Царе небески“ -увидети да сам изглед православног храма изображава јединство неба и земље <u>-Афективни</u> <u>аспекти:</u> -код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе -бити подстакнут да уреди школски простор	-Педесетница-рођендан Цркве -Молитва Царе небески -Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења	

	сведоче будуће Царство Божије у садашњем веку -Установити обим и квалитет знања стечених у току школске године	најуспешнијим радовима -бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса -уочити у којој је мери напредовао и савладао градиво		
--	--	---	--	--

КОРЕЛАЦИЈА С ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА:

1. Српски језик и књижевност
2. Математика
3. Познавање природе и друштва
4. Музичка култура
5. Ликовна култура
6. Грађанско васпитање

Оријентациони план наставних јединица 4. разред**I УВОД**

1. Уводни час - Дружимо се са Богом и светима (обрада)

II ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР

2. Заједница је основ живота (обрада)
3. Црква је наш избор (обрада)
4. Црква је заједница са Светом Тројицом (обрада)
5. Црква је циљ стварања света (опис н.ј. заједница) (обрада)
6. Свет изван заједнице са Богом(опис н.ј обрада приче "Из ја града у ти град") (обрада)
7. Свет у заједници са Богом(опис н.ј - Црква – остварење циља – обрада приче "Из ја града у ти град") (обрада)
8. Систематизација

III ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ

9. Христос позива апостоле(обрада)
10. Вера основ заједнице (садржај н.ј - апостол Петар тоне) (обрада)
11. Апостоли позивају свет(обрада)
12. Човек само срцем јасно види (садржај н.ј – роман „Мали принц”, А. С. Егзипери) (обрада)
13. Христос нас зове (обрада)
14. Божић (обрада песме „Звезда се засја“)(обрада)
15. Систематизација

IV ДИВАНЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА

16. Светитељи - сведоци љубави Божје (обрада)
17. Свети Сава - путеводитељ у живот вечни (обрада)
18. Свети Сава - путеводитељ у живот вечни (обрада)
19. Желим да видим Христа (опис н.ј - прича о Закхеју) (обрада)
20. Свети Симеон Богопримац - сусрет са Христом (обрада)

21. Литургија – путовање свих светих (обрада)
 22. Систематизација

У ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА

- (обрада) 23. На путу светости (опис н.ј - грех као промашај циља) (обрада)
 24. Усавршавању нема краја(опис н.ј - последице пада у грех) (обрада)
 25. Пут ка вечности (опис н.ј - обрада приче „Из Ти града у Небески град“) (обрада)
 26. Хришћанске врлине (обрада)
 27. Хришћанске врлине (обрада)
 28. Врлинослов - Свети нас уче(опис н.ј - поуке светих) (обрада)
 29. Систематизација

VI СА НАМА ЈЕ БОГ

30. Васкрсење и Педесетница (молитва: Царе небески) (обрада)
 31. Црква је икона Царства Божјег (обрада)
 32. Црква је икона Царства Божјег (обрада)
 33. Црквена уметност - одсјај Царства Божјег (обрада)
 34. Систематизација
 35. Евалуација
 36. Научили смо у четвртом разреду

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ЧАС ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Основни задаци разредног старешине су:

Остваривање васпитног и образовног рада у одељењском колективу. 2. Координирање свих делова фактора васпитног утицаја на одељење ипојединца.

Изналажење најпогоднијих облика рада усмерених на развијање одељенског колектива (подстицај развоја комуникационих способности, сарадничког односа, хуманих односа међу половима).

Праћење учешћа ученика у допунској настави, додатном раду, слободним активностима и изборним предметима, ради подстицања, напредовања сваког ученика у развоју и школском успеху.

Учествовање у раду одељењске заједнице: развијање, подстицање и усмеравањетог рада.

Годишњи план наставних јединица

Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа
1.	Упознавање са кућним редом школе	Обрада
2.	Одељенска правила	Обрада
3.	Вршњачко учење- пројектне активности Учимо сви заједно	Обрада
4.	Спорт, рекреација и исхрана, хидратација и надзор. Деформитети кичменог стуба, спуштена стопала	Обрада
5.	Читамо и причамо	Утврђивање
6.	Прехлада, грип и бронхитис. Орална Хигијена (стоматолог- предавање)	Утврђивање
7.	Утицај друштвених мрежа на развој Платформа „Чувам те“	Обрада
8.	Анализа успеха и дисциплине ученика	Утврђивање
9.	Погледај у себе – сагледавање личних особина	Обрада
10.	Препоручујемо ТВ емисију	Утврђивање
11.	Хуманитарна акција	Утврђивање
12.	Кофликти и како их решити- платформа „Чувам те“- радионица	Обрада

13.	Ово си ти – колико се познајемо	Утврђивање
14.	Дигитално насиље-вредности, правила, реституција. „Чувам те“	Утврђивање
15.	Весели час – читамо, рецитујемо, глумимо	Утврђивање
16.	Неправда, како разрешити конфликт, „Чувам те“- радионица	Радионица
17.	Та тешка реч „Извини“	Утврђивање
18.	Прослава Нове године	Утврђивање
19.	Школска слава <i>Свети Сава</i>	Утврђивање
20.	Мала анкета „Моја и твоја осећања“	Утврђивање
21.	Понашање у ризичним и опасним ситуацијама“	Обрада
22.	Доживљаји са зимског распуста	Утврђивање
23.	Стрес- последице и превенција	Обрада
24.	Читамо бонтон	Утврђивање
25.	Анатомске и физиолошке промене у пубертету, акне у пубертету	Обрада
26.	Односи међу половима, продужетак врсте	Обрада
27.	Пушење и алкохол, опасности и злоупотреба	Обрада
28.	Препоручујем другу да прочита	Утврђивање
29.	Моји кораци на путу до успеха- Учимо сви заједно	Утврђивање
30.	Дечије заразне болести	Обрада
31.	Прва помоћ код крварења, сунчанице и колапса	Обрада
32.	Манифестације везане за Дан школе	Утврђивање
33.	Лепа реч и гвоздена врата отвара	Утврђивање
34.	Шта сам планирао, шта сам остварио	Утврђивање
35.	Превенција и заштита деце од трговине људима , платформа „Чувам те“	Обрада
36.	Весели час	Утврђивање

Факултативни предмет КИНЕСКИ ЈЕЗИК (један час недељно)

Упоредо са продубљивањем размене са Кином у политичкој, економској и културној области у Србији се већ годинама учи кинески језик. Програм је обухватао ученике средњих школа, а са све већом заинтересованошћу и растом ентузијазма за учење кинеског језика, програм је намењен и ученицима основних школа.

Наша школа се труди да својим ученицима увек понуди нове, актуелне садржаје, те смо и овога пута, великим ангажовањем и успостављајући сарадњу са Амбасадом НР Кине успели да организујемо бесплатно учење кинеског језика за ученике наше школе.

Chinese classTeaching Plan

Theme 专题	Topic 话题	Unit 单元教学内容
1.	Hello 你好 Lesson 1-6	Daily Greetings 日常问候
2.	Thank you 谢谢你 Lesson 7-12	Expression of Thanks 表达感谢
3.	What's your name 你叫什么名字 Lesson 13-16	Self Introduction 自我介绍

4.	She is my Chinese teacher 她是我的汉语老师 Lesson 17-21	Asking for Identity 询问身份
5.	Her daughter is 20 years old this year 她女儿今年二十岁 Lesson 22-25	Numbers and Age 数字和年龄
6	I can speak Chinese 我会说汉语 Lesson 26-29	The Modal Verb “会” 能愿动词“会”
7.	What's the date today 今天几号 Lesson 30-33	Exoression of a Date 日期的表达
8.	I'd like some tea 我想喝茶 Lesson 34-38	The Modal Verb “想” 能愿动词“想”
	Where does your son work 你儿子在哪儿工作 Lesson 39-42	The Verb “在” 动词“在”
10.	Can I sit here 我能坐这儿吗 Lesson 43 – 46	The Moral Verb “能” 能愿动词“能”
11.	What's the time now 现在几点 Lesson 47 – 50	Expression of Time 时间的表达
12.	What will the weather be like tomorrow 明天天气怎么样 Lesson 51 – 55	Expression of Feeling 表达感受
13.	He БВБ is learning to cook Chinese food 他在学做中国菜呢 Lesson 56 – 59	“在……呢” Used to Indicate an Action in Progress “在……呢”表示动作正在进行
14.	She has bought quite a few clothes 她买了不少衣服 Lesson 60 – 63	“了”Indicating Occurrence or Completion. “了”表示发生或完成
15.	I came here by air 我是坐飞机来的 Lesson 64 – 68	The structure “是……的” : used to emphasize time, place or manner
16.	General revision 总复习 Lesson 69 – 72	Review

ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК**ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК****ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ФОНДА ЧАСОВА РЕДОВНИХ И ПРАТЕЋИХ АКТИВНОСТИ**

Редни број	РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА	НЕДЕЉНИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА
1.	Израда домаћих задатака(Српски језик, Математика, Свет око нас (Природа и друштво)	10	360
2.	Допунска настава (Српски језик, Математика)	према потреби	
	ПРАТЕЋЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ		
3.	Мала школа великих ствари	2	72
4.	Оловка пише срцем	2	72
5.	Чаробни облици и боје	2	72
7.	Певам, плешем, глумим	2	72
8.	Од играчке до рачунара	2	72
	ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ДНЕВНОГ БОРАВКА-СЛОБОДНО ВРЕМЕ		
9.	Игре без граница	5	180
10.	Припрема за оброк и исхрана	5	180
	Укупно:	30	1080

Месец	СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА - ТЕМЕ	БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА
Септембар	Мала школа великих ствари - понашање	8
Септембар	Оловка пише срцем – усмена комуникација	8
Септембар	Чаробни облици и боје – научите да гледате	3
Септембар	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	2
Септембар	Чаробни облици и боје – о бојама	3
Септембар	Чаробни облици и боје – сецкам, цепам, лепим	1
Септембар	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	4
Септембар	Певам, плешем, глумим – шта то мојој души годи	4
Септембар	Од играчке до рачунара – готови програми (за учење, рачунање и забаву)	4
Септембар	Од играчке до рачунара – материјал, прибор, алат, уређај, играчка	5
	Материјал, прибор, алат, уређај, играчка – укупно	5
Октобар	Мала школа великих ствари - понашање	8

Октобар	Мала школа великих ствари - школа	1
Октобар	Оловка пише срцем – писана комуникација	4
Октобар	Оловка пише срцем – усмена комуникација	4
Октобар	Оловка пише срцем - усмена и писана комуникација (интеракција)	1
Октобар	Чаробни облици и боје – о бојама	2
Октобар	Чаробни облици и боје – научите да гледате	3
Октобар	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	3
Октобар	Певам, плешем, глумим – шта то мојој души годи	5
Октобар	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	4
Октобар	Од играчке до рачунара – готови програми (за забаву, рачунање и учење)	2
Октобар	Од играчке до рачунара – компјутерски буквар	7
	Компјутерски буквар - укупно	7
Новембар	Мала школа великих ствари - понашање	2
Новембар	Мала школа великих ствари - школа	5
Новембар	Мала школа великих ствари - породица	1
Новембар	Мала школа великих ствари - саобраћај	1
Новембар	Оловка пише срцем – писанакомуникација	1
Новембар	Оловка пише срцем – усмена комуникација	6
Новембар	Оловка пише срцем - интеракција	1
Новембар	Чаробни облици и боје – сликање - од скице до цртежа - научите да гледате - сецкам, цепам, лепим	3 2 1 2
Новембар	Певам, плешем, глумим - шта то мојој души годи	2
Новембар	Певам, плешем, глумим - певам, певам, све се пуши	1
Новембар	Певам, плешем, глумим - покрет и звук то су срца два	2
Новембар	Певам, плешем, глумим - лалала, то је музика	3
Новембар	Од играчке до рачунара – програми за цртање	7
Децембар	Мала школа великих ствари - породица	4
Децембар	Мала школа великих ствари - саобраћај	1
Децембар	Мала школа великих ствари – празници (Нова година)	3
Децембар	Оловка пише срцем – усмена комуникација	4

Децембар	Оловка пише срцем – писана комуникација	2
Децембар	Оловка пише срцем - интеракција	2
Децембар	Чаробни облици и боје – сеџкам, цепам, лепим	2
Децембар	Чаробни облици и боје - сликање	3
Децембар	Чаробни облици и боје – о бојама	2
Децембар	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	2
Децембар	Певам, плешем, глумим - покрет и звук то су срца два	2
Децембар	Певам, плешем, глумим - лалала, то је музика	3
Децембар	Певам, плешем, глумим - глумим, ја сам глумац	3
Децембар	Од играчке до рачунара – програми за цртање	7
Децембар	Од играчке до рачунара – готови програми	2
Јануар	Мала школа великих ствари - породица	2
Јануар	Мала школа великих ствари – празници (Свети Сава школска слава)	3
Јануар	Мала школа великих ствари – понашање	1
Јануар	Мала школа великих ствари - природа	1
Јануар	Оловка пише срцем – усмена комуникација	3
	Оловка пише срцем – усмена комуникација – укупно	25
Јануар	Оловка пише срцем – писана комуникација	2
Јануар	Оловка пише срцем - интеракција	2
Јануар	Чаробни облици и боје – о бојама	2
Јануар	Чаробни облици и боје - сликање	2
Јануар	Чаробни облици и боје – научите да гледате	3
Јануар	Певам, плешем, глумим – лалала, то је музика	2
Јануар	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пушки	1
Јануар	Певам, плешем, глумим – глумим, ја сам глумац	2
Јануар	Певам, плешем, глумим – шта то мојој души годи	1
Јануар	Од играчке до рачунара – креирало и чувамо	3
Јануар	Од играчке до рачунара – програми за цртање	2
Јануар	Од играчке до рачунара – готови програми за забаву, рачунање и учење	2
	Програми за цртање - укупно	16

Фебруар	Мала школа великих ствари - понашање	1
	Мала школа великих ствари – понашање- укупно	20
Фебруар	Мала школа великих ствари - породица	1
	Мала школа великих ствари – породица – укупно	8
Фебруар	Мала школа великих ствари - школа	2
	Мала школа великих ствари – школа – укупно	8
Фебруар	Мала школа великих ствари – празници (Осми март)	2
Фебруар	Оловка пише срцем – писана комуникација	2
Фебруар	Оловка пише срцем - интеракција	2
Фебруар	Чаробни облици и боје - сликање	1
Фебруар	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	3
Фебруар	Певам, плешем, глумим – покрет и звук то су срца два	1
Фебруар	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	1
Фебруар	Певам, плешем, глумим – лалала, то је музика	1
Фебруар	Певам, плешем, глумим – глумим, ја сам глумац	1
Фебруар	Од играчке до рачунара – готови програми за забаву, рачунање и учење	1
Фебруар	Од играчке до рачунара – креирати и чувати	3
Март	Мала школа великих ствари – празници (Осмимарт)	2
Март	Мала школа великих ствари - природа	2
Март	Мала школа великих ствари - саобраћај	4
	Мала школа великих ствари – саобраћај – укупно	6
Март	Оловка пише срцем – писана комуникација	6
Март	Оловка пише срцем - интеракција	3
Март	Чаробни облици и боје – научите да гледате	2
Март	Чаробни облици и боје - сликање	3
Март	Чаробни облици и боје – о бојама	1
Март	Чаробни облици и боје – сецкам, цепам, лепим	3
	Чаробни облици и боје – сецкам, цепам, лепим	8
Март	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	3
Март	Певам, плешем, глумим – лалала, то је музика	4

Март	Певам, плешем, глумим – покрет и звук то су срца два	2
Март	Од играчке до рачунара – готови програми за забаву, учење, рачунање	1
Март	Од играчке до рачунара – креирало и чувамо	2
Март	Од играчке до рачунара – програми за писање	6
Април	Мала школа великих ствари – природа	4
Април	Мала школа великих ствари – празници (Ускрс)	2
	Мала школа великих ствари – празници – укупно	12
Април	Оловка пише срцем - писана комуникација	5
Април	Оловка пише срцем – интеракција	1
Април	Чаробни облици и боје – научите да гледате	4
Април	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	1
Април	Чаробни облици и боје - сликање	1
	Чаробни облици и боје – научите да гледате	16
Април	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	3
Април	Певам, плешем, глумим – покрет и звук то су срца два	3
Април	Од играчке до рачунара – програм за писање	4
Април	Од играчке до рачунара – креирало и чувамо	2
Maj	Мала школа великих ствари – у здравом телу здрав дух	8
	Мала школа великих ствари – у здравом телу здрав дух - укупно	8
Maj	Оловка пише срцем – писана комуникација	1
Maj	Оловка пише срцем - интеракција	8
Maj	Чаробни облици и боје – о бојама	1
Maj	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	6
Maj	Чаробни облици и боје - сликање	1
Maj	Певам, плешем, глумим – покрет и звук то су срца два	4
Maj	Певам, плешем, глумим – глумим, ја сам глумац	5
	Певам, плешем, глумим – покрет и звук то су срца два – укупно	14
Maj	Од играчке до рачунара – готови програми за забаву, рачунање и учење	2
Maj	Од играчке до рачунара – програм за	4

	писање	
Maj	Од играчке до рачунара – креирамо и чувамо	2
	Готови програми за забаву, рачунање и учење – укупно	14
Jун	Мала школа великих ствари - природа	3
	Мала школа великих ствари – природа – укупно	10
	Мала школа великих ствари – прво полуодиште	41
	Мала школа великих ствари – друго полуодиште	31
	Мала школа великих ствари – укупно	72
Jун	Оловка пише срцем – писана комуникација	1
	Оловка пише срцем – писана комуникација – укупно	25
Jун	Оловка пише срцем - интеракција	3
	Оловка пише срцем – интеракција – укупно	22
	Оловка пише срцем – прво полуодиште	40
	Оловка пише срцем – друго полуодиште	32
	Оловка пише срцем - укупно	72
Jун	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа	1
Jун	Чаробни облици и боје – о бојама	1
Jун	Чаробни облици и боје - сликање	2
	Чаробни облици и боје – од скице до цртежа – укупно	20
	Чаробни облици и боје – о бојама - укупно	12
	Чаробни облици и боје – сликање – укупно	16
	Чаробни облици и боје – прво полуодиште	41
	Чаробни облици и боје – друго полуодиште	31
	Чаробни облици и боје - укупно	72
Jун	Певам, плешем, глумим – шта то мојој души годи	1
Jун	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши	1
Jун	Певам, плешем, глумим – лалала, то је музика	1
Jун	Певам, плешем, глумим – глумим, ја сам глумац	2
	Певам, плешем, глумим – шта то мојој души годи – укупно	12
	Певам, плешем, глумим – певам, певам, све се пуши – укупно	18
	Певам, плешем, глумим – лалала, то је	14

	музика – укупно	
	Певам, плешем, глумим – глумим, ја сам глумац – укупно	14
	Певам, плешем, глумим – прво полугодиште	39
	Певам, плешем, глумим – друго полугодиште	33
	Певам, плешем, глумим - укупно	72
Јун	Од играчке до рачунара – програм за писање	1
Јун	Од играчке до рачунара – креирало и чувамо	3
	Креирало и чувамо - укупно	15
	Програм за писање - укупно	15
	Од играчке до рачунара – прво полугодиште	41
	Од играчке до рачунара – друго полугодиште	31
	Од играчке до рачунара - укупно	72

Напомена: Организоване активности одвијаће се кроз језичке, музичке, ликовне радионице. Биће реализоване у складу са временским условима. Наставна средства су прилагођена узрасту.

Месец	СЛОБОДНО ВРЕМЕ ПРОДУЖЕНОГ БОРАВКА	МЕСЕЧНИ БРОЈ РАДНИХ ЧАСОВА	УКУПНО ЧАСОВА
Септембар	Игре без граница (спортивске активности)	9	
Септембар	Игре упознавања	3	
Септембар	Игре за социјално учење	2	
Септембар	Игре за вежбање концентрације	2	
Септембар	Игре речима	2	
Септембар	Игре запамћивања	1	
Септембар	Игре релаксације и опуштања	2	
Септембар			21
Октобар	Игре без граница (спортивске активности)	10	
Октобар	Игре упознавања	3	
Октобар	Друштвене и едукативне игре	4	
Октобар	Игре по избору ученика	3	
Октобар	Игре речима	3	
Октобар			23
Новембар	Игре без граница (спортивске активности)	8	
Новембар	Игре за социјално учење	3	
Новембар	Игре за вежбање концентрације	3	
Новембар	Игре запамћивања	3	
Новембар	Игре по избору ученика	3	
Новембар			20
Децембар	Игре без граница (спортивске активности)	8	
Децембар	Игре речима	3	
Децембар	Игре релаксације и опуштања	3	
Децембар	Друштвене и едукативне игре	4	
Децембар	Игре по избору ученика	2	

Децембар			20
Јануар	Игре без граница (спортивске активности)	7	
Јануар	Игре за социјално учење	3	
Јануар	Друштвене и едукативне игре	3	
Јануар	Игре по избору ученика	2	
Јануар	Игре релаксације и опуштања	2	
Јануар			17
	ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ		101
Фебруар	Игре без граница (спортивске активности)	3	
Фебруар	Друштвене и едукативне игре	3	
Фебруар	Игре по избору ученика	2	
Фебруар	Игре релаксације и опуштања	2	
Фебруар			9
Март	Игре без граница (спортивске активности)	10	
Март	Игре за социјално учење	3	
Март	Игре речима	3	
Март	Игре запамћивања	3	
Март	Игре за вежбање концентрације	3	
Март			22
Април	Игре без граница (спортивске активности)	8	
Април	Игре по избору ученика	3	
Април	Друштвене и едукативне игре	2	
Април	Игре релаксације и опуштања	3	
Април			16
Мај	Игре без граница (спортивске активности)	10	
Мај	Друштвене и едукативне игре	4	
Мај	Игре по избору ученика	3	
Мај	Игре за социјално учење	1	
Мај	Игре релаксације и опуштања	2	
Мај			20
Јун	Игре без граница (спортивске активности)	6	
Јун	Игре по избору ученика	3	
Јун	Друштвене и едукативне игре	3	
Јун			12
	ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ		79
	УКУПНО		180

Напомена: Активности у оквиру слободног времена организоваће се у учоницама, свечаној сали, фискултурној сали, школском дворишту, црквеном дворишту, оближњем парку. Игре ће бити прилагођене узрасту ученика.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У ПРОДУЖЕНОМ БОРАВКУ

Предвиђени организациони облици:

Продужени боравак - хетерогена група ученика 1. разреда, хетерогена група ученика 2. разреда и хетерогена група ученика 3. и 4. разреда.

Полазници: Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда

Величина групе: минимум 20 ученика, максимум 25 ученика

Време организације рада: пре подне од 7:30 до 13:30, после подне од 11:30 до 17:30

Образовно-васпитни рад: Израда домаћих задатака: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика, свет око нас (природа и друштво), уз пружање помоћи у учењу и савладавању предвиђених наставних садржаја.
Остали облици рада: Организована исхрана, организовано слободновреме, ваннаставне активности, рекреација ученика.

Материјално-технички услови организације рада продуженог боравка:

учионица или простор мора бити прилагођен и опремљен за остваривање рада продуженог боравка, одговарајуће величине зависно од броја ученика у групи са могућношћу реорганизације простора у одговарајућа средишта (за одмор, за читање, за радне и слободне активности), добре загрејаности, осветљености, с могућношћу доброг проветравања, мотивишућим бојама зидова и намештаја.
опремљеност учионице ИТС технологијом, прикладни орнарићи за одлагање личних ствари и школског прибора.

струњаче, јастуци, простор за рекреативни одмор,
одговарајуће дидактичко-забавне и друштвене игре и предмети, као и опрема за рекреацију,
школска кухиња за исхрану ученика,
близина санитарних просторија.

Простор у коме се изводи васпитно-образовни облик рада продуженог боравка у нашој школи у потпуности задовољава све предвиђене услове.

Радне обавезе и активности наставника продуженог боравка:

1. Организација дневних образовних задатака у складу са развојно-образовним потребама ученика.
2. Пружање стручне помоћи у учењу и саветовању ученика.
3. Организовање слободних активности ученика.
4. Организовање и извођење слободног времена ученика.
5. Организовање рекреативних и ванучионичких активности.
6. Правилна исхрана ученика
7. Редовна сарадња са родитељима и извештавање о раду ученика.
8. Уређење и функционисање радног простора, набавка потребног дидактичког и осталог материјала.
10. Планирање и програмирање рада продуженог боравка (годишње, месечно, дневно).
11. Вођење педагошке евиденције.
12. Организација родитељских састанака.
13. Сарадња са учитељима у редовној настави ученика који похађају продужени боравак.
14. Сарадња са стручним сарадницима.
15. Стручно усавршавање учитеља.
16. Извештавање, статистичко праћење резултата и евалуација резултата рада на полуодишишту и на крају школске године

Дневни режим рада

Преподневна смена (време)	Активности
07:30-08:00	Пријем ученика
08:00-08:30	Јутарња гимнастика и ужина
08:30-09:30	Слободне активности
09:30-10:00	Активан одмор
10:00-10:45	Самостални рад ученика (час учења)
10:45-11:00	Одмор
11:00-11:45	Самостални рад ученика (час учења)
11:45-12:30	Активан одмор, ручак
12:30-13:15	Слободне активности

13:15-13:30	Одлазак на редовну наставу
-------------	----------------------------

Поподневна смена (време)	Активности
11:30-12:00	Пријем ученика
12:00-13:00	Активан одмор и ручак
13:00-13:45	Самостални рад ученика (час учења)
13:45-14:00	Одмор
14:00-14:45	Самостални рад ученика (час учења)
14:30-15:15	Слободне активности
15:15-16:00	Спортске активности
16:00-16:15	Активан одмор
16:15-17:00	Слободне активности
17:00-17:30	Завршетак рада и одлазак ученика

Дневни план активности

I САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)
писање домаћих задатака: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика
понављање, вежбање и утврђивање обрађеног градива: српски језик, математика и осталих наставних предмета према потреби ученика

II АКТИВАН ОДМОР (СЛОБОДНО ВРЕМЕ)
игре без граница
игре упознавања
игре за социјално учење
игре за вежбање концентрације
игре речима
игре запамћивања
игре релаксације и опуштања
игре по избору ученика
друштвене и едукативне игре

III СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ: РАДИОНИЦЕ
Мала школа великих ствари
Оловка пише срцем
Зарони у свет чаробних облика и боја
Певам, плешем, глумим
Од играчке до рачунара

ИЗВАН УЧИОНИЦЕ
Спортске активности - сала за физичко, школско двориште, шетње по околини
Факултативне активности - посете, излети, шетње

ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКЕ СМЕРНИЦЕ

У складу са циљевима и задацима које желимо да остваримо и са развојним могућностима ученика, препоручује се промена стратегије, метода и облика рада како би се детету омогућило да на лак и безбрежан начин увежбава програмом предвиђене садржаје те максимално опуштено проводи своје слободно време.

Школа мора постати учеников други дом, са свим особинама пријатног пријатељског окружења.
Важни педагошки принципи учења темеље се на томе да је:

мотивациони фактор дечјег учења је његова радозналост
да дете буде активно у процесу учења
постојеће дечје знање и искуство основа је учења
дечје тренутно окружење осигурава контекст учења
у центру процеса учења је језик
дете треба да учи вођено активностима и методама откривања
дужни смо дете упутимо у естетску димензију учења
социјална и емоционална димензија важан је фактор учења

Начини организације и облици рада:

курикуларни приступ (уместо предметно-сатног)
интегрисано учење и поучавање
мултидисциплинарни приступ (информационо-комуникационе технологије)
тимско и сарадничко учење
истраживачка настава
искусствено учење
проблемска настава
пројектна настава
учење кроз игру, праксу, учење за живот
факултативни програми (спортивске активности)
ванучионична и теренска настава
ванинаставне активности

САМОСТАЛНИ РАД УЧЕНИКА (ЧАСОВИ УЧЕЊА)

Израда домаћих задатака и провера тачности. Обнављање наставних јединица из редовне наставе.

ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

Културне активности школе обухватају:

- Прославу Дана школе – Пренос моштију Светог Саве – 19.мај
- Прославу школске славе – Светог Саве
- Прославу почетка школске године
- Прославу краја школске године
- Прославу краја основношколског образовања и васпитања
- Прославе школских и државних празника
- Приредбе
- Представе
- Изложбе
- Концерте
- Такмичења и смотре
- Посете установама културе

	АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕ	РЕАЛИЗATORИ
Прослава Дана школе	<ul style="list-style-type: none"> • „Савини дани“ • „Учитељству у част“ – ликовно-литерарни конкурс • У оквиру Савиних дана- такмичење у беседништву • Приредбе и концерти • Спортска такмичења • Изложбе ликовних и литерарних радова ученика • Поводом јубилеја школа организује и друге видове прослава (свечане академије, издавање монографија и сл.) којима промовише успехе својих ученика; годишњак „Растимо заједно“ 	Месец мај 19.05.	<ul style="list-style-type: none"> - Стручна и одељењска већа - Библиотекар и стручна служба школе - Руководство школе
Прослава почетка школске године	<ul style="list-style-type: none"> • Приредба за ученике првог разреда и њихове родитеље • Панои добродошлице за ђаке-прваке • Приредба за ученике петих разреда и њихове родитеље 	први дан школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће првог и петог разреда - Стручно веће ликовне и музичке културе, стручно веће језика - Стручно веће разредне наставе
Прослава краја школске године	<ul style="list-style-type: none"> • Прославе за ученике старијих разреда • Одељењске прославе за ученике млађих разреда 	последњи наставни дан другог полуодиша	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих разреда - Ученички парламент
Прослава краја основно школског образовања и власпитања	<ul style="list-style-type: none"> • Свечана додела диплома • Прослава за ученике • Панои са успесима ученика 	по завршетку наставе за ученике 8. разреда	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењско веће осмог разреда - Ученички парламент - Савет родитеља
Прослава школских и државних празника	<ul style="list-style-type: none"> • Прославе за ученике старијих разреда • Одељењске прославе за ученике млађих разреда • Новогодиšњи концерт,новогодиšњи базар, подела честитки,изложбе и др. (у организацији Ученичког парламента) • Посете установама које организују тематске представе или прославе за ученике 	Током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењска већа свих разреда - Ученички парламент - Стручна већа

	<ul style="list-style-type: none"> • Свечана академија • Изложбе ликовних радова • Часови одељењске заједнице посвећени Светом Сави • Школски часопис „Ђачки хоризонти“ 	Школска слава Свети Сава	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће ликовне и музичке културе - Стручно веће језика - Вероучитељи - Библиотекар - Руководство школе
	<ul style="list-style-type: none"> • Часови одељењске заједнице посвећени догађајима и личностима којима је празник посвећен • Маскенбал/спортске активности/базари/ликовне активности 	Државни празници значајни датуми(по календару)	<ul style="list-style-type: none"> - Вероучитељи - Одељењске старешине - Стручно веће ликовне и музичке културе
Приредбе, представе, изложбе и концерти	<ul style="list-style-type: none"> • Активности тематски везане за прославу одређених празника • Активности у складу с израженим интересовањима ученика • Активности у сврху промоције ученичких постигнућа (наставних и ваннаставних) 	током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће разредне наставе - Стручно веће ликовне и музичке културе идр.
Такмичења и смотре	<ul style="list-style-type: none"> • Реализација ваншколских такмичења и конкурса • Смотре/такмичења у ваннаставним и ваншколским постигнућима ученика у сврху промоције позитивних вредности 	током школске године	Стручна већа и стручна служба уз сарадњу предметних наставника, Ученички парламент, драмске, новинарске и ликовне секције
Посете установама културе	<ul style="list-style-type: none"> • Посете позоришту • Посете биоскопу • Посете музејима и изложбама 	током школске године	- Одељењска већа

ПРОГРАМ РАДА ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА

ПРИЈАТЕЉИ ДЕЦЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА - КАЛЕНДАР АКТИВНОСТИ	
Септембар	Ликовни конкурс у оквиру програма Дечје недеље
Октобар	ДЕЧЈА НЕДЕЉА
Новембар	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети.
Децембар, јануар, фебруар	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ : „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКЕ И ШКОЛСКЕ ИЗЛОЖБЕ ликовног конкурса „Мали Пјер
Фебруар	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ: „Бирамо најраспеваније одељење”, „Златна сирена”- соло певачи, Мали вокални састави – дуети, терцети и квартети. ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ : Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри, Хорови ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ОПШТИНСКА ИЗЛОЖБА «МАЛИ ПЈЕР»
Март	ОДЕЉЕЊСКА И ШКОЛСКА ТАКМИЧЕЊА: „БАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ”- такмичења младих песника ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри; Хорови ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ”/Рецитатори ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА РЕЦИТАТОРА (март, април): Смотра рецитатора «ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ». ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ: Демус „Златне сирене Београда“ и мали вокални састави
Април	ОПШТИНСКА ТАКМИЧЕЊА: *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ” дечје и драмске групе основних и средњих школа *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”-драмске секције основних и средњих школа *“БАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ” – такмичења младих песника *“ВАСКРШЊЕ ЧАРОЛИЈЕ – У СУСРЕТ УСКРСУ” – ликовни конкурс ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА: “ДЕЧЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ”: Групе певача; Мали инструментални састави; Оркестри; Хорови; РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ: * РЕЦИТАТОРА: «ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ»

Maj	<p>ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <ul style="list-style-type: none"> *“ФЕСТИВАЛ КРАТКИХ ДРАМСКИХ ФОРМИ“ ,,”ФЕСТИВАЛ МАЛИХ ДЕЧЛИХ СЦЕНА” дечје и школске драмске групе *“ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ” драмске секције основних и средњих школа *ДЕЧИЈЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ -ДЕМУС. РЕВИЈА ПОБЕДНИКА- Концерт музичког стваралаштва деце Београда *ИЗЛОЖБА ДЕЧИЛИХ РАДОВА настали на радионицама током распуста
Јун	<p>1. ГРАДСКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <p>,,”ЂАЧКА ПЕСНИЧКА СУСРЕТАЊА”, ”ЂАЧКИ ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ ”</p> <p>2. РЕПУБЛИЧКА ТАКМИЧЕЊА:</p> <p>,,”ПОЗОРИШНЕ ИГРЕ ДЕЦЕ И МЛАДИХ”</p>

Удружење Пријатељи деце Србије, ПДС, је мрежа Удружења коме припада и организација,,Пријатељи деце општине Гроцка“, добровољна и непрофитна организација цивилног друштва. Основано је 1990. године да би остваривало циљеве у области права детета, друштвене бриге о деци и подстицања активности на унапређењу рада с децом и за децу.

ПДС је најстарија организација те врсте у Србији, и једна од најстаријих у Европи и свету. Наследник је организације Друштво за потпомагање и васпитање сиротне и напуштене деце, основане давне 1880. године. Са огромним ентузијазмом и жаром, и данас окупља све оне којима је стало до деце, њиховог васпитања и развоја, смисаоног провођења слободног времена, њихове заштите и права. Општа мисија и циљ ПДС-а је да доприноси промоцији и остварењу права детета и стварању услова за безбедно и срећно детињство, за поштовање положаја

детета у друштву, за слободан и хармоничан развој све деце у духу наше традиције. Организује активности за децу и активност деце (стваралачке, игровне, техничке, рекреативне, хуманитарне...).

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Активност		Време	реализатор(и)
Школски/ општински/ градски турнири	<ul style="list-style-type: none"> • Турнир у малом фудбалу • Турнир у одбојци • Турнир у кошарци • Турнир у игри „Између две ватре“ • Турнир у шаху • Турнир у рукомету • Полигон споретности • „Брзином до звезда“- спортска манифестација • Крос • Такмичење у пливању • „Спортске игре младих“ 	током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредненаставе - Саветродитеља - Београдска асоцијација за школски спорт - Спортски савез Општине Гроцка - Министарство спорта и омладине
Промоција спорта, такмичења и фер- плеја	<ul style="list-style-type: none"> • Израда паноа о актуелним спортским такмичењима (Мала олимпијада, светска/европска првенства) с информацијама, рекордима, сликама... • Планиарско спортско друштво „Стена“- предавање, радионица • Израда паноа о појединим спортивима Израда паноа о спортистима изузетних постигнућа 	у складу с актуелним догађајима	<ul style="list-style-type: none"> - Професори физичког васпитања - Ученички парламент - Спортске секције
Игре на снегу	<ul style="list-style-type: none"> • Прављење Снежка Белића • Грудвање на дистанци • Фудбал на снегу • Клизање- „Зимске чаролије“ 	децембар-јануар (када има снега)	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредненаставе

Здрави стилови живота; Превенција деформитета	<ul style="list-style-type: none"> • Проектне активности „Живи здраво-храни се здраво“ • Радионице и тематска предавања за ученике • Израда паноа о деформитетима тела и последицама физичке неактивности • Предавања/панои с упутствима за правилно физичко вежбање • Здрава исхрана 	Током школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Школски лекар - Савет родитеља-родитељи предавачи
Недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Спортска такмичења (мали фудбал, одбојка, кошарка, рукомет, између две ватре...) - Гостовање и дружење са спортистима - Штафетне игре - Утакмице ученика и родитеља, ученика и наставника „Фер плеј турнир“ - Јавни час физичког васпитања - Час одељењске заједнице о значају спорта и физичке активности - Израда паноа и материјала за сајт школе о одржаним такмичењима и победницима 	Септембар и мај, недеља школског спорта	<ul style="list-style-type: none"> - Стручно веће физичког васпитања - Стручно веће разредне наставе - Савет родитеља

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ СПРЕЧАВАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије објавило је Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама. Влада Републике Србије донела је 10. фебруара 2022. године Закључак о усвајању Општих протокола за заштиту деце од насиља, чијим доношењем је престао да важи Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања из 2005. године

У њему су представљене превентивне активности и дефинисане процедуре у заштити деце од насиља. Дефинисањем улога свих који су укључени у живот и рад школе у процесу заштите деце од насиља, обезбеђују се услови за несметан развој и учење деце и младих. Процедуре предвиђају активности којима се утиче на формирање ставова о неприхватљивости насиљног понашања и подстичу развијање толеранције, разумевања и прихватања различитости.

Право на заштиту од свих облика насиља представља основно право сваког детета, а утвђено је Конвенцијом о правима детета и низом међународних уговора у области заштите људских права које је Република Србија ратификовала.

У утврђивању програма полазне основе биле су Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (Сл.гласник РС, бр. 46/19, и 104/2020), Правилник о ближим критеријумима за пртрепознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (Сл.гласник РС, бр. 22/2016), Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (Сл.гласник РС, бр. 65/2018).

У Општем протоколу израз „насиље“ означава „сваки облик физичког или менталног насиља, повређивања или злостављања, запостављања или немарног поступања, малтретирања или експлатације, укључујући сексуално злостављање (члан 19.став1. Конвенције о правима детета).

Насиље над децом/ученицима могу вршити њихови вршњаци, одрасле особе које су запослене у школи и одрасле особе које нису запослене у школи. Према Општем протоколу, насиље има различите форме: **физичко насиље над дететом, телесно кажњавање детета, емоционално насиље над дететом, сексуално насиље, занемаривање и немарно поступање, експлоатација детета, трговина деом, искоришћавање детета за просјачење, искоришћавање детета у проституцију, искоришћавање детета за порнографију, злоупотреба лечјег рала, трговина дететом ради усвојења, злоупотреба детета у мелицинске или научне сврхе, социјална експлоатација детета, насиље у породиши, сведочење детета насиљу у породиши, насиље међу лепом (вршњачко насиље), дигитално насиље, насиље над дететом у спортском контексту, ролно засновано насиље, дечји брак, институционално насиље, тортура над дететом, нестало дете и деца у покрету.**

Процес заштите деце од насиља:

- Препознавање насиља које може бити извршено над дететом
- Пријављивање сумње на насиље над дететом
- Поступање приликом заштите детета од насиља
- Спровођење неодложне интервенције

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Утврђује се **на основу анализе стања** безбедности, односно свих аспеката школске средине, присутности различитих облика и интензитета насиља, злостављања и занемаривања , специфичности установе и резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе.

Програм и мере заштите:

- 1) да се превентивне мере и активности уградију у свакодневни живот школе, током целе школске године, кроз наставне и ваннаставне активности, као и активности одељењске заједнице (ЧОС) и вршњачким групама – Ученички парламент, Клуб ученика; кроз годишње планирање и рад стручници органа, тела и тимова , родитељских састанака, родитељи – индивидуално и групно, Савет родитеља);
- 2) стручно усавршавање запослених ради унапређивања компетенција запослених за превентивни рад, благовремено уочавање, препознавање, реаговање на насиље, злостављање и занемаривање;
- 3) информисање у просторијама школе (панои), као и на сајту, о обавезама и одговорностима у области заштите од насиља, злостављања и занемаривања,;
- 4) подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду одељењске заједнице, ученичког парламента, школског одбора и стручних органа установе;
- 5) одељењске старешине у сарадњи са родитељима и педагошко-психолошком службом реализују појачан васпитни рад ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања;
- 6) едукација ученика и запослених, као и родитеља за препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања (радионице, трибине, предавања...);
- 7) правовремено и одговорно реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа;
- 8) подршка ученицима, односно онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања;
- 9) различити облици сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежном организационом јединицом полиције Гроцка, Центром за социјални рад, дравственом службом Врчин, правосудним органима и др.;
- 10) извештавања и евалуација о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито, у односу на: (учесталост инцидентних ситуација и број пријава, заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и занемаривања, број повреда, учесталост и број васпитно-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених, број и ефекте оперативних планова заштите, остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања, број и

ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака, степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад ушколе ...

ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊЕ

Вр.	Садржај активности	Носиоци и сарадници	Начини
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља;</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Сарадња са ученичким парламентом;</p> <p>Посредовање и помоћ у решавању случајева насиља другог и трећег типа/нивоа и у изузетним случајевима првог типа;</p> <p>Планирање и реализација предвиђених активности;</p> <p>Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање;</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака и предузете мере
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља</p> <p>Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности;</p> <p>Праћење реализованих активности одељенских заједница;</p> <p>Реаговање у случајевима насиља, сарадња саученицима и родитељима;</p> <p>Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец;</p> <p>Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;</p>	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака и предузете мере
	<p>Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља;</p> <p>Припрема извештаја о раду Тима на крају првог полуодишишта;</p> <p>Праћење реализације активности у складу са програмом превенције и интервенције</p> <p>Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;</p>	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља

			записници са одржаних састанака
I II	Анализа и усвајање извештаја о раду Тима на крају првог полуодишта текуће школске године; Припрема презентација за наставнике, родитеље и ученике у циљу едукације и повећања компетенција за реаговање у случајевима насиља и примени протокола и правилника у одговору на насиље, злостављање и занемаривање у школи; Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање; Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака извештај о раду Тима за заштиту ученика
III IV	Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности; Праћење реализованих активности одељенских заједница; Реаговање у случајевима насиља, сарадња са ученицима и родитељима; Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни месец; Праћење активности ученичког парламента и степена укључивања ученика у процес превенције насиља вршњачким посредовањем; Ажурирање сајта школе информацијама о активностима Тима;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља записници са одржаних састанака присуство седници ученичког парламента
V VI	Анализа стања у школи и увид у присутност насиља у школи и сагледавање облика насиља; Пружање потребне помоћи наставницима, одељенским старешинама у примени програма превентивних и интервентних активности; Праћење реализованих активности одељенских заједница; Анализа извештаја одељенских старешина о активностима одељенских заједница;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	направљена анализа стања у школи упутство за наставнике о текућим активностима евиденција појединачних случајева насиља

	Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Струном тиму за инклузивно образовање; Анализа извештаја стручних вођа о реализованим екскурзијским путовањима са акцентом на понашање ученика и сагледавање односа међу ученицима, степен сарадње, уважавања и толеранције; Анализа рада Тима за заштиту ученика на крају другог полуодишта;		записници са одржаних састанака
VII I	Конституисање Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Израда годишњег програма рада Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања; Анализа и усвајање извештаја о раду Тима за завршену школску годину; Анализа рада Тима, и договор о активностима за наредни месец;	координатор и чланови Тима за заштиту ученика, директор, стручни сарадници, одељењске старешине	решење члановима Тима записници са одржаних састанака извештај о раду Тима усвојен програм рада Тима

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Дискриминација је неједнако поступање према особи или некој групи на основу неког њиховог личног својства, што за последицу има неједнакост у шансама да остваре уставом и законом загарантована права. То је неједнако третирање, искључивање, односно довођење у подређен положај појединача или група људи који се налазе у истој, сличној или упоредивој ситуацији.

Превенција дискриминације, као и вређања угледа, части или достојанства личности јесу мере и активности које предузима установа да се предупреди сваки облик дискриминаторног понашања, као и понашања којим се вређа углед, част или достојанство личности, у било ком од односа, подигне свест свих у установи о његовим негативним последицама на лица, групу лица, односно установу.

Свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства) у установи којом се неоправдано прави разлика или даје првенство.

Закон препознаје следеће облике дискриминације:

- Непосредну и посредну дискриминацију
- Повреду начела и једнаких права и обавеза
- Позивање на одговорност
- Удруживање ради вршења дискриминације
- Говор мржње
- Узнемиравање и понижавајуће понашање

Посебни случајеви дискриминације:

Случајеви дискриминације у:

- остваривању исхода и стандарда образовања и васпитања,
- остваривању права на образовање и васпитање,
- употреби језика и писма,
- обезбеђивању безбедности деце и ученика и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- поштовању правила понашања у установи,
- планирању и програмирању образовно-васпитног рада,
- реализацији образовно-васпитног рада,
- руковођењу и организовању рада (у даљем тексту: управљању) установом,
- поштовању права детета, односно ученика, и других учесника у образовном и васпитном процесу,
- прикупљању и употреби података о деци, ученицима, родитељима, старатељима и запосленима када то законом или подзаконским актом није предвиђено,
- запошљавању и поступању према запосленима у установи,
- другим областима од значаја за образовање и васпитање.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

ДИСКРИМИНАЦИЈУ ТРЕБА ПРИЈАВИТИ- Школа је дужна да поступа по пријавама које могу бити неформалне – изнете усмено наставнику, стручној служби школе и директору. Уколико је неопходно, пријава се може (заједно са родитељима) поднети и директору школе у писаном облику. Школа је дужна да реагује, тј. предузме неке видљиве кораке ради заштите свих ученика, а које зависе од тежине и облика кршења. Резултат предузетих мера треба бити престанак дискриминације.

У установи се интервенише у случају сумње и када је утврђено дискриминаторно понашање, и то, када се оно припрема, дешава или се дододило између: учесника у образовању (дете-дете, ученик-ученик, одрасли-одрасли; учесник у образовању - запослени; учесник у образовању - родитељ; учесник у образовању - треће лице у установи); запосленог (запослени - учесник у образовању, запослени-родитељ, запослени-запослени, запослени - треће лице); родитеља (родитељ - учесник у образовању, родитељ-родитељ, родитељ-запослени, родитељ - треће лице); треће лице (треће лице - учесник у образовању, треће лице - родитељ, треће лице - запослени; треће лице - треће лице).

Директор, запослени и трећа лица имају обавезу да препознају дискриминацију, а ако је утврђена, предузму мере и активности у установи према учеснику у образовању прописане Законом и овим актом. Директор има обавезу да предузме Законом утврђене мере и активности према запосленом, родитељу и трећем лицу као извршиоцу дискриминације и пријави дискриминацију надлежним државним органима, органима аутономне покрајине и локалне самоуправе.

У случају дискриминаторног понашања запосленог утврђује се одговорност у дисциплинском поступку, у складу са Законом. Одговорност родитеља за повреду законске забране дискриминације од стране његовог детета које је ученик школе утврђује се у прекрајном поступку, а на основу Закона. У случају када је родитељ извршилац дискриминације, одговорност се утврђује пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

Одговорност трећег лица за повреду законске забране дискриминације утврђује се у поступку пред Повереником или у судском поступку, у складу са законом.

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности:

- прати се остваривање програма заштите установе;
- евидентирају сви случајеви дискриминације у школи;
- прати се остваривање конкретних планова заштите;
- анализира стање и извештава.

На основу анализа стања, праћења дискриминације, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, дефинишу се даље мере од значаја заштите од дискриминације учесника у образовању, родитеља, запослених и трећих лица.

Активности	Разред	носиоци активности
Предавања и радионице на тему дискриминације	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Прати се остваривање планова појачаног васпитног рада	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
План дежурства наставника и кораци у интервеницији истакнути на видном месту	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Предавања полиције и сарадника из Центра за социјални рад	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ РИЗИЧНИХ ПОНАШАЊА

План ће се реализовати кроз редовну наставу, часове одељењског старешине, ваннаставне активности, предавања (стручњаци из области медицине - спољни сарадници), трибине на различите теме о психоактивним супстанцама. Кроз радионице, уз посебно ангажовање ученика који су склони ризичним понашањима или су у таквој средини, реализације се следећи програмски задаци:

Активности	Разред	носиоци активности
Упознавање одељењских старешина са програмом превенције и имплементација у часове одељењске заједнице	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Анализа ситуације у претходној школској и ситуација са потенцијалним проблемима у понашању	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта су правила и вредности (радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине педагошко-психолошка служба, директор, Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
Шта је одговорно понашање(радионице и ЧОС)	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Развијање здравих стилова живота ученика		

Стицање основних хигијенских навика- часови одељењског старершине и радионице педагошко-психолошке службе	I-IV	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Хигијена учионице и просторија у којима боравимо	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба
Правилна исхрана и здраве намирнице; Улога правилне исхране и значај за психофизички развој – радионице кроз проектне активности	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Препознавање здраве и неисправне хране- кроз ваннаставне активности и радионице	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор, наставници биологије
Развијање социјалних вештина и самоконтроле	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор
Како потреба да нас други прихватају утиче на понашање – радионице, ЧОС	I- VIII	Одељењске старешине и родитељи, педагошко-психолошка служба, директор

Ризична понашања и како препознати негативне изазове

Опасности неправилног и нестручног коришћења лекова	I-IV	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба
Правилно - неправилно коришћење хемијских материја- предавање(радионица)	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, наставници хемије
Опасности од пиротехничких средстава- радионица на ЧОС-у	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба
Зашто је погрешно користити алкохол – радионица на ЧОС-у	III-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетан утицај игрица и друштвених мрежа	I- VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, наставници информатике
Предавање на тему наркоманије- платформа „Чувам те“ и штетног утицаја дрога- трибина	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
Штетност психоактивних супстанци и негативан утицај особа које их користе- радионица педагошко-психолошке службе	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолашка служба

Развити ниво знања и навика код ученика који ће им омогућити да кажу „НЕ“ када се нађу у ситуацији да им се понуде психоактивне супстанце	V-VIII	Одељењске старешине и педагошко-спихолшка служба, предавач: лекар из ДЗ Гроцка /
---	--------	---

Превентивне активности у склопу програма заштите ученика од ризичних понашања

- **СЕПТЕМБАР** Прилагођавање ученика на школу и учешће у школским активностима
  1. Упознавање ученика са школом и подручјима образовно-васпитног рада; Организација сусрета родитеља, наставника и ученика; Договор о узајамним очекивањима, потребама и захтевима; Изграђивање јединствених ставова породице и школе о васпитању ученика,
  2. Активно учешће ученика и родитеља у изради правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика наше школе,
  3. Адаптација ученика на живот у школи; Укључивање ученика у школске активности,
  4. Изграђивање свести о припадању школи и идентитету школе.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ** Подстицање личног развоја
  1. Подстицање личног самопоуздања, упознавање и прихватање сопствених вредности, учење видова самопотврђивања уз уважавање других ученика кроз различите облике образовно-васпитног рада,
  2. Неговање осећања, уочавање веза између осећања, потреба, мисли и акција кроз заједничке активности одељењских заједница и вршњачких група,
  3. Упознавање својих и туђих потреба кроз заједничке активности ученика, наставника и родитеља.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ** Подстицање социјалног сазнања и социјалних односа-радионице, предавања
  1. Разумевање других ученика и усклађивање њихових поступака активности у групи,
  2. Развијање толеранције према разликама у мишљењима, ставовима, особинама, навикама, изгледу и потребама других;
  3. Успостављање, неговање и развијање односа са другима: Пријатељство; Сараднички однос; Односи међу генерацијама; Односи у породици и школи; Чиниоци који доводе до повезивања и нарушувања односа;
  4. Сарадња у школи; Припремање заједничких програма којима се побољшава квалитет живота у школи.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ** Развијање способности за сарадњу и конструктивно решавања сукоба-радионице, предавања
  1. Унапређивање развоја сарадничке комуникације; Активно, пажљиво слушање другог у комуникацији и тумачење критике; Изражавање својих опажања, осећања и потреба, представљање јасних захтева без оптуживања и критиковања и пребацања одговорности за њих на другу особу; Конструктивно одговарање на критику,
  2. Познавање невербалне комуникације и њених особености;
  3. Одвијање сукоба, околности и начини понашања у сукобу и конструктивно решавање сукоба.
- **РАДИОНИЦЕ ТОКОМ ГОДИНЕ** Неговање активности за решавање индивидуалних проблема
  1. Прихватање личних проблема као изазова за њихово решавање и развој; Изграђивање и коришћење ефикасних начина за решавање проблема,
  2. Стрес: извори, утицаји, стилови суочавања и механизми превазилажења; изграђивање контроле социјалне подршке,
  3. Суочавање са неуспехом; Развијање и јачање самоконтроле и истрајности,
  4. Агресивно испољавање и вређање других, претње, физички обрачуни и слична неприлагођена понашања- препознавање и правилно реаговање
  5. Ризична понашања: зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија)
  6. Превентивне активности.
- **ТОКОМ ГОДИНЕ** Изграђивање моралних и других вредности
  1. Упознавање сазнајних и практичних вредности моралних норми и вредности; Неговање моралних односа и активности,
  2. Критички однос према вредностима израженим у мас-медијима и непосредном окружењу,
  3. Истицање позитивних примера у неговању моралности.

План остваривања: на часовима одељењског старешинства	
Садржај рада	Месец
Хигијена учионица	IX
Брига о здрављу треба да постане свакодневна навика	X
Значај физичке активности, правилно држање тела, правилно коришћење лекова	XI
Шта смо прочитали, гледали на ТВ, чули о здрављу и хигијени	IX
Појам заразних болести, настајање, ширење и мере заштите	IX
Чиниоци који угрожавају живот и здравље	XII
Штетност ПАС-а и последице по особе које га користе	II
Развијање свести о штетности конзумирања алкохола, дувана и наркотика	V
Упитник којим се долази до правог пресека стања у школи	X-XI
Наркомани међу школском децом, Рећи НЕ када им се понуди ПАС	II-III
Упитник на нивоу општине	X-XI
Болести зависности и учешће и борби против њих	II-III

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА- ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ СА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈОМ АКТИВНОСТИ ПРЕДВИЋЕНИХ „ПРОГРАМОМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ НА ПРЕЛАСКУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ“

Програм професионалног обавештавања, усмеравања и саветовања ђака, подразумева систематско праћење, подстицање и помагање при одабиру школе и будућег занимања.

Програм сваке године реализују одељењске старешине, стручна служба, као и наставници у оквиру својих предмета и кроз све облике наставног и ваннаставног рада настојећи да остваре следеће циљеве:

- Упознати ученике са што већим бројем занимања, указати на ањихове захтеве и развијати способности и интересовања за поједине делатности.
- Створити код ученика реалан став према сопственим способностима и у складу са њим усмеравати њихово интересовање.
- Откривање ученика који имају сметње у развоју (физиолошком и психолошком) и рад на њиховом професионалном усмеравању.
- Сарадња са средњим школама и радним организацијама у циљу прикупљања података о занимањима различитог профила
- Оснивање сталног панона посвећеног професионалној оријентацији ученика
- Деловање на усклађивању жеља и захтева родитеља са способностима, могућностима и жељама детета.

Координатори послова из области професионалне оријентације (ПО) су психолог и педагог школе, а носиоци послова су разредни учитељи, предметни наставници и одељењске старешине.

Наша школа је ушла у пројекат „Професионална оријентација при преласку у средњу школу“, као менторска школа за општину Гроцка.

Циљ пројекта је успостављање функционалног и одрживог система и програма професионалне оријентације за ученике на прелазу из основне у средњу школу.

У нашој школи се планира и реализује низ активности прилагођених свим узрастима ученика. Програм професионалне оријентације се реализује почевши од првог разреда јер је веома битно да се од самог почетка школовања ученици упознају са светом рада и да постану свесни својих интересовања, жеља и способности.

Овај програм има за циљ:

- упознавање, праћење и подстицање развоја индивидуалних психосоцијалних карактеристика сваког ученика битних за усмеравање њиховог професионалног развоја. На основу досијеа који се отвара при упису у школу врши се континуирано праћење психофизичког развоја ученика од стране психолога, педагога школе и учитеља.
- Стицање основних знања и појмова о раду, разноврсности и различитости занимања из њиховог непосредног окружења, да развије спремност ученика да стичу знања и искуства о себи и свету рада како би доносили реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељивања, свесни шта оне значе за каснија образовна и професионална опредељења као и успех у раду.
- Формирање радних навика и позитивних ставова и вредности према раду.

Професионално информисање и усмеравање ученика врши се кроз све видове васпитно-образовног рада: кроз редовну наставу, додатни рад, секције, ученичке екскурзије. Ученици се од првог дана школе обрађујући текстове из читанке упознају са занимањима приказаним у тексту, уче се промишњају о особинама и способностима потребним за неко занимање, охрабрују се да кроз ликовне радове представе занимања која познају и о којима маштају.

Кроз остваривање програмских садржаја формира се позитиван став према радним обавезама у породици и школи. Саветодавним радом са родитељима указује се на њихову улогу у праћењу развоја деце, неговању позитивног става према учењу и раду и формирању радних навика.

време	активност	носилац посла
IX	- избор модела имплементације по, креирање акционог плана његове имплементације и информисање родитеља, ученика и свих органа управљања школе (наст. веће, педагошки колегијум, савет родитеља, школски одбор, ученички парламент) -подучавање наставника о садржају и начину реализације радионица	тим за по, учитељи
X	реализација радионице „правила у школи и код куће“ реализација радионице „формирање радних навика“	тим за по, учитељи психолог, педагог
XI	РЕАЛИЗАЦИЈА ТЕМЕ „СТАРИ ЗАНАТИ“ (гледање филмова на Youtubу о: ковачима, кујунцијама, шнајдерима, шеширцијама...Приказ Балканске улице, производње грнчарских производа...)	тим за по, учитељи
XII	како су реализована нека од данашњих занимања у прошлости (учитељски позив, рад у пољопривреди, рад доктора и бабица у селима...)	тим за по, учитељи
II	реализација радионице „занимања у свету одраслих“ (интервјуисање родитеља бележење видео снимком)	тим за по, учитељи
III	реализација радионице „разговарао сам са...“ (посета	тим за по, учитељи

	и интервјуисање људи који обављају занимања у нашем окружењу, бележење видео снимком...)	
IV	реализација радионице „кад порастем, бићу...“ (кроз анкету, ликовне радове и ликовне и литерарне конкурсне и читање књига ученици ће представити занимања којима би волели да се баве кад порасту и са њима ће се разговарати о разлозима због којих би се определили за то занимање)	тим за по, учитељи
V	представљање одређених занимања путем драмских радионица	тим за по, учитељи
VI	презентовање рада у овој области у облику презентација и видео записа на стручним и разредним већима од првог до четвртог разреда	тим за по, учитељи

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације односа међу људима Унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље.

Остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља ученика

Област	Садржај рада кроз наставне и ваннаставне активности; тазвој међупредметне компетенције Одговоран однос према здрављу I-IV разред		
Улога за здравље заједнице	Развијање саобраћајне културе, прелазак преко пешачко прелаза-зебре		
Хумани односи међу половима	Оспособити ученике да разумеју потребе и осећања других водећи рачуна о њима, прихватајући и поштујући различите традиције Адаптирати се на промене у социјалним односима		
О коришћењу здравствене помоћи	Оспособити ученике да: Правилно препознају своја осећања, спознају физичке разлике међу половима Стекну позитивне ставове и позитивно вреднују супротан пол		
Однос са другима	Откривање да одговарајуће службе пружају здравствену помоћ појединцу, организацији, различитим социјалним групама, заједници у целини.		

Изграђивање самопоштовања	Свест о сличностима и разликама наших акција, осећања, изгледа Евидентирање промена у развоју, формирање културног идентитета Проналажење начина за превазилажење психолошких проблема
Здрава храна	Испитивање фактора који утичу на навике о правилној исхрани Формирање основних ставова у погледу исхране Балансирање хране са енергетским потенцијалом Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Брига о телу	Развијање личне одговорности за бригу о телу: коси, устима, носу; чистоћа тела, брига о одећи, здраве навике, непуштење Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Физичка активност	Примењивање физичких способности у дневним активностима: Развијање позитивних ставова за прикладност Коришћење времена и рекреације Избор активности, спортува и клубова за вежбу Развијање стечених знања кроз Еразмус+ пројекат „Живи здраво, храни се здраво“
Бити здрав	Научити како да се спречи болест: Природне одбране организма

ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ЦРВЕНОГ КРСТА

Динамика активности	Садржај рада
IX	Наставак реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“ Акција солидарности: Друг – другу
X	Учешће у акцији: Солидарност на делу Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
XI	Реализације Пројекта „Основна школа – темељ културе давалаштва крви“
XII	Организовање зимовања за социјално најугроженије деце у Одмаралиштима Црвеног крста Обележавање Светског дана борбе против AIDS-a
I, II	Предавање на тему: Шта знам о Црвеном Крсту Предавање : Основна школа – централно место за промоцију добровољног давалаштва крви у локалној заједници“
III	Организовање обуке за ученике, за општинско такмичење „Шта знам о Црвеном Крсту“
	Предавање на тему: „Превенција болести зависности“
IV, V	Здравствено-васпитни рад: Болести зависности и Болести прљавих руку Организовање обука екипа прве помоћи и реалистичког приказа повреда, стања и оболења

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Циљеви активности програма

- сарадња Центра за социјални рад и школе у пружању социјалне заштите ученика (дописи, лични контакт)
- пружање помоћи ученицима са поремећајима у понашању
- пружање помоћи васпитно запуштеним или угроженим ученицима, ученицима који долазе из породице породица с проблематичним односима (конфлктне породице), надзор над родитељском помоћи,
- упознавање и праћење социјалних прилика ученика и помоћи деци социјално-угрожених породица
- утврђивање социоекономског статуса родитеља
- упућивање у остваривање социјално-заштитних мера
- упућивање родитеља на начине остварења права
- упућивање родитеља на извршење родитељских обавеза

Намена активности програма

Намена активности је уз сарадњу Центра за социјални рад пружање помоћи ученицима и родитељима у остваривању плана социјалне заштите, као и пружање помоћи и помоћи ученицима с поремећајима у понашању и дефицијентним породицама (злостављање, занемаривање, алкохолизам, итд.).

Носиоци активности програма

- стручни сарадници
- директор школе
- сарадници Центра за социјални рад
- ученици с поремећајима у понашању
- ученици који долазе из породица са несрећеним односима, као и ризичним породицама
- родитељи
- одељењски старешина

Носиоци активности су директор, стручни сарадници и одељењске старешине који откривају и идентификују социјални проблем, те информишу путем дописа или личним контактом сарадника Центра за социјалну рад који вођен налазом и мишљењем школе, преиспитује породичну ситуацију, те уз помоћ различитих законских мера пружа социјалну заштиту ученицима и њиховим породицама.

Начин реализације активности програма

Начин реализације активности се одвија најпре у школи где директор, стручни сарадници уз сарадњу одељењских старешина, откривају социјални проблем независно о томе да ли је повезан с понашањем ученика и чланова његове породице. Стручни сарадници тада путем дописа обавештавају Центар за социјалну рад, који уважавају налазе и мишљење школе, преиспитује породичну ситуацију, обавља информативне разговоре с ученицима и члановима њихових породица. Када утврде потребне чињенице реализују се одређене социјалне и законске мере и пружа социјална заштита ученицима и њиховим породицама. У циљу ефикасније сарадње школе и Центра за социјални рад, социјални сарадник одлази у кућне посете породици ученика који долазе из ризичних услова живљења. Планира се и долазак сарадника Центра за социјалну рад у школу- Конференција случаја.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Заштита и унапређење животне средине има за циљ стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама и токовима који преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину.

Задаци и активности:

- развијање позитивног односа према природи и природом и радом створеним вредностима, оплемењивање уже и шире средине,

- стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, историјским, географским, производно-техничким обележјима природе и насељене средине
- уређивање школског дворишта
- стицање одговарајућих знања и формирање правилног односа према уређивању школе, насеља, култивисању расада и неговању паркова

Васпитање за хуманизацију односа међу људима и половима има задатке:

- васпитање ученика за једнако вредновање способности и резултата рада оба пола, ради сузбијања предрасуда о инфериорности једног пола,
- изграђивање свести о природном односу човека према човеку,
- развијање другарских осећања, међусобног уважавања и поштовања друге личности,
- свакодневно дружење са вршњацима, међусобно помагање и одређено одрицање ради пружања могућности да се и други оствари у раду и игри,
- учење да се пажљиво и до краја саслуша други,
- развијање потребе за учешћем у акцијама солидарности,
- стицање навика пажљивог односа према млађим друговима, старијим и немоћним особама.

У реализацију овог програма, поред одељенских старешина, предметних наставника, руководилаца секција, стручних сарадника и сарадника Вршњачког тима, укључени су и спољни сарадници из општинске организације Црвеног крста

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМСарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака образовно-васпитног рада школе

- Сарадња са основним школама градске општине Гроцка
- Сарадња са Домом здравља
- Сарадња са Центром за социјални рад ГОГроцка
- Сарадња са МУП-ом општине, града
- Сарадња са организацијом „Пријатељи деце“, Црвеним крстом, Центром за права детета и осталим дечјим организацијама.
- Учешће у организованим облицима размене искуства са наставницима и сарадници
- Учествовање у истраживањима научних, просветних и другим установама.
- Сарадња са културно-образовним институцијама у циљу реализације културне и јавне делатности школе
- Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнериских односа породице, школе и локалне самоуправе у циљу подршке развоја ученика
- Сарадња са канцеларијом за младе и комисијама на нивоу локалне самоуправе које се баве унапређивањем положаја деце и ученика

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Циљ:

Организовати облике активности који ће :

- подићи на виши ниво партнерство родитељи-школа (заједничке активности за васпитање ученика.
- пружити помоћ и подршку родитељу

Задаци :

- развој складног деловања породице и школе у образовању и васпитању ученика
- развој трајне и квалитетне сарадње родитеља и школе
- остваривање позитивне интеракције наставник-родитељ
- редовно информисање родитеља о свим важним информацијама

Облик сарадње	Садржај	Задужениза реализацију	Време
1. Индивидуални разговори, Информисање	Информације о условима понашању ученика у породици, школи, успеху, напредовању, ЕС Дневник	Одељенске старешине -поједини наставници на захтев одељенског старешине или родитеља	-сваке седмице, један термин - по посебном договору- посета предметном наставнику, отворена врата
. родитељски састанци	- упознавање са наставним планом и програмом, уџбеницима, наставницима, облицима и методама рада , кућним редом школе (права и обавезе свих учесника), процеса у школи	Одељенске старешине	Септембар , новембар, децембар, април, мај-јун
3.Одељењски састанци (1. до 4. разреда) одељењски састанци (5. до 8. разред)	- упознавање са Школом организацијом , условима, кућном реду,..... - договор са родитељима око програма и реализације екскурзија	Одељенске старешине, сви предметни наставници, директор, педагог, психолог	Током школске године
4.Саветодавни рад са родитељима ученика чија деца имају тешкоћа у понашању и учењу	Различити облици саветодавног рада у зависности од проблема, информација	Педагог, Психолог	Према потребама родитеља
5.Заједнички састанак мањих група родитеља и ученика са наставницима разредне наставе 1-4.разреда, и од 5-8. разреда са три и више слабих оцена	- информације о узроцима неуспеха (породица и школа), последицама по општи успех на крају школске године, утврђивање мера у породици -обавеза родитеља, школе, наставника	Директор, наставници одељенских већа, педагог, психолог	Током школске године

6.Портфолио, едукација и информисање родитеља-кутак за родитеље	Избор садржаја савета намењених родитељима	Педагог, психолог са ученицима	Од октобра - двомесечно
6.Деловање Савета родитеља	према дефинисаној улози у Закону о основама система васпитања и образовања	Директор, председник Савета родитеља и одељењске старешине	Од октобра до јуна
7. Учешће родитеља у Органу управљања, Клубу родитеља, Савету родитеља	Према правилницима и програмима ових тела	Родитељи чланови	Од септембра до јуна
8.Учешће родитеља у презентацијама стваралаштва и активности ученика и наставника	Према планираним активностима секција и другим видовима образовно-васпитног рада (пројектне активности, радионице....)	Заинтересовани родитељи и наставници, координатори рада секција, наставници који врше презентације	Према плану ваннаставних и пројектних активности
9. Отворени дан (врата) код директора школе	Директор	Разговор директора са родитељима на иницијативу родитеља	Током школске године

РАД СА РОДИТЕЉИМА

У току школске године планирано је редовно одржавање родитељска састанка, а по потреби биће одржани и ванредни родитељски састанци.

У школи постоји распоред посете родитеља предметним наставницима и одељењским старешинама.

Родитељи су укључени у све видове школског живота. Учествују у:

- доношењу одлуке о избору представника за Одељењски савет родитеља;
- доношењу одлуке о избору представника за Савет родитеља школе;
- доношењу одлуке о избору представника за општински Савет родитеља
- доношењу одлуке о избору представника за Школски одбор;
- учешће у доношењу одлуке о избору наставних средстава(уџбеника)
- учешће у доношењу одлуке о избору дестинација у циљу организовања и реализације посета, излета, екскурзија и школе у природи;
- помоћи при организацији и реализацији школских приредби и других културних манифестација;
- организација и учешће у донаторским ктивностима;
- помоћи при организацији и реализацији школских продајних изложби и др.
- Ђачка књижица;
- разне потврде, оправдања и уверења;
- здравствена књижица ученика;
- анкетни листићи и упитници.
- Предавања- родитељ предавач
- Наступи ученика; радионце, базари..

ПРОГРАМ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА И ПРОГРАМ УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА

-ЦИЉ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЈЕСТЕ ПОСТИЗАЊЕ ОПТИМАЛНОГ УКЉУЧИВАЊА УЧЕНИКА У РЕДОВАН ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНИ РАД И ЊЕГОВО ОСАМОСТАЉИВАЊЕ У ВРШЊАЧКОМ КОЛЕКТИВУ.

Циљеви овог програма су:

- За ученике са потешкоћама у развоју - подстицање развоја и стабилизација осећања сигурности, задовољства и самопоштовања. Развој комуникационих способности (изражавање потреба, жеља и намера вербалним и невербалним путем). Развој осетљивости за потребе других. Больја емоционална контрола и успешнија социјализација.
- За ученике са изузетним способностима-приширивање и продубљивање садржаја
- За децу без потешкоћа у развоју- Прихватање различитости, развој осетљивости за потребе деце са подршком, развој способности за

препознавање тих потреба, развој вештина сарадње и помагања у одељењској заједници и са децом која имају тешкоће у психофизичком развоју.

- За родитеље деце са подршком- упознавање са откривеним могућностима њихове деце. Овладавање вештинама подстицања дечјег развоја. Развијање реалистичких ставова према детету и његовим могућностима. Развијање реалних и позитивних искустава у погледу будућности детета.
- За родитеље деце без потешкоћа у развоју - Развијање позитивних ставова према заједничком школовању и дружењу са децом која имају подршку.

Пружање подршке детету које не постиже очекивана образовна постигнућа започиње кроз прилагођавање наставних метода, учила, материјала, простора, распореда рада, без израде формалног, писаног документа – индивидуалног образовног плана. То значи да се први ниво подршке пружа кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних активности. Уколико подршка пружена кроз индивидуализацију наставе и ваннаставних

активности не доведе до напретка, то јест позитивног помака у постигнућима детета (по правилу у току првог тромесечја), предлаже се израда формалног, структуираног, писаног документа - индивидуалног образовног плана, према коме ће се одвијати образовно- васпитни процес за ученика. Према томе, изради индивидуалног образовног плана приступа се онда када степен и врста потребне подршке захтева јасно структуирано планирање корака подршке, исхода и праћења ефеката планираних корака, пружалаца подршке и времена предвиђеног за одређене кораке. Стручни тим за инклузивно образовање даје предлог за израду индивидуалног образовног плана, а израђује га тим за пружање подршке ученику уз сагласност родитеља/законског заступника.

Прилагођене исходе и индивидуални образовни план (који обухвата и прилагођене стандарде) израђује тим за пружање додатне подршке ученику (тј. ИОП тим). Тим за пружање додатне подршке који је формиран од стране стручног тима за инклузивно образовање школе, чине разредни старешина и/или предметни наставник, родитељ, односно законски заступник ученика, стручни сарадник школе, а по потреби, педагошки асистент и стручњак ван школе на предлог родитеља.

Циљ је да се свако дете развија и живи у границама својих способности и међу вршњацима. За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

За ученике са изузетним способностима, школа обезбеђује израду, доношење и остваривање индивидуалног образовног плана којим се врши проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада.

За ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план. Индивидуални образовни план је посебан акт, који има за циљ оптимални развој ученика и остваривање исхода образовања и васпитања, у складу са прописаним циљевима и принципима, односно задовољавања образовно-васпитних потреба ученика Индивидуални образовни план укључује:

- 1) Педагошки профил ученика, у ком су описане његове јаке стране и потребе за подршком;
- 2) план индивидуализованог начина рада, којим се предлажу одређени видови прилагођавања наставе (простора и услова, метода рада, материјала и учила) специфичним потребама ученика
- 3) план активности, којим се предвиђени облици додатне подршке операционализују у низ конкретних задатака и корака, и спецификује распоред, трајање, реализацији и исходи сваке активности.

Индивидуални образовни план доноси Педагошки колегијум на предлог тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученику. Тим за пружање додатне подршке чине: наставник предметне наставе, стручни сарадник школе, родитељ/законски заступник, а по потреби и стручњак ван школе, на предлог родитеља/старатеља. Родитељ/старатељ даје сагласност за спровођење индивидуалног образовног плана. Наставник при планирању свог рада у одељењу усклађује свој план са индивидуалним образовним планом ученика, укључујући мере и активности предвиђене индивидуалним образовним планом. Он се остварује доминатно у оквиру заједничких активности у одељењу а у складу са потребама ученика, на основу одлуке тима за пружање додатне подршке ученику, делом може да се остварује и ван одељења.

Спровођење индивидуалних образовних планова прати просветни саветник. У првој години, индивидуални образовни план доноси се и вреднује тромесечно, а у свим наредним годинама на почетку сваког полуодишишта.

Наставник при планирању свог рада у одељењу, односно усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета састанцима, на којима су присутни и одељењске старешине, покушава да реши проблем.

Протокол активности програма

Опсервација и идентификација ученика с одређеним социјалним проблемима се у школи одвија свакодневно. Најпре стручни сарадници проблем покушају да реше уз сарадњу родитеља (службеним позивима у школу и информативним разговорима), а уколико нема резултата, по потреби током школске године, шаљу дописе Центру за социјалну рад, укључују Центар за социјалну рад у решавање одређеног проблема..

Начин вредновања и начин коришћења резултата вредновања

Начин вредновања се састоји од пружања помоћи социјално угроженим ученицима, праћењу њихових промена у понашању и уклањању социјално угрожавајућих и ризичних узрока из социјалне околине ученика. Врло је важна повратна информација Центра за социјалну рад школи и континуирано праћење случаја.

Пројекат „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка - Учимо сви заједно“ спроводе Министарство просвете и УНИЦЕФ, уз подршку Делегације Европске уније. ЦИП - Центар за интерактивну педагогију је партнерска организација на реализацији компоненте унапређивање капацитета запослених за инклузивно образовање и васпитање. Главни циљ Пројекта је обезбеђивање једнаког приступа и квалитета образовања за децу из осетљивих група кроз подршку деци, наставницима и стручним сарадницима у школама. Пројектне активности ће бити реализоване у периоду август 2022. године - март 2024. године. У оквиру пројекта шест изабраних школа на нивоу Србије, међу којим је и наша школа ће добити подршку за унапређивање стручних и организационих капацитета и припремити се за подношење захтева за стицање статуса модел установе за инклузивно образовање и васпитање, који установама додељује Министарство просвете. Подршка одабраним школама планирана је кроз: акредитоване обуке, хоризонталну размену и успостављање заједнице пракси са другим школама кандидатима за модел установе, менторску подршку, као и грантове за школе. Доступно, квалитетно и праведно образовање може се постићи само ако су сва деца, укључујући и децу из осетљивих друштвених група, обухваћена школским системом које им пружа квалитетну подршку да науче оно што им је потребно за живот. Инклузивно образовање значи проналажење најефикаснијег начина да се сваком детету пружи пуна подршка да заједно са вршићима учи и развија вештине које су му потребне да напредује. Инклузивно образовање захтева унапређење наставних метода и стратегија и залагање свих актера у заједници како би се свим ученицима, укључујући и оне којима је потребна додатна подршка, пружило праведно и партиципативно искуство учења и окружење које најбоље одговара њиховим потребама, захтевима и склоностима.

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ

Активност		време	реализатор(и)
Сарадња са наставницима	<ul style="list-style-type: none"> Педагошка помоћ наставницима при реализацији наставних садржаја и ваннаставних активности Тимски рад са наставницима у изради оперативних планова и проналажењу информација за реализацију наставног плана и програма Систематско информисање о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи кроз тематске изложбе, акције, јубилеје и промоције књига 	током школске године	- Библиотекар
Рад са	<ul style="list-style-type: none"> Пријем првака у библиотеку 	током	- Библиотекар

ученицима	<ul style="list-style-type: none"> • Упознавање ученика са радом библиотеке • Развијање љубави према књизи • Развој информатичке писмености код ученика • Пружање помоћи ученицима за учење ван куће и развијање самосталности код ученика • Упознавање ученика са методама и техникама научног истраживања • Квиз библиотеке • Редовна промоција занимљивих или нових књига • Учешће у радионицама које организује библиотека града или нека друга установа • Учешће у хуманитарним акцијама • Организација гостовања писаца и продајне изложбе • Часови читања за прваке • Библиотечка секција • Мали школски сајам књига • Учешће на конкурсима и такмичењима • Припрема промоција књига делимично драмским представљањем 	школске године	
Рад са родитељима	<ul style="list-style-type: none"> • Информисање о ученичким интересовањима и развијању читалачких навика • Сарадња са родитељима кроз личне контакте, родитељске састанке 	током школске године	- Библиотекар
Рад у стручним органима и тимовима	<ul style="list-style-type: none"> • Рад на школским пројектима • Учешће у припремању и организовању културних активности школе • Припрема радионица, књижевних сусрета • Учешће у изради школског сајта, блога и школског часописа 	током школске године	- Библиотекар
Сарадња са надлежним установама, организацијама , удружењима и јединицом локалне самоуправе	<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са Друштвом школских библиотекара • Сарадња са другим школским библиотекама у основним школама • Донације • Сарадња са Пријатељима деце Гроцка • Сарадња са Црвеним крстом Србије • Сарадња са Библиотеком Града Београда • Сарадња са библиотеком у Врчину • Сарадња са културним, просветним, научним и другим установама 	током школске године	- Библиотекар
Библиотечко-информативна делатност	<ul style="list-style-type: none"> • Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара-извештаји, анализе, самопроцене • Систематско информисање ученика и запослених о новим књигама, листовима, 	током школске године	- Библиотекар

	часописима • Промоција књига • Процена читаности књига-израда статистике коришћења фонда • Сређивање и естетско уређење библиотеке • Остваривање стручних послова-инвентарисање, ревизија, сигнирање, издавање и враћање књига, поправка књига		
--	--	--	--

ОСТАЛИ ПРОГРАМИ од значаја за остваривање образовног-васпитног рада
ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА

P.6.	Активности	Носиоци	Време
1.	1. Формирање Вршњачког тима 2. Школског тима 3. Моја школа и моје жеље	Кординатори за Вршњачког тима и Ученички парламент	IX
2.	Обука Школског тима: 1. Радионице: Врсте насиља, 2. Ненасилно решавање сукоба, 3. Етикетирање, 4. Медијација, 5. Правила и реституција, 6. Жеље и потребе, 7. Права и одговорности	Стручна служба	
3.	1. Анимирани филм за ученике 2. Превентивне радионице за ученике (Интернет)	Наставници разредне наставе Одељењске старешине	X, XI
4.	Упознавање са „Програмом заштите ученика од насиља“ Деловање Тима за заштиту деце од насиља-презентација најава најава Процедуре поступања при појави насиља Интервентне мере и нивои поступања Улога Вршњачког тима у решавању појава насиља-медијатори	Одељењске старешине Новинарска секција Вршњачки тим Кординатори	XI, XII
5.	Нова одељењска и школска правила-у ученицима и школи Циљ је допунити 2 пута у току године Школска правила за текућу школску годину	Вршњачки тим, Ученички парламент, Одељењске старешине	X
6.	Листе за праћење врста и интензитета насиља у одељењским заједницама и школи Презентација учесталости насиља у школи	Кординатори, Вршњачки тим, Ученички парламент	I, VI
7.	Новинарска и Ликовна секцијом истражује и отвара	Кординатори Предметни	X-I

	1. Конкурс на тему поштовање личности 2. Вршњачко и насиље као појава	наставници Вршњачки тим Ученички парламент	
8.	1. Конкурс за текст у одељењу или групи ученика 2. Представа на победнички текст	Наставници, Вршњачки тим и драмска секција	V-VI
9.	1. Игре без граница-за сва одељења, Васкршњи маскенбал	ВТ, Кординатори, ОС	IV-V
10.	1. Отворити кутију поверења 2. Преглед врсте насиља у нашој школи 3. Шта ми смета ушколи 4. Кутак који ми даје заштиту	Вршњачки тим Одељењске заједнице	Месечно
11.	1. Зближавање ученика и колектива 2. Развоју другарства и пријатељства 3. Развој емпатије 4. Позитиван став према успеху других ученика 5. Игранке 6. Квизови, 7. Обележавање значајних датума 8. Школска слава „Свети Сава“ 9. Дан школе 10. Упознавање са акцијама против разних болести 11. Праћење књижевних догађаја 12. Праћење позоришних догађаја 13. Заједничка дружења 14. Турнири	Наставници Ученички парламент	Утоку године
13.	1. Дани толеранције 2. Дан када ученици улазе у школске ципеле наставника 3. Сајт школе-промоција позитивних вредности код ученика 4. Анкета – избор фер-плеј став,догађаја	Вршњачки тим Ученички парламент ,	III, IV XI-VI
14.	Анализа активности рада вршњачког тима	Вршњачки тим и координатор	II-VI
15.	Анализа и резултати рада током школске године и мере унапређења	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI
16.	Мере унапређења рада школског тима за наредну школску годину	Наставници, Вршњачки тим, одељењске старешине	VI

ШКОЛА У ПРИРОДИ, ПОСЕТЕ, ИЗЛЕТИ И ЕКСКУРЗИЈЕ

Екскурзија, излет, зимовање, летовање, обилазак културно историјских установа, споменика у месту и околини, шетња Врчином ради упознавања околине, одлазак до „ФК Врчин“, обилазак школе у Доњој Мали, одлазак у позоришта и посета биоскопа, гостовања позоришних група, посета месној библиотеци или галерији, одлазак до Авале, организовање разних свечаности у школи, организовање такмичења и кампови су облици образовно-васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савладавање и усвајање дела наставног плана непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

ПРОГРАМ ОРГАНИЗОВАЊА ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈА И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Екскурзија, излет, зимовање, летовање и кампови су ваннаставни облици образовно-васпитног рада који се остварују ван наставе. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе, као и рекреативно-здравствени опоравак ученика.

Екскурзија је облик образовно-васпитног рада којим се доприноси остваривању плана и програма и циљева основног образовања и васпитања. Екскурзија је факултативна ваннаставна активност која се остварује ван школе, у трајању од једног до три дана годишње, у складу са узрастом, наставним планом и програмом за екскурзије.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји екскурзије остварују се на основу наставног плана и програма образовно-васпитног рада и школског програма и саставни су део годишњег програма рада школе.

Одељењска и стручна већа школе предлажу програм екскурзије, који достављају наставничком већу ради разматрања и доношења. Екскурзија може да се изведе ако је савет родитеља дао сагласност на програм, цену екскурзије и избор агенције.

Екскурзија се организује и изводи уз претходну писмену сагласност родитеља, по правилу за најмање 60% ученика истог разреда и уколико су створени услови остваривање циљева и задатака. Изузетно, екскурзија може да се организује ако писменусагласностда најмање

60% родитеља ученика одељења. Извођење екскурзије за ученике истог разреда организује се са истим садржајем, по правилу, истовремено. Путни правци, објекти, манифестације, крајеви и предели одређују се у складу са циљем и задацима путовања. Ако је екскурзија организована у време наставних дана, настава се надокнађује за све ученике, у складу са школским календаром годишњим програмом рада школе. Избор агенција спроводи се у складу са овим правилником. Школа је дужна да објави оглас најмање у једним дневним новинама које имају тираж на територији целе Републике Србије.

Након изведеног путовања, стручни вођа пута и представник туристичке агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања. Стручни вођа пута у року од 3 дана сачињава извештај, који подноси директору са оценом извођењу и квалитету пружених услуга. Ученици након изведеног путовања попуњавају анкетни лист. Извештај разматрају Савет родитеља и Наставничко веће а

Школски одбор разматра и усваја. Одељењски старешина упознаје родитеље са извештајемна родитељском састанку. Извештај о путовању је саставни део годишњег извештаја о радушколе. Екскурзије ће бити организоване у складу са Правилником о организацији остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи (*Службени гласник РС, бр. 30/2019 од 25.04.2019. године*)

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА

У наредном периоду школа ће значајну пажњу посвећивати стручном усавршавању наставника.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА НАСТАВНУ ОБЛАСТ, ПРЕДМЕТ И МЕТОДИКУ НАСТАВЕ

Знања

- Зна научну дисциплину којој припада предмет који предаје и њене везе са другим научним дисциплинама;
  - Познаје одговарајућу област и зна наставни план и програм предмета који реализује, као и његову корелацију са другим областима, односно предметима;
  - Познаје опште принципе, циљеве и исходе образовања и васпитања, као и опште и посебне стандарде постигнућа ученика и њихову међусобну повезаност;
  - Разуме социјалну релевантност садржаја предмета;
  - Поседује дидактичко-методичка знања неопходна за предмет који предаје;
  - Познаје технологије које прате научну дисциплину и предмет који предаје;
  - Познаје страни језик у функцији предмета који предаје.
-
- Планирање
  - Програм рада припрема тако да уважава: стандардне постигнућа, наставни план и програм и индивидуалне разлике ученика, водећи рачуна о садржајној и временској усклађености;
  - Планира и програмира рад, водећи рачуна да садржај учини доступним ученицима (пријемчив, разумљив, интересантан);
  - Планира примену различитих метода, техника и облика рада и доступних наставних средстава ради ефикасности и ефективности наставног процеса;
  - Планира и програмира садржаје наставе водећи рачуна о корелацији, како хоризонталној, тако и вертикалној;
  - Планира информисање о новим трендовима и примену одговарајућих и доступних технологија у образовању;
  - Планира проверу остварености прописаних образовних стандарда и циљева учења наставног предмета.
-
- Реализација
  - Остварује функционалне, образовне и васпитне циљеве у складу са општим принципима, циљевима и исходима образовања, наставним планом и програмом предмета који предаје, прилагођавајући их индивидуалним карактеристикама и могућностима ученика;
  - Систематски уводи ученике у научну дисциплину;
  - Повезује наставне садржаје са претходним знањима и искуствима ученика и њиховим садашњим и будућим потребама, са примерима из свакодневног живота, са садржајима из других области, са актуелним постигнућима/научним новинама;
  - Повезује и организује наставне садржаје једног или више предмета у тематске целине;
  - Примењује разноврсне методичке поступке у складу са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, садржајима наставног предмета, узрасним карактеристикама и индивидуалним могућностима и потребама ученика;
  - Примењује одговарајуће и доступне технологије у образовању. Вредновање/евалуација
  - Континуирано прати и вреднује остварену хоризонталну и вертикалну повезаност садржаја;

- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи различите начине вредновања у складу са специфичностима предмета који предаје;
- Прати и вреднује интересовања ученика у оквиру предмета који предаје;
- Планира и предузима мере подршке ученицима на основу анализе остварености образовних стандарда постигнућа.
- Усавршавање
- Континуирано се стручно усавршава у области научне дисциплине којој предмет припада, методике наставе и образовне технологије;
- Унапређује квалитет свог рада примењујући новостечена знања из области у којима се усавршавао;
- Планира стручно усавршавање на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада и потреба школе у којој ради.

• **КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОУЧАВАЊЕ И УЧЕЊЕ**

• **Знања**

- Поседује знања о когнитивном развоју ученика (когнитивним ступњевима и зони наредног развоја);
- Поседује знања о природи учења, различитим стиловима учења и стратегијама учења;
- Поседује знања о природи мишљења и формирању научних појмова.

• **Планирање**

- Планира активности полазећи од знања и искуства којима ученици располажу, индивидуалних карактеристика и потреба ученика, постављених циљева, исхода, садржаја и карактеристика контекста у којем ради;
- Планира активности којима се развијају научни појмови код ученика;
- Планира подстицање критичког, аналитичког и дивергентног мишљења; • Планира различите начине праћења и вредновања рада и напредовања ученика.

• **Реализација**

- Примењује различите облике рада и активности у складу са знањима и искуствима којима ученици располажу, индивидуалним карактеристикама и потребама ученика, постављеним циљевима, исходима, садржајима и карактеристикама контекста у којем ради;
- Подстиче и подржава различите стилове учења ученика и помаже развој стратегије учења;
- Континуирано подстиче развој и примену различитих мисаоних вештина (идентификовање проблема, решавање проблема, доношење одлука) и облика мишљења (критичко, аналитично и дивергентно);
- Подржава ученике да слободно износе своје идеје, постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења;
- Даје упутства јасна свим ученицима и упућује на трансфер знања;
- Прати и вреднује постигнућа ученика, примењујући, објективно, јавно, континуирано и подстицајно оцењивање, дајући потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду.

• **Вредновање/евалуација**

- Прати и процењује различите аспекте учења и напредовања, користећи различите технике евалуирања;
- Прати и вреднује ефикасност сопствених метода на основу ученичких постигнућа;
- Прати и вреднује постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања;
- Прати и вреднује примену инструмената за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика;
- Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи поступке вредновања који су у функцији даљег учења;

- Процењује потребе ученика за додатном подршком у учењу.
- **Усавршавање**
- Континуирано унапређује сопствену педагошку праксу на основу анализе ученичких постигнућа;
- Унапређује свој рад, користећи знања стечена усавршавањем у области когнитивне, педагошке психологије и савремене дидактике и методика.

- **КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ЛИЧНОСТИ УЧЕНИКА**

- **Знања**

- Зна и разуме физичке, емоционалне, социјалне и културне разлике међу ученицима;
- Познаје и разуме психички, емоционални и социјални развој ученика;
- Поседују знања о начинима подршке ученицима из осетљивих друштвених група;
- Познаје различите врсте мотивације и начине мотивисања ученика;
- Уме да препозна, мобилише и подстиче развој капацитета свих ученика уз уважавање индивидуалности.

- **Планирање**

- Планира различите активности којима ангажује све ученике, уважавајући њихове индивидуалне разлике у социјалном и емоционалном развоју;
- Планира и усклађује свој рад са психофизичким и развојним карактеристикама ученика, прихватајући ученика као личност у развоју;
- Планира начине и поступке подстицања самопоуздања и самопоштовања код ученика;
- Планира интеракцију свих учесника у образовно-васпитном раду, засновану на поштовању различитости и уважавању потреба;
- Планира различите активности којима подстиче креативност и иницијативу ученика.

- **Реализација**

- Ангажује ученике у различитим активностима, уважавајући њихове индивидуалне разлике и законитости психичког развоја;
- Примењује конструктивне поступке при решавању развојних проблема, као и у ситуацијама кризе и конфликата;
- Обезбеђује могућности и окружење за активности, интересовања и потребе ученика уважавајући њихове ставове и мишљења;
- Подстиче самопоуздање, самопоштовање и подиже ниво аспирација свих ученика;
- Користи различите поступке за мотивисање ученика.

- **Вредновање/евалуација**

- Користи различите стратегије праћења развоја различитих апеката личности ученика (сарадња са другим ученицима, решавање конфликата, реаговање на неуспех);
- Евалуира сопствени рад анализирајући и пратећи мотивацију, задовољство, активност ученика на часу, њихову самосталност и истрајност у раду.

- **Усавршавање**

- Планира стручно усавршавање на основу анализе квалитета односа у одељењу, мотивације ученика за учење и карактеристика личности ученика;
- Проширује своја знања у области психофизичког, социјалног развоја деце и мотивације;
- Активно ради на побољшању свог односа са ученицима;
- Развија педагошке вештине за руковођење одељењем.

- **КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КОМУНИКАЦИЈУ И САРАДЊУ**

- **Знања**

- Разуме важност сарадње са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду;

- Поседује информације о доступним ресурсима који могу подржати образовно-васпитни рад (школским, породичним, у локалној и широј заједници);
  - Познаје облике и садржаје сарадње са различитим партнерима;
  - Поседује знања о техникама успешне комуникације.
  - **Планирање**
    - Планира систематску сарадњу са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду на основу анализе мреже могућих партнера и доступне ресурсе;
    - Планира различите облике мотивисања за сарадњу;
  - Осмишљава ситуације и активности у којима се пружа могућност за примену комуникационих вештина. Партнери у образовно васпитном раду су: ученици, родитељи/старатељи, колеге, локална и шира заједница од значаја за образовно васпитни рад
- Реализација**
- Сарађује са партнерима, подстиче размену мишљења и гради атмосферу међусобног поверења у заједничком раду у интересу ученика;
  - Активно и конструктивно учествује у животу школе;
  - Информише и консултује родитеље/старатеље и охрабрује их да буду активно укључени у рад школе;
  - Разматра и уважава иницијативе партнера које се односе на унапређивање рада школе;
  - Кроз сарадњу подстиче развој социјалних компетенција;
  - Активно учествује у раду тимова.
- Вредновање/евалуација**
- Анализира и процењује сопствене капацитете за сарадњу;
  - Вреднује сарадњу са партнерима на основу анализе постигнутих ефеката;
  - Континуирано извештава партнere о постигнутим ефектима сарадње.
- Усавршавање**
- Планира стручно усавршавање на основу анализе успешности сарадње са свим партнерима;
  - Усавршава се у области сарадње и комуникационих вештина;
  - Обучава се за тимски рад;
  - Активно ради на побољшању свог односа са свим партнерима у образовно-васпитном раду.
  - Такође се даљи правци професионалног развоја бити усмерени на:
  - набавка савремених наставних средстава, стручне периодике и литературе као и приручника;
  - унапређивање оцењивања ученика, праћење савремених метода и облика рада у циљу унапређења рада школе;
  - конкретизација циљева и задатака које треба остварити кроз садржаје поједињих предмета, а у вези са исходима за те предмете у првом и другом разреду и првом циклусу школовања.
- Такође ће се максимална пажња посветити младим наставницима како би им се максимално помогло у раду и у припреми стручног испита за лиценцу наставника.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

У периоду од наредне четири школске године потребно је:

Усавршавати континуирано глобално и оперативно планирање наставе коришћењем савремених метода који подстичу ученике на рад;

Иновирање свих видова наставе савременим облицима наставним средствима увођењем рачунара и образовних софтвера у настави;

Побољшати рад секција, подстицати радозналост и интересовања код ученика и што више ученика ангажовати кроз секције и друге врсте ваннаставног рада са њима;

Побољшати све видове сарадње са родитељима и максимално их укључити у рад школе;

Радити на сталном стручном усавршавању наставника у циљу праћења савремених достигнућа у образовном процесу и обезбеђивања потребних сати стручног усавршавања за напредовање у служби;

Препознавање и идентификовање ученика са изузетним способностима;

Радити на развијању друштвених, колективних и тимских активности ученика и неговати осећај одговорности према обавезама, породици, школи;

Развијати колективни дух, културу комуникације, толеранцију и поштовање личности и различитости;

Створити занимљиву, ангажовану, истраживачку, модерну школу у којој ће се подстицати различитости и у којој ће сваки ученик наћи своје место;

Тесно сарађивати са локалном средином, Месном заједницом, Општином, и другим институцијама на територији општине;

Посебну пажњу посветити безбедности ученика и превентивним активностима у циљу спречавања насиљног понашања

С обзиром да су сви приоритети школе и план њеног развоја усаглашени са ресурсима и потребама средине у којој се школа налази школа је постала културно-образовно седиште Врчина.

У остваривању плана развоја школа ће се ослањати на:

Министарство просвете, Школску управу Београд, ГО Гроцка, локалну самоуправу, донаторе, родитеље, Секретаријат за образовање града Београда, средства саме школе, као и на огроман ентузијазам наставника.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

А) Податке и запажања о напредовању и развојним потребама ученика добићемо на основу посматрања ангажованости, активности, кооперативности ученика, испитивања (усменог и писменог), ученичких радова и продуката ученичких активности, домаћих задатака ученика, разговора са ученицима у свим сегментима наставног процеса, задовољства ученика.

Б) Праћење остваривања школског програма у целини вршиће се кроз:

- праћење постигнућа исхода првенствено кроз сталне састанке Одељењских већа, Стручних већа, Разредног већа и Наставничког већа;
- родитељске састанке и индивидуалне контакте са родитељима ради размене утисака и предлога за што бољу и напреднију сарадњу;
- евалуациони листићи и свакодневни разговор са ученицима о њиховом утиску и задовољству радом на часу;
- месечне консултације са надзорницима и саветницима за осигурање квалитета
- посете суседним школама и размена искуства,
- израда тестова за проверу савладаности програма;
- континуирано праћење и реорганизација планова, циљева, исхода, садржаја активности и метода рада, рада на часу и ангажовања ученика;
- учествовање у Националном тестирању.

В) Водиће се педагошка документација о напредовању ученика: Педагошка свеска ЕС Дневник, писани извештаји за родитеље и педагошку службу, ђачке књижице, матична књига, извештаји са тестирања и др. врста испитивања ученика....

Списак уџбеника који ће се користити у ЧЕТВРТОМ разреду:

„Читанка 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Маја Димитријевић, Вулкан знање, Београд 2021.

„Радна свеска 4, уз Читанку за четврти разред основне школе”, Маја Димитријевић, Вулкан знање, Београд 2021.

„Граматика 4, Српски језик за четврти разред основне школе”, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Вулкан знање, Београд 2021.

„Радна свеска 4, уз Граматику за четврти разред основне школе”, Данијела Милићевић, Сунчица Ракоњац Николов, Катарина Колаковић, Анђелка Петровић, Вулкан знање, Београд 2021.

Математика 4, уџбеник и радна свеска, Нела Малиновић-Јовановић, Вулкан знање

Музичка култура 3, М. Ђачић, БИГЗ школство

ЛИКОВНА КУЛТУРА за 4. разред основне школе; Кристињка Селаковић и Милош Ђорђевић, БИГЗ школство д.о.о.

Природа и друштво 4, 1. и 2. део; аутори: Вера Бојовић, Драгица Тривић, Виолета Богдановић, Винко Ковачевић

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

- N. Simmons, „Family and Friends 2 (Енглески језик за четврти разред основне школе, уџбеник и радна свеска), Нови Логос

Дигитални свет, БИГЗ, Горица Његовановић, 2023.

У изради Школског програма за ЧЕТВРТИ РАЗРЕД учествовали су: руководилац Разредног већа Љубинка Вагић, наставница разредне наставе, сви чланови Већа, стручни сарадници и директор школе.

Директор школе

Добрица Синђелић

Председник Школског одбора

Драгана Гајић